ИНТЕРВЮ
Филиз Хюсменова за дебатите за България в Страсбург
11

РАЗВРЪЗКА
Клисарова спря парите на скандалния научен фонд
2

РЕКОРД
Само един от 265 служители назначен с конкурс в МЗХ
2

ЗАПЛАХА
Умаров се закани да окърви Олимпиадата в Сочи
9

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
1 лв.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК | 4 ЮЛИ | 2013 ГОДИНА/23 | БРОЙ 152 (6556)

13

„МЕДИАНА”:

Над 60% не искат предсрочни избори сега

Основна част от тези, които искат вот веднага, са негласувалите и тези, които няма да отидат да гласуват, сочи проучването

Независимо че от встъпването на новия кабинет “Орешарски” много хора заговориха за предсрочни парламентарни избори, проучване на “Медиана” ги опроверга. Според допитването, оповестено вчера, над 60% от българите са против вот сега.

Едва 27% от анкетираните искат избори сега и веднага. Основната маса от тези, разбира се, са симпатизанти на ГЕРБ - около 50%, заяви шефът на “Медиана” Кольо Колев.

Любопитно е коя е следващата най-голяма група искащи предсрочни избори, каза Колев. Той разби мита, че това са хора с десни убеждения, непредставени в парламента. Според проучването му българите, искащи незабавен вот, са тези, които не гласуват, не са гласували на предишните избори и казват, че и на следващите избори най-вероятно няма да гласуват. Социологът определи исканията на хората за избори, на които няма да участват, като парадокс.

4

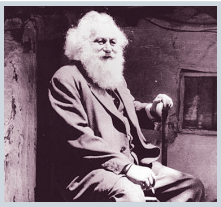
При ГЕРБ три медии взели над 16 млн. лв. евросредства

2

Снимка БГНЕС

Надзиратели пиха чай без захар в знак на протест пред бургаския затвор вчера. В акцията участваха около 50 души. Пием чая без захар, защото захарта е скъпа, коментираха те. Ние сме с най-ниските заплати в сектор “Сигурност”, обясни исканията на протестиращите синдикалният лидер Валентин Мартинов

Спомен за Андрей Николов в галерия „Васка Емануилова”

26

Депутати призовават БФС да спаси ЦСКА

31

НЯКОЛКО ДУМИ

Юрий БОРИСОВ

ДОСТОЙНСТВО И ПОЛИТИКА

От няколко дни в БСП, на различни нива, тече спор дали на уличните протести срещу кабинета трябва да се отговори с контрапротести. Не с конфронтация, но с ясното послание, че в България има и друга позиция.

Контрапротестът съдържа в себе си една “контра” и две “подкрепи”. Контрата не защитава нито мафията, нито предполагаеми кукловоди, колкото и група кресльовци да се опитва да внуши точно това. Контрата е срещу връщането в обществения живот на пещерни емоции от преди 23 години. Срещу примитивния и нахален отказ от какъвто и да е диалог. Срещу опиянението, че можеш да нарушаваш закона без никакви последствия. Толкова. Което не означава, че слагам под един знаменател всички протестиращи, техните мотиви и поведение. Само че просташкото всмуква и разтваря в себе си всичко спокойно и цивилизовано.

Първата подкрепа е настойчиво искане за уважение на всички, които не са на улицата. Това, че не са, не означава, че са без позиция. Втората подкрепа е за правителство, на което трябва да се даде време, за да покаже какво може. И без да се чакат чудеса. Достатъчно е да се види посоката, в която води страната. Изключително обидно е да ти викат: “Ей, боклук, направи ми еди какъв си закон и се махай!”. Не знам дали на всички работещи депутати това им качва кръвта в главата, но поне на шопи, македонци и планинци би трябвало да го прави.

На стр. 3

28
4

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 | USD: 1.50924 | GBR: 2.30314 | CHF: 1.59205

www.duma.bg
ДУМА ЧЕТВЪРТЪК 4 ЮЛИ 2013

Клисарова спря парите на скандалния научен фонд

След приключване на няколкото проверки за безобразията и с нови правила проектите ще бъдат пуснати отново

Деси ВЕЛЕВА
Велиана ХРИСТОВА

Финансирането на фонд "Научни изследвания" се спира временно до приключването на новите проверки за направените драстични нарушения в конкурса за проекти през 2012 г., заради които през януари си отиде министър Сергей Игнатов. Това обяви вчера след заседание на МС просветният министър Анелия Клисарова. Стъпката е препоръчана от Министерството на финансите през юни, но и при кабинетите на Борисов и Райков е имало подобни препоръки. В момента текат проверки на главния инспекторат и на вътрешния контрол на МОН, предстои нова проверка на финансовата инспекция на МФ (АДФИ), съобщи Клисарова. След като приключат те и бъдат изработени липсващите във фонда регламенти и правила за законосъобразно финансиране на проекти, финансирането ще започне отново. Няма да се спират парите за одобрени в предишните години проекти, които сега приключват.

Управителят на фонда акад. Владимир Овчаров подаде оставка преди два дни заради несъгласие да подписва документи, предложени от Изпълнителния съвет (ИС) на фонда, които продължават досегашния начин на финансиране: с нарушаване на европейските забрани да се дават публични пари на фирми и с класиране на проекти в приоритети, които са извън обявените в конкурса. Фондът не е изпълнил изобщо препоръките, които са му дадени от МС и МФ, заяви Клисарова. Тя ще поиска оставката и на Изпълнителния съвет на фонда, за да може следващите управляващи органи с бързи мерки да изработят необходимите правила и фондът да заработи отново. Според правилника на фонда тя може сама да уволни ИС. Клисарова е възложила на правния отдел на МОН да разгледа закона и правилника на фонда, за да се подобри работата му.

В същия час на деня членове на ИС на нарочна пресконференция обвиниха акад. Овчаров, че спирал работата им, която била много и в правилна посока, а с оставката си попречил да продължат конкурсите. Водени бяха от Александър Йоцев, който се оказа главен секретар на фонда - непонятна длъжност, създадена през април т.г. От ИС не отговориха колко точно проекти са неправомерно отстранените през 2012 г. и колко са финансирани в нарушение на закона. Според шефа на ИС проф. Пламен Мишев и професорите Анна-Мария Тотоманова, Венелин Енчев, Маргарит Ганев, Светла Русева служебният министър чл.-кор. Николай Милошев бил подписал програмата на фонда за 2013 г. и промените в правилника му на коляно, бил подведен. В дъното на всичко била администрацията на фонда, останала отпреди. На щат във фонда били 12 души, а на граждански договор - още 27. Самият Милошев по-късно бе категоричен, че не е вярно да е подписвал на коляно, че много отговорно е подписал и че не е съгласен с ИС, който си превишавал правата и постоянно го притискал за повече пари от полагащите се на фонда.

ЗЕЛЕНЧУКОВ БОС МИСТЕРИОЗНО СЕКРЕТАРСТВА ИЗ ФОНДА

Основен участник в пресконференцията на ИС и обвинител за действията на акад. Овчаров се оказа т.нар. главен секретар на научния фонд Александър Йоцев, който преди МОН имал богат опит, понеже 12 години управлявал общинската зеленчукова и плодова борса в Слатина. Бил назначен от Овчаров, каза той в отговор на журналистическите въпроси. Акад. Овчаров обаче по телефона отрече Йоцев да е негов човек, според него довел го е министър Милошев, но изборът се оказал неудачен. Самият Милошев пък по телефона бе категоричен, че не познава Йоцев и вероятно в МОН го е довел Овчаров. Притиснат, бившият зеленчуков бос си призна, че в МОН го е настанил шефът на ИС проф. Пламен Мишев.

Протестиращи блокираха кръстовище в центъра на София

Протестиращи срещу кабинета "Орешарски" блокираха вчера кръстовището на столичния булевард "Васил Левски" с улица "Оборище". Тролеите с номера 1, 2, 4, 11 не можеха да преминават през кръстовището. Стигна се до сериозни затруднения и пререкания между шофьори и блокиращи. Малко по-късно обаче полицията успя да се справи с блокадите и избута протестиращите по тротоарите.

Снимка БГНЕС

Пет-шест души се опитаха да блокират движението в центъра

Правят одит на МВР по времето на Цветанов

Депутатите от бюджетната комисия гласуваха решение и възложиха на Сметната палата да извърши одит за съответствие при финансовото управление на Министерството на вътрешните работи за периода от 1 януари 2010 г. до 31 май 2013 г.

Предложението бе внесено от Волен Сидеров и група народни представители. От името на вносителите аргументи представи Маргарита Николова, депутат от "Атака" и зам.-председател на бюджетната комисия. Предложението е съвсем разумно, последният одит на МВР е извършван през 2010 г., заяви Валери Димитров, председател на Сметната палата, който участва в работата на комисията. Такъв тип одити на съответствието се извършват веднъж на около 5 г. и смятам, че 4-месечен срок за неговото извършване е резонен и реален, добави той.

Три медии взели над 16 млн. лв. евросредства

Деси ВИОЛЕТОВА

Три големи български електронни медии са взели над 16 млн. лв. европейски средства по комуникационни планове на оперативните програми и на Програма за развитие на селските райони. Подробна справка на всички комуникационни планове от 2007 до 22 май 2013 г. бе публикувана вчера на сайта на МС и на единния информационен портал за структурните фондове на ЕС. От нея стават ясни договорите за медийно обслужване на оперативните програми, финансирани от еврофондовете, съобщи вицепремиерът по еврофондовете и министър на правосъдието Зинаида Златанова.

Оказва се, че договорите на бТВ Медиа груп и бТВ радио груп са на стойност над 5,4 млн. лв., на Нова тв - за 6,6 млн. лв., а на Дарик радио - за около 4,3 млн. лв.

За реализирането на комуникационните планове в рамките на този програмен период (2007-2013) са предвидени общо над 80.2 млн. евро. Според справката на Златанова досега са изхарчени около 66,1 млн. лв.

Златанова съобщи още, че вече всички министри, които работят по оперативните програми, ще трябва да обявяват не само бенефициентите, но и изпълнителите, на които се възлага дейността. Вицепремиерът се обяви за максимална прозрачност и откритост относно изразходването на парите по оперативната програма.

Само един от 265 нови служители в МЗХ назначен с конкурс

Деси ВЕЛЕВА

Само един от 265 нови служители на Министерството на земеделието е попаднал там с конкурс по времето на управлението на ГЕРБ. За масови назначения без конкурси и с фрапантно заобикаляне на закона съобщиха вчера трима министри - на правосъдието Зинаида Златанова, на образованието Анелия Клисарова и на земеделието Димитър Греков. След заседанието на Министерския съвет те дадоха кратка справка за съмнителните назначения в своите ведомства през управлението на ГЕРБ.

Министърът на земеделието заяви, че за последния мандат новоназначените служители във всички структури към министерството са 1595. В момента се проверява образованието и квалификацията им. Очаквам оставки, но никой не е изгонен досега, заяви министърът. Той допълни, че за периода има сключени 677 граждански договора за около 3 млн. лв., а за командировки за изхарчени към 5 млн. лв.

Много назначения без конкурс, чрез заместване или по чл. 16 А, който дава възможност за договор за непълен работен ден, има и в просветното министерство. Там също още няма освободени, но вече е възложено да се оптимизира броят на служителите. Министър Клисарова даде пример с дирекция "Еврофондове и европейски проекти", на която ще се обърне специално внимание, тъй като преди 8 години тя е започнала с 4 служители, а сега те са 90.

За 60 чиновници, които ще бъдат уволнени заради заобикаляне на закона при назначението им, съобщи и правосъдната министърка Зинаида Златанова. Вече са обявени конкурси, които ще бъдат проведени прозрачно и съгласно законите.

ЗАМРАЗЯВАТ ВЪЗРАСТТА ЗА ПЕНСИОНИРАНЕ

Аида ПАНИКЯН

Право на пенсия за осигурителен стаж и възраст се придобива при навършване на възраст 60 години и 8 месеца за жените и 63 години и 8 месеца за мъжете и осигурителен стаж 34 години и 8 месеца за жените и 37 години и 8 месеца за мъжете. Това предвижда проектозакон за промени в Кодекса за социално осигуряване, внесен от Сергей Станишев и 18 депутати от Коалиция за България. От левицата са пресметнали, че приходите от осигурителни вноски покриват не повече от 50% от разходите за пенсии, а останалите разходи се покриват чрез субсидия от държавния бюджет.

Хората, на които не им достигат 24 месеца стаж или възраст за пенсиониране, може да се пенсионират, като всеки недостигащ месец възраст и/или осигурителен стаж намаляват с 0,4% пенсията. Така максималното намаление на пенсията може да достигне до 9,6%.

Според вносителите на проектозакона реалната възраст, която се пенсионират хората в страната, е 64 г. и 5 месеца за мъжете и 61 г. и 3 месеца за жените и е значително по-висока от средната в ЕС, където за мъжете тя е 61 г. и 7 месеца, а за жените е 61 г. и 3 месеца. Възрастта, на която мъжете се оттеглят от пазара на труда в България, е сред най-високите, само в Румъния и Швеция тя е по-висока.

Ако се допусне, че 4500-5000 души годишно изберат да се пенсионират предсрочно с намалена пенсия през 2014 г. допълнителните разходи за пенсиите им ще бъдат около 16 млн. лв. През 2015 г. средствата ще са около 32 млн. лв.

Според вносителите предлаганите промени няма да окажат негативни ефекти върху финансовата устойчивост на пенсионната система.

Това е тероризъм. Представете си какво е да се изсипят пред дома ти и да започнат да скандират. Това е много притеснително. Ами ако по улицата минаваха деца?

ДЕПУТАТЪТ ОТ ГЕРБ ИВАЙЛО МОСКОВСКИ СЕ ПРИТЕСНЯВА, ЧЕ ИМА ПРОТЕСТИ ПРЕД ДОМА НА БОЙКО БОРИСОВ

МАЯ МАНОЛОВА:

Ежедневният протест пред НС не е спонтанен

Бих подкрепил проект с идеи, не с омраза и отрицание, твърди Антон Кутев

Юлия КУЛИНСКА

С цялото уважение към сигурност ежедневният протест, който се провежда пред Народното събрание през работно време, не е спонтанен, за разлика от тези, които се провеждат след 18,30 часа, коментира зам.-председателят на парламента Мая Манолова пред журналисти работата на депутатите, която и вчера премина под обсадата на недоволни столичани. Тя смята, че една огромна част от хората наистина са гневни и възмущението им е искрено. "Възмущение и гняв са различни от омраза и реваншизъм. Ако искате, да излезем, да видим заедно какво е настроението, какви са крясъците и дали това може да води до някакъв диалог", прикани журналистите Манолова.

Снимка Мариета ТОМОВА

Независимо от блокадата на протестиращите депутатите дебатираха и приемаха закони

Хората протестират и това е тяхно право, поясни тя. Но парламентът и правителството работят и нашето задължение е да обсъждаме и взимаме важни решения в интерес на хората, подчерта Манолова. "Ясно е, че има хора, които искрено протестират, и други, които имат сценарий. А той през тази седмица е ескалация и търсене на провокации. Всеки поема своята отговорност, ние си носим нашата. В момента се изисква освен желание да си вършим работата, и смелост, и кураж да поемем отговорността да го правим", категорична е парламентаристката. Тя напомни, че истинската присъда ще им дадат хората, когато на избори отново се изправят пред тях. Създава се прецедент, отбеляза Манолова. Добре, ще има предсрочни избори, но в НС отново няма да влязат всички партии, отново ще има недоволни, и тогава какво? - попита риторично тя. "Ще има пак обсада на парламента и така избори до дупка, докато всички не бъдат удовлетворени? Няма как да стане", отсече зам.-председателят на НС.

"300 000 български граждани са изпратили партия "Атака" в парламента. Не съм я избрала аз. Националистите не са мой ангажимент и моя отговорност. Те носят отговорност пред хората, които са ги избрали. Отговорност и на "Атака", и на ГЕРБ е да са в парламента", отговори Манолова на въпрос какво мисли за поведението на Волен Сидеров.

Политика с омраза и с отрицание не може да се прави, допълни колежката си Антон Кутев. Бих подкрепил всеки политически проект, бих влязъл във всякаква конкуренция на идеи с хора, които казват какво може да се направи, подчерта той. Кутев отбеляза, че депутатите свикват да работят в екстремните условия, в които ги поставят протестите. За него е по-важно какво ще се случва в НС. Според Кутев мнозинството в парламента и правителството са единствените, които имат някакъв реален план за действие и се опитват да намерят позитивни решения за хората.

НАЙО ТИЦИН ПРОБИ ЗАГРАЖДЕНИЯТА ПРЕД НС С МАСКА НА СИДЕРОВ

Бившият пиар на ДСБ и основен участник в протестите Найо Тицин проби вчера металните загражденията пред парламента. С маска на Волен Сидеров и с усмирителна риза той прескочи оградата около Народното събрание и беше привикан от полицията в помещението, където се раздават пропуските на акредитираните журналисти. От охраната на парламента съобщиха, че на Тицин е бил съставен предупредителен протокол. Журналистът благодарил на органите на реда за бързата и адекватна реакция. По-късно пред медиите той обясни, че действията на унифорните са били закономерни, защото е бил в зоната за сигурност, и то с маска. Просто са му били проверени документите. Но това е била и целта на акцията му - многобройните камери да заснемат как полицията отвежда Волен Сидеров с усмирителна риза.

Ваня Добрева оглави просветната комисия

Юлия ВУТОВА

Ваня Добрева от БСП оглави парламентарната комисия по образование и наука. Депутатите решиха вчера тя да се състои от 20 народни представители. За заместници на Добрева бяха избрани Милко Багдасаров от Коалиция за България, Алиосман Имамов от ДПС и Станислав Станилов от "Атака". От парламентарната група на ГЕРБ отново не бяха в НС и не предложиха свои членове в комисията.

Волен Сидеров няма да отговаря за парламентарната етика, а "само" за борбата с корупцията и конфликта на интереси. Така БСП и ДПС отговарят на "част от повдигнатите в обществото въпроси", свързани с поведението на лидера на националистите. Единната досега комисия, включваща антикорупция, конфликт на интереси и парламентарна етика, ще бъде разделена чрез промяна в правилника на Народното събрание, съобщи Янаки Стоилов. Ще се обособи нова комисия по вероизповеданията и парламентарната етика, която най-вероятно ще бъде дадена на депутата от БСП Пламен Славов, а Сидеров ще оглавява само борбата с корупцията. Комисията, от която се вадят вероизповеданията, пък ще остане само по правата на човека, жалбите и петициите.

ДУМА припомня, че изборът на лидера на "Атака" начело на антикорупционната комисия, която включва и конфликт на интереси и парламентарна етика, бе посрещнат с бурно възмущение от протестиращите граждани, а президентът Росен Плевнелиев коментира, че това е не по-малък скандал от назначението на Делян Пеевски за шеф на ДАНС. Освен това и левите, и десните в ЕП призоваха БСП да се разграничи от политиката на "Атака". От левицата обаче твърдят, че "Атака" не участва в управлението, независимо че осигурява кворума за заседанията на парламента и мнозинството за гласуване на важни решения.

Плевнелиев призова партиите в парламента да работят заедно

Президентът Росен Плевнелиев заяви, че парламентарно представените партии трябва да се обединят в "търсенето на общи решения, които да отговорят на очакването на гражданите за прозрачност и справедливост при решаването на въпроси като промяната на Изборния кодекс, реформите в енергетиката и сектор "Сигурност".

Държавният глава прие вчера министъра по европейските въпроси на Великобритания Дейвид Лидингтън. "Моя отговорност като държавен глава е да продължа да търся диалог и консенсус за намирането на изход от днешната политическа криза в България. Вярвам, че ситуацията налага подобно отговорно отношение и от страна на всички институции, и от лидерите на политическите партии", посочи Плевнелиев, цитиран от своята пресслужба. Той каза, че след 20 дни на безпрецедентни протести най-доброто решение е политиците да протегнат ръка към гражданското общество и да се вслушат в отправените ясни послания. Държавният глава обяви преди десетина дни, че започва консултации с партиите за изход от кризата, но до момента няма официална информация за хода им.

ДЕПУТАТИТЕ ДАДОХА ОЩЕ 3 МЕСЕЦА НА КОМИСИЯТА ЗА „АВИООТРЯД 28"

Юлия ИВАНОВА

Депутатите удължиха единодушно до 30 септември срока на действие на временната анкетна комисия за "Авиоотряд 28" и въздухоплавателни средства на Министерството на отбраната за периода август 2009 - март 2013 г. По време на вчерашните дебати в пленарната зала председателят на анкетната комисия Венцислав Лаков заяви, че всички материали, постъпили в комисията, са предадени на прокуратура. "Досега установихме, че бившият премиер е летял 422 пъти с правителствения "Авиоотряд 28". Има осъществени 69 полета с въздухоплавателни средства на ВВС не за целите на армията. Има полети с предизборна цел и полети в чужбина за партийни срещи на ЕНП", обяви Лаков. Той уточни, че предстои да се разбере с каква цел, в какъв състав и с колко пари са извършвани полетите. Лаков съобщи, че бившият премиер Бойко Борисов ще бъде изслушан в комисията на заседанието ѝ идния вторник.

"В края на миналото лято хеликоптер с отличителните знаци на правителството кацна в Севлиево, но тогавашният министър-председател дойде с кортеж и се върна с кортеж. Хеликоптерът летя празен", заяви Йордан Стойков от БСП. Твърдението на Борисов, че не е знаел за полета с "Бистришките тигри", не е вярно, защото всички полети са се осъществявали с писмена заповед от премиера, съобщи колегата му Антон Кутев,който е член на комисията. По думите му една трета от полетите на "Авиоотряд 28" са без списък на пътниците. "НСО, РВД и "Летище София" не знаят кой е летял в самолетите му. Това е пробив в националната сигурност.

ДОСТОЙНСТВО И ПОЛИТИКА

От стр. 1

Контрапротестите, не само в София, но и в цялата страна, са единственият начин да се възрази на внушението, че на Орлов мост е НАРОДЪТ. Гражданското общество. Мислещите и т.н. Поредицата от прилагателни вече е известна на всички. Няма друг начин БСП, а и всички, които са против скалъпената истерия, да защитят своето достойнство. А на всички ръководители на БСП би трябвало да е ясно, че без защита на достойнството няма силна електорална подкрепа. Предполагам, че БСП има намерение да участва и на следващите избори.

ПОКАНА

Участници в контрапротеста в подкрепа на правителството на Пламен Орешарски канят читателите на в. ДУМА да се присъединят всеки делничен ден от 18 ч. и в събота и неделя от 12 ч. при пилоните на НДК.

Снимка БГНЕС

1 934 321 лв. са вложени в социализирането на древния римски резерват Никополис ад Иструм. Новата придобивка беше официално открита вчера в присъствието на кмета на Велико Търново Даниел Панов, директора на Регионалния исторически музей Иван Църов, Павлина Владкова, която ръководи археологическите разкопки на обекта, експерти от МК и други

Бившият шеф на разузнавателната служба отива на съд

Софийската военно-окръжна прокуратура е внесла в съда делото срещу бившия шеф на Националната разузнавателна служба ген. Кирчо Киров за присвояване на 4,7 млн. лв., съобщи вчера пресцентърът на държавното обвинение.

Разследващите са установили, че престъплението е извършено в периода от 2007 до 2011 г., като той е присвоил по над 900 000 лв. годишно. По неофициална информация става дума за пари, предназначени за разходи на агентите на службата.

Киров бил присвоил бюджетни средства в левове, евро и долари, които са му били поверени да управлява в качеството му на директор на НРС. Тези деяния представляват особено тежък случай с оглед високото служебно положение на извършителя и предназначението на присвоените средства, допълват от държавното обвинение. За улесняване на присвояването генерал Киров в кръга на своите правомощия съставил през цитирания период повече от 1100 официални финансови документа с цел да бъдат използвани за доказване на несъществуващи служебни разходи.

За такъв вид престъпление Наказателният кодекс предвижда наказание от 10 до 20 години лишаване от свобода и конфискация на цялото или на част от имуществото на виновния, се посочва в съобщението на прокуратурата.

ДУМА припомня, че ген. Киров бе освободен от ръководния пост в НРС в началото на миналата година заради изтичане на мандата му. Впоследствие той бе назначен за съветник по въпросите на сигурността на тогавашния премиер Бойко Борисов, но изкара на тази позиция по-малко от 3 месеца. Единственият коментар на ген. Киров бе, че действията срещу него са плод на политическа репресия.

„МЕДИАНА”:

Над 60% от българите не искат предсрочни избори сега

При евентуален вот сега БСП ще спечели с 20%, следва ГЕРБ с 18,6 на сто, сочи допитването

Ново социологическо проучване на “Медиана” сочи, че над 60% от българите не искат предсрочни парламентарни избори. Изследването е проведено от 27 юни до 1 юли и е представително за цялата страна. Допитването е поръчано от ТВ7 и бе представено от шефа на агенцията Кольо Колев вчера.

При евентуални избори сега БСП ще спечели 20% от вота, следва ГЕРБ с 18,6%. След тях се нареждат ДПС със 7,6 на сто, а четвъртата политическа сила в момента в парламента “Атака” пада на 2,5% подкрепа. Изследването показва, че най-близо до влизане в парламента отново биха били “Движение България на гражданите” с 3,4% и НФСБ с 2,8%. От другите по-големи извънпарламентарни формации ДСБ би взела 1,9%, а СДС - 0,9%. Според социолога Кольо Колев подкрепата за десните партии се увеличава. Той обясни, че за разлика от първите дни на протестите, които бяха насочени срещу назначаването на Делян Пеевски за шеф на ДАНС и бяха подкрепени от над 70% от българите, продължението им не среща голяма поддръжка.

Колев допълни, че хората не искат нови избори, а нормализация на ситуацията. Те не приемат и поведението на ГЕРБ, която бойкотира парламента. Ако изборите бяха днес, резултатите ще се повторят, смята социологът.

44% от хората смятат, че на кабинета “Орешарски” трябва да се даде шанс. Други 18% заявяват, че е нужна година, за да се видят реални резултати. Сред желаещите смяна на кабинета 41,7% са склонни да дадат шанс на правителството, а 18,8 на сто смятат, че изборите трябва да бъдат проведени заедно с тези за Европейски парламент догодина. Хората, искащи незабавни избори, според допитването са 27,4%.

Премиерът Пламен Орешарски е в топ 3 на най-харесваните политици, като преди него са само президентът Росен Плевнелиев и кметът на София Йорданка Фандъкова. След тях се нареждат лидерите на най-големите партии Сергей Станишев и Бойко Борисов.

Граждани с искане за сваляне имунитета на Волен Сидеров

Граждани внесоха сигнал до главния прокурор Сотир Цацаров и до Софийската градска прокуратура с искане за сваляне на имунитета на лидера на “Атака” Волен Сидеров и подвеждането му под наказателна отговорност.

Сигналът е придружен от подписка, съдържаща 3121 подписа с три имена и ЕГН на граждани, които подкрепят искането.

Вносителите на подписката обясниха, че идеята се е родила в четвъртък вечер, по време на една от блокадите на Орлов мост.

Подписите са събирани в продължение на три вечери. Идеята за сигнала била изцяло гражданска идея, зад която не стояли никакви партийни пристрастия.

ДО ДНИ ЩЕ БЪДЕ ПРЕДЛОЖЕН НОВ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

До няколко дни ще бъде предложен нов човек за поста зам.-министър на правосъдието, заяви вчера вицепремиерът и правосъден министър Зинаида Златанова. Ден по-рано бе обявено, че зам.-министър ще стане Иван Йорданов, който е консул във Франкфурт. Няколко часа по-късно той отрече информацията и обяви, че е имал неофициална покана, която отклонил.

Разбирам решението на Иван Йорданов да се откаже от поста зам.-министър на правосъдието, приемам го. За да се върши тази работа, е нужна много силна мотивация, обясни Златанова.

Вицепремиерът каза, че другият й заместник Илия Ангелов, който прие работата, ще отговаря за затворите и съдебната охрана.

Втори протест пред дома на Бойко Борисов

За втори ден вчера граждани се събраха на протест пред къщата на бившия премиер Бойко Борисов в Банкя, за да го призоват да отиде на работа. Протестиращите коментираха, че “Не може народът да е за едни майка, за други мащеха”.

По начина, по който се събират “на кафе” пред парламента, решихме и ние да дойдем тук, пред дома на г-н Борисов, заявиха недоволните от бездействието на лидера на ГЕРБ. “Искаме да му кажем, че и той трябва да ходи на работа, както и ние. Дадохме пари за такси, за да стигнем до Банкя. Борисов трябва да почне да ходи на работа, защото който не ходи, го уволняват”, обясни участник в протеста. Хората недоволстваха и от липсата на каквато и да е реакция от страна на Бойко Борисов.

Няма специализирани центрове за пулмонална хипертония

В България няма изградени интердисциплинарни центрове за диагностика, лечение и проследяване на пациентите с белодробна хипертония. Диагнозата при тези болни се поставя късно - средно около 3 години след началото на симптомите. Не всички съвременни медикаменти и средства за лечение са достъпни за нуждаещите се и това в най-голяма степен важи за кислородотерапията и за новите простагландинови аналози за интравенозно и интрабдоминално приложение. За това алармираха кардиолози, пулмолози и представители на пациентски организации. Според медиците нетипичната симптоматика в много случаи е причината болните да се насочват късно за уточняване на диагнозата, а засега това може да стане единствено в 4 специализирани центъра - в столичните Национална кардиологична болница и УМБАЛ “Св. Анна” и ВМА, и във Варна в УМБАЛ “Св. Марина”. В Асоциацията на пациентите с пулмонална хипертония членуват около 70 души, които се лекуват в България и получават медикаментите си с протокол от НЗОК, съобщи председателят на пациентската организация Тодор Мангъров. Той добави, че в Асоциацията членуват още 10 пациенти с тромбоемболична форма на болестта, при които лечението е оперативно. Ако разглеждаме проблема “белодробна хипертония” в по-широк план, ще трябва да признаем, че болните могат да се окажат дори 10 000, посочи кардиологът доц. Иво Петров. У нас са достъпни 4 медикамента от новите молекули за лечение на идиопатична пулмонална хипертония - това са лекарства, променящи хода на болестта, съобщи доц. Дияна Петкова и уточни, че от началото на юни такова лечение могат да получат болни със склеродермия и пулмонална хипертония.

www.duma.bg
ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 4 ЮЛИ 2013

Пациентска организация и лекари искат оставката на шефа на НЗОК

Манипулирани са протоколи от заседания на Надзорния съвет на касата, твърди Пламен Таушанов

Снимка БГНЕС

Министър Андреева представи екипа си - д-р Бойко Пенков (вляво) и проф. Чавдар Славов

Аида ПАНИКЯН

Не желаем да преговаряме с д-р Пламен Цеков, нямаме доверие в него, заяви председателят на БЛС д-р Цветан Райчинов на пресконференция в МЗ след среща на здравния министър със съсловни и пациентски организации. Райчинов припомни, че в знак на несъгласието си с методиките за разплащане с болниците и за отпускане на медицински изделия лекарите отказаха да подпишат Националния рамков договор. На последния лекарски събор искането за оставка на Цеков бе единодушно. Райчинов обясни, че три от шестте нови методики вече са отменени или се оспорват от съда. Той обясни, че според условията в НРД лекарският съюз трябва на всеки 3 месеца да получава данни за бюджета, "но такова нещо никога не се е случвало" по време на д-р Цеков.

По наблюденията на Пламен Таушанов, председател на "Българска асоциация за закрила на пациентите" и представител на пациентите в Надзорния съвет на НЗОК, деформации в работата на касата се наблюдават от началото на т.г., в протоколите от заседанията на надзора има манипулации, а надзорниците често били подвеждани - гласували се крайни суми по дадени пера, без да бъдат информирани откъде идват парите за тях.

След заседание Таушанов се допитал до болници, които негодуват срещу въведените прогнозни обеми и орязани бюджети, и установил, че недостигът на средства в тях е 30%, а не 8%, както твърди ръководството на НЗОК. Той припомни "Пирогов", която за м.г. има бюджет от 38 млн. лв., разходите й бяха над 50 млн. лв., за 2013 г. имаше прогнозен бюджет 32 млн. лв., който стигна миналогодишните 38 млн. след протести на болницата.

По думите на д-р Димитър Димитров, директор на университетската болница "Св. Анна" и председател на Националната асоциация на работодателите в здравеопазването, той забелязал, че според електронната страница на НЗОК на болницата са разплатени 6,743 млн. лв., а справката му в болницата показала, че изработените, отчетени и постъпили средства в болницата са 7,456 млн. лв. Освен това през 2011 г. болницата била ощетена със 712 хил. лв., допълни д-р Димитров. Според него шефът на касата трябва да се избира чрез конкурс, както гласеше законът, преди мнозинството от ГЕРБ да го смени, когато дойде на власт. Д-р Димитров припомни, че миналата седмица, когато парламентарната комисия по здравеопазване поиска изслушване на д-р Цеков, той не е представил отчет за дейността на касата, а само цитирал "едни числа, написани на някакви листчета".

Министър Андреева за пореден път заяви, че няма да прави чистка в МЗ. Тя допълни, че очаква от МФ да представят зам.-министър, който ще бъде единият от представителите на държавата в надзора на НЗОК. А от страна на МЗ това ще бъде зам.-министър проф. Чавдар Славов.

По отношение на протестите в онкологията министър Андреева отново подчерта, че нарушения са констатирани още в края на февруари по времето на Десислава Атанасова. Министър Андреева зададе въпроса какво се случва с 29-те млн. лв. за изграждане на сектор лъчелечение, защото според специалисти, с които е водила разговори, за тази сума може да се построи цяла болница.

Снимка Мариета ТОМОВА

За седми ден във вторник вечерта на площада край пилоните на НДК се проведе контрапротест в защита на кабинета на Пламен Орешарски. Протестиращите отново поискаха да се даде шанс на кабинета да осъществи социалната си политика. Те казаха, че са доволни от направеното от правителството на Орешарски досега в социалната сфера

И МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ ЩЕ ИМАТ СПЕЦИАЛНОСТИ

Аида ОВАНЕС

Медицинските сестри също ще имат възможност да специализират в областта, в която работят. Това ще стане, след като влязат в сила подготвяните промени в Наредба 34 за специализациите на медицински кадри, съобщи проф. Чавдар Славов, зам.-министър на здравеопазването. В момента не е предвидена такава възможност за специалистите по здравни грижи. Ще помислим и за възможност когато даден лекар специализира, сестрата, с която работи, също да бъде обучавана, поясни пред ДУМА проф. Славов.

Медицинските сестри отдавна настояваха да бъде уредена нормативно възможността да специализират, но последните няколко министри не стигаха до решаване на този проблем. "Европейска практика е сестрите също да получават специалност, което означава, че в определен етап от професионалното си развитие дадена сестра има изключително широки познания и може да извършва определени автономни действия без надзора на лекар, които не може да извършва сестра, която няма специалност. Например в областта на спешната медицина, анестезиологията, онкологията, ендокринологията, семейното здраве и пр.", коментира пред ДУМА Милка Василева, председател на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи.

РУСКИ И БЪЛГАРСКИ ВЕТЕРАНИ СИ СПОМНИХА ЗА МАРШАЛ ТОЛБУХИН

Дана РУСЕВА

Среща на потомци на загинали в битката за Сталинград във Великата Отечествена война се проведе в Добрич с ветерани от войната, запасни офицери и краеведи от града. Гостите посетиха паметниците на българо-руската дружба в Добрич, където почетоха паметта на загиналите войни.

Организатори на събитието са областният съвет на Съюза на ветераните от войните в България, дружеството на краеведите "Отец Павел Атанасов", областният съвет на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва.

Нашето сътрудничество със Сталинград и Москва е от 2-3 години, каза Иван Петров от Съюза на ветераните в Добрич. Людмила Михайловна предпочете да се обърне към домакините с "другари". Най-вълнуващото от посещението ни в България е срещата с ветераните, каза тя и добави, че е обяснила в Русия колко добре се грижат у нас за паметниците. Тя припомни колко велик военачалник е маршал Толбухин, чието име носеше град Добрич. И във Волгоград има паметник на маршала и тази година го ремонтирахме, каза Михайловна.

Полицай почина след дежурство на протеста

Полицай, участващ в охраната на протестите в София, е починал във вторник в дома си, след като се е прибрал от дежурство.

Негови колеги предполагат, че причините за смъртта му са умората и стресът от всекидневното натоварване. От полицията в София потвърдиха информацията, но отказаха да уточнят причините за смъртта, съобщава БНР.

Вчера сутринта друг служител на столичната полиция припадна по време на протестите, като това не бил първият подобен случай в последните дни.

НАЗНАЧИХА ОБЛАСТНИ УПРАВИТЕЛИ НА РУСЕ, МОНТАНА И ШУМЕН

Правителството назначи нови областни управители на Монтана, Русе и Шумен. Начело на областната администрация в Монтана ще застане Анатолий Младенов. Той е заемал различни длъжности като офицер в Българската армия, бил е социолог във ВА "Г. С. Раковски" и в Центъра за социологически изследвания към МО. Работил е в Служба "Сигурност-ВП и ВКР" и в ДАНС. През 2011 г. е избран за общински съветник в Монтана.

Венцислав Калчев ще оглави областната управа в Русе. Бил е член на борда на директорите на "Топлофикация-Русе" ЕАД, а от 2011 г. е изпълнителен директор на Агенцията за устойчиво развитие на Русе и региона.

Областен управител на Шумен става дългогодишният кореспондент на централни вестници Венцислав Венков.

www.duma.bg

ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 4 ЮЛИ 2013

Българските крави дават два пъти по-малко мляко от датските

Фермите в България са неефективни, сочи анализ на Евростат

Липса на ефективност в млечните стопанства в България и Румъния показва анализ на Евростат за производството на мляко и млечна продукция в ЕС, съобщи БТА. Най-ниска концентрация на млечни крави в едно стопанство е отчетена в Румъния (средно 3 крави в стопанство) и в България (средно 5). За сравнение - най-висока концентрация на крави в едно стопанство е отчетена в Дания (средно 140), Великобритания (средно 120) и Кипър (средно 111).

Въпреки резкия спад в броя на млечните крави в ЕС добивът на мляко в Евросъюза се е увеличил до 150 млн. тона през 2011 г. (с два милиона тона повече от предходната година). Тази продукция се обработва от около 6 хил. млекопреработвателни предприятия.

Относително високите добиви на мляко се дължат на растеж в някои страни - в Дания, Испания и Швеция една крава дава около 8 хил. литра мляко годишно, докато в България добивът от крава е около 4 хил. литра годишно заради по-бавното развитие на сектора и по-малкия размер на стадата, отчита Евростат.

Основните производители на мляко в ЕС са Германия и Франция, които заедно с още четири страни (Великобритания, Холандия, Италия и Полша) формират около 70 на сто от производството на мляко в ЕС.

През 2011 г. в ЕС е имало около 86 млн. говеда, като млечните крави са били половината от тази бройка. За 2001 г. Евростат отчита общо 94 млн. говеда, или спадът в европейски мащаб е бил с 8-10 на сто за последните десетина години.

В България през 2001 г. е имало около 640 хил. глави говеда, а до 2011 г. техният брой е намалял до 560 хил. броя, сочат данните на Евростат. Най-значителен спад в броя на говедата е регистриран в Румъния - минус 32% и в Словакия - минус 25%.

Най-голям брой млечни крави има във Франция (около 19 млн.) и в Германия (около 12 млн.). Следват Великобритания - 10 млн., Италия и Полша - по 6 млн. и др. Най-малкият производител е Малта с около 6 хил. млечни крави.

Според последните данни на европейската статистика за първите два месеца на 2013 г. европейските фермери са доставили на преработвателните предприятия 21,9 млн. литра мляко.

През април 2013 г. цените на едро на млечните продукти на вътрешния европейски пазар леко са се повишили. Това е последица от дефицита при предлагане на мляко в ЕС, както и заради силно увеличеното търсене на суровина на експортните пазари. По последни данни на ЕК през февруари цената на млякото отчита нива до 34,1 евроцента за литър.

Ядем гръцки дини за прасета

Евтини, но некачествени вносни дини удрят тежко нашите производители. Най-потърпевши обаче са потребителите. От Гърция и Турция пристигат на българския пазар само дини трето качество, които стават само за храна на прасета и друг добитък, съобщава vsekiden.

На всичкото отгоре стоката от южните ни съседи е най-сериозната заплаха за дъмпинга на дините родно производство, при това първо качество.

Според българските производители на дини колегите им, най-вече от Гърция, сривали пазара им с нискокачествена стока от по 0,10 лв. за килограм. А с 15-те евроцента субсидии на кило на гръцките производители им било още по-лесно да подбиват

българските цени. За родните любеници тазгодишните изкупни цени от 0,20 лв. за килограм били направо смешни и докарвали до фалит нашите производители.

Нашите земеделци предупреждават, че предназначените за нашия пазар вносни дини били направо опасни за здравето, тъй като били "прехранени" с нитрати. Натъпкването на динята с химия било като анаболите за културистите.

Нитратите стимулирали растежа и плодът бързо увеличавал обема и теглото си. Ако такава "надрусана" диня се хапне на едно ядене, може да причини отравяне, като особено застрашени били децата, категорични са медици.

ПРОВЕРКИТЕ СПРЯХА 10 ТОНА НЕКАЧЕСТВЕНИ ДОМАТИ ОТ ГЪРЦИЯ

Заради масираните проверки за нерегламентиран внос на плодове и зеленчуци по тържищата почти е изчезнала стоката с произход Гърция и в момента се търгува единствено и само българска продукция. Това съобщи вчера пред журналисти министърът на земеделието и храните Димитър Греков.

В рамките на вчерашните проверки в Пловдивско е спряна доставка от 10 тона некачествени домати, идващи от Гърция. Констатирани са и нарушения на митническите тарифи, проблеми с финансовите документи на продуктите. Според министъра проблемите на производителите на плодове и зеленчуци не са решени дългосрочно, тъй като винаги досега въпросите са се решавали "пожарникарски" и "от днес за утре".

От близо 23 години никой не е обръщал внимание на зеленчукопроизводството - отрасъл, който е бил основен за нашето селско стопанство. Сигурно ще ескалират проблеми и в други производства, каза още Греков.

Акцията срещу евтините вносни плодове и зеленчуци по всички гранични пунктове и големите борси в страната, която преди дни министърът обяви, ще продължи с денонощни дежурства на служителите през юли, каза вчера зам.-министърът на земеделието Явор Гечев. За да се постигне трайно решение на проблема, извънредните мерки ще продължат през целия месец с тенденция контролът да стане постоянен, посочи Гечев.

КНСБ:

НЯМА ДРАМА С АКТУАЛИЗАЦИЯТА НА БЮДЖЕТА

Не виждам драма да се ревизира бюджетът. Всяко правителство, когато дойде на власт, особено когато идва по средата на бюджетната година, има политическото право да поиска актуализация на бюджета. Това коментира пред БНТ Пламен Димитров, президент на КНСБ.

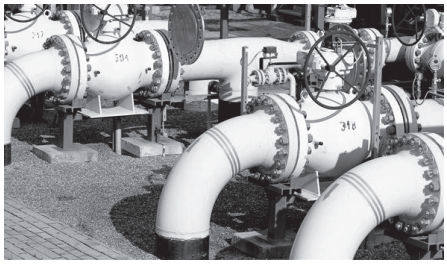
Смятаме, че бюджетът трябва да поеме повече социални разходи - дали това е намерението на кабинета, аз не мога да кажа, посочи той.

"За мен е стряскащо числото. В порядъка на 2 милиарда никой никога не е поискал такива разходи, така че това може да значи единствено и само срив в общите приходи, което вече е притеснително", категоричен беше синдикалният лидер. Според него има между 0,5 и 1 млрд. лв., които могат да бъдат събрани, ако се намали контрабандата.

Искаме газова връзка с Гърция през Маказа

Газова връзка през границата с Гърция при прохода Маказа ще осигури за България доставки от находящето Шах Дениз в Азербайджан, а така страната ни ще намали зависимостта си от Русия.

Това заяви депутатът от левицата Димчо Михалевски, който определи проекта като стратегически, предаде БГНЕС. Изграждането на интерконекторна газова връзка през ГКПП "Маказа" е било обсъдено на срещата в Гърция преди два дни с управителя на регион Източна Македония и Тракия Аристидис Янакидис.

Коментирахме доколко е възможно препроектиране, за да се транспортират по-големи количества по междусистемната връзка между двете страни, посочи Михалевски, който е и председател на комисията по регионална политика в парламента. Управителят Янакидис заяви пред журналисти, че докладът за ОВОС на проекта вече е готов и очакванията са в рамките на месец да стартират работите по реализацията.

Михалевски припомни, че консорциумът Шах Дениз II избра азербайджанският газ да минава по Трансадриатическия газопровод (ТАП) за доставки към Европа и така проектът "Набуко-Запад" пропадна и газът няма да минава през България. Депутатът каза още, че вече е създаден българо-гръцки консорциум "Интерконектор". България е представена в него с БЕХ, а Гърция - с държавната компания за пренос на природен газ ДЕПА в консорциум с италианската "Едисон".

Стопани си направиха частен пазар за плодове и зеленчуци

Производители на плодове и зеленчуци намериха успешно решение на проблема с ниските изкупни цени и реализацията на продукцията си, като организираха първи частен пазар на производителя, чрез който осъществяват продажбите на плодове и зеленчуци директно. Около 10 производители от региона на Пазарджик са се обединили и са реализирали идеята в село Лозен.

"Тук, освен крайните потребители, пазаруват и собственици на малки магазинчета от столицата. В същото време продаваме на реални цени, без да сме зависими от прекупвачите, които в повечето случаи злоупотребяват с фермерския труд, като дават изключително ниски изкупни цени, а след това слагат големи надценки", обясниха производители от частния пазар, цитирани от fermer.bg.

Производителите посочват, че са получили съдействие и от общинските власти, които са осигурили общински терен за пазара.

Агенцията за ядрено регулиране с нов шеф

Правителството освободи председателя на Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) Сергей Цочев поради изтичане на мандата му и назначи на негово място досегашния му заместник Лъчезар Костов, съобщиха от Министерския съвет. Цочев бе назначен в края на 2004 г. и изкара на поста почти девет години.

Новият шеф е роден през 1953 г. Завършил е ядрена физика в СУ "Св. Климент Охридски" и е защитил докторска степен в БАН. Костов е работил дълги години в Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика на БАН. Бил е председател на Комитета за използване на атомната енергия за мирни цели, чийто наследник е сегашната АЯР, а от 2006 г. е неин зам.-председател.

www.duma.bg

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Пазарът на зърно продължава да е в застой

В края на месец юни пазарът на зърно в страната продължава да е в застой. Търговията е слаба и спокойна в очакване на новата реколта. Към настоящия момент липсва активно търсене на пшеница и царевица, поради което няма промяна в изкупните цени.

През изминалата седмица започна прибирането на ечемик от реколта 2013 година, като се очаква раздвижване на търговията с тази култура. Сключиха се и първите сделки, но цените са доста под очакванията на земеделските производители. Реални сделки са осъществени в областите от Югоизточна България на ценови равнища от 300 - 301 лв./т без ДДС. Изтъргуваха се и първите количества ечемик от нова реколта на цени "франко порт" на цена от 330 лв./т.

При слънчогледа се наблюдава движение при търговията с цел експорт.

Средните цени на зърнените култури за страната към края на отчетния период запазват почти същите нива спрямо предходния. Хлебната пшеница отбелязва спад с 3 лв./т до 424 лв./т. При фуражната пшеница намалението е с 2 лв./т или 412 лв./т. Маслодайният слънчоглед е със средна цена от 807 лв./т. Фуражният и пивоварният ечемик са от новата реколта и средните цени са съответно: 315 лв./т и 330 лв./т. Цените на едро на брашната от производител запазват нивата си за трета поредна седмица. Средната цена за страната за тип 500 остава 780 лв./т, за тип 700 - 747 лв./т, за тип 1150 - 710 лв./т.

За същия период на миналата година средните цени са били на нива: тип 500 - 667 лв./т, за тип 700 - 646 лв./т, за тип 1150 - 597 лв./т.

Напусналите количества зърно и зърнени продукти от страната за периода 10.06. - 24.06.2013 г. възлизат на 85 166 т при 47 710 т, или 37 456 т повече от предходния период. По основни видове зърно и зърнени продукти количествата са, както следва: 10 608 т пшеница; 31 162 т черен маслодаен слънчоглед; 30 964 т царевица; ечемик - 6899 т; кориандър - 136 т; пшеничено брашно - 92 т; шарен слънчоглед - 26 т; слънчоглед шрот - 3098 т; сорго - 21 т; оризова арпа - 406 т; нахут - 142 т; карго - 5 т; царевичен зародиш - 1259 т и слънчоглед брашно - 136 т.

Общо от началото на настоящата реколтна година са напуснали 4,53 млн. тона зърно, при 5,35 млн. т, или 0,82 млн. т по-малко спрямо същия период на предходната реколтна година.

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

СЪСТОЯНИЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР

АКТУАЛНА ЦЕНОВА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ 24.06.2013 г.

Цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества са в ценовия диапазон от 400 до 420 лв./т. В Хасковска област е регистриран спад с 2% и търговията се осъществява на максимална цена от 400 лв./т. Средната цена за седмицата е 424 лв./т без ДДС.

За същия период на миналата година цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества са били в границите на 350 - 380 лв./т, като средната цена за страната е била 365 лв./т без ДДС.

Пшеницата с ниски хлебопекарни качества се търгува в ценовия диапазон от 380 - 420 лв./т без ДДС. В областите Плевен, Ловеч и Велико Търново цената достига до 430 лв./т. Средната цена за страната остава без промяна спрямо предходната седмица - 412 лв./т без ДДС.

През миналогодишната реколта цените на пшеницата с ниски хлебопекарни качества са били в рамките на 330 - 370 лв./т без ДДС, а средната цена за страната - 353 лв./т без ДДС.

Пивоварният ечемик - стартовата цена от новата реколта е 330 лв./т за област Хасково.

Цените на фуражния ечемик през изминалата седмица се движат в границите от 320 - 340 лв./т за количества от новата реколта 2013 година. Средната цена за страната е 315 лв./т без ДДС, или това представлява спад от близо 100 лв./т спрямо месеците май/юни 2013 г.

През миналата реколтна година цените са били в рамките на 300 - 320 лв./т без ДДС и средна цена 311 лв./т. без ДДС.

Слънчоглед - ценовият диапазон при търговията е 750 - 800 лв./т. Слънчогледът, предназначен за белене, държи по-високи изкупни цени, или 800 - 900 лв./т. Средната цена за страната остава стабилна - 807 лв./т без ДДС.

През предходната реколтна година цените на черния маслодаен слънчоглед бяха в рамките на 800 - 950 лв./т без ДДС., като средната изкупна цена за страната е била 806 лв./т без ДДС.

Цените на царевица - зърно са без промяна спрямо предходния отчетен период и са в диапазона от 350 - 400 лв./т. В Пловдивска и Пазарджишка област и през последните две седмици държат по-високи ценови нива (420 - 450 лв./т). Средната цена за страната остава 382 лв./т без ДДС.

Изкупните цени на царевицата през миналата реколтна година са били в границите на 350 - 450 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 366 лв./т без ДДС.

РЕКОРДНА ЗЪРНЕНА РЕКОЛТА В УКРАЙНА

През 2013 година Украйна ще ожъне втората по обем рекордна реколта. Според министъра на аграрната политика Николай Присяжнюк, общият добив от зърно в страната ще възлезе на 53-54 млн. т, в сравнение с 46,2 млн. т, реколтирани през 2012 г.

Прогнозата на експертите от авторитетния Украински клуб на аграрния бизнес (УКАБ) е още по-благоприятна - 54,4 млн. т. Анализаторите припомнят, че по-висок добив е имало само през 2011 г. - 57 млн. т, и това е най-високият добив от момента на отделянето на Украйна от СССР (24 август 1991 г.). Агроспециалисти коментират, че високите добиви през настоящата година са следствие преди всичко на благоприятните условия за презимуване на есенниците (дебела снежна покривка). Най-оптимистичната прогноза принадлежи на аналитичната агенция "ААА". Водещият експерт Мария Колесник е на мнение, че рекордът от 2011 година може да бъде счупен, ако агрометеорологичните условия в страната останат благоприятни до есента. Това ще осигури рекордни добиви от царевица и в този случай е съвсем реално да се очаква, че общото производство на зърнени храни може да достигне нов исторически връх от 60 млн. т. през 2013 г.

СТАТИСТИКА

ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница реколта 2012 година за периода 01.07.2012 - 24.06.2013 Г. е 2 650 408 т (1 894 859 т за ЕС и 755 549 т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза в размер на 2 382 989 т, което е с 267 419 т повече за настоящата година.

По оперативна информация общото количество брашно от реколта 2012 година, напуснало страната за определения период, е 41 435 т, което е с 13 184 т повече спрямо напуснало количество брашно към същия период на миналата година.

ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик, напуснало страната от реколта 2012 година за периода 01.07.2012 - 24.06.2013 г., е 315 334 т (99 392 т за ЕС и 215 942 т за трети страни). Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал на 337 307 т, което е с 21 973 т повече спрямо настоящата.

ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2012 г., напуснало страната за периода 01.09.2012 - 24.06.2013 г., е 655 397 т (467 032 т за ЕС и 188 365 т за трети страни).

Към същата дата на миналата година напусналото количество е 1291 хил. т, което е с 635 275 т повече спрямо настоящата реколтна година.

СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2012 г., напуснало страната за периода 01.09.2012 - 24.06.2013 г., е 802 759 т (652 890 т за ЕС и 149 869 т за трети страни).

Напусналото количество слънчоглед към същата дата на миналата реколтна година е 853 340 т, което е с 50 581 т повече спрямо настоящата 2012 година.

РАПИЦА

За периода 01.07.2012 - 24.06.2013 г. напусналите количества рапица от страната реколта 2012 година са 237 172 т (196 917 т за ЕС и 40 255 т за трети страни).

ПРОГНОЗИ

ФАО прогнозира по-добри времена за световното птицевъдство

Обемът на световното производство на птиче месо според прогнозите на Организацията по прехрана и земеделие на ООН (ФАО) се очаква през тази година да нарасне с 1,8 на сто в сравнение с миналата година. Освен това ФАО очаква по-висок добив при зърнените култури и спокойствие на пазарите.

Световната зърнена реколта, според прогнозите, се очаква да нарасне до рекордните 2,46 млрд. тона през 2013 г., а цените на зърното да намалеят значително, което съответно да доведе до стабилизиране и спокойна атмосфера на пазарите, съгласно последния доклад на ФАО. В доклада също така се казва, че цените на фуражите за птиците и животните са започнали да падат през втората половина на 2012 г. и продължават да намаляват през 2013 г., което "предлага повече възможности за рентабилно производство на месо, особено в свиневъдството и птицевъдството".

ФАО прогнозира, че световното производство на птиче месо, което достигна 104,6 милиона тона през 2012 г., през тази година ще се увеличи до 106,4 милиона тона или с 1,8 на сто.

Продажбите на птиче месо през 2013 г. се очаква да нараснат с 1,5 на сто до 13,3 милиона тона, се казва в доклада.

Употребата на антибиотици и резистентността към тях е един от основните въпроси, който ще се обсъжда от академичните среди и представителите на властите в навечерието на срещата на Г8 (Франция, Германия, Италия, Япония, Великобритания, Съединените американски щати, Канада и Русия), която ще се проведе тази седмица в Обединеното кралство. Мексиканските власти са съобщили за осем нови случая на огнища на високопатогенния вирус на птичи грип H7N3 в четири щата в периода от средата на април до третата седмица на май, от който са пострадали повече от 1,1 млн. птици и 815 хил. от тях са били унищожени. Последните изследвания в областта на миграцията на дивите патици и соколи хвърля нова светлина върху разпространението на птичия грип.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ", издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ" ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

www.duma.bg

ЗК „Христо Ботев 92“ - Тутракан, обл. Силистра

НЕДКА ПАНАЙОТОВА:

Напоителната система в страната е съсипана

Вярвам, че новите управляващи и специално министър Греков ще подпомогнат земеделието, казва председателката на кооперацията

□ *Кога, г-жо Панайотова, е създадена кооперацията?*

- Кооперацията създадохме още през 1991 г. след ликвидационните съвети при изключително трудни условия. Дяловият капитал беше много малък. Тогава имаше 1600 крави, 800 телета, 400 овце, всичко това се разграби и голяма част от дяловия капитал изтече. Нищо не можехме да закупим. Започнахме с три трактора, две сеялки и два комбайна. С тази техника как се обработват 9000 дка земя? Тогава извиках един човек, който беше главен агроном в ТКЗС, той дойде и с него преобразихме всичко. Направихме кооперацията и започнахме само с 13 души. Беше много труден период. Сега чак мога да кажа, че не съм си давала достатъчно сметка за авантюризма, ако мога така да се изразя, с който започнахме с моите колеги. Впоследствие вече събрахме много земя, стигнахме до 25 000 декара. В началото не можехме да купуваме земя, но сега вече купуваме, за да сме сигурни в съществуването си. При нас земята се купува и продава на истинската стойност.

□ *Колко декара обработва кооперацията?*

- Обработваме 23 000 дка, главно в землището на Тутракан. Има и други желаещи да им обработваме земята, засега напливът е много голям. Стараем се да запазим комасираната земя. За нас това е особено важно предвид широкозахватните машини, с които работим.

□ *Какво основно засаждате?*

- Основно засаждаме традиционните култури - царевица, пшеница, ечемик, слънчоглед. Отделно имаме овощна градина - 160 декара, с различни сортове кайсии, праскови, сливи и др. Направихме фурна за хляб. През април бе направен одит, на който получихме много добра оценка.

□ *Видяхме, че продавате брашното по 95 ст. за кг.*

- Брашното е от нашето жито, мелим го във фирма “Алимит” - Русе. Правим бял и черен хляб. Особено предпочитан е черният хляб. За него поръчваме точно такъв тип брашно и става много вкусен. Хората заявяват определени декари пшеница за лично ползване и хлябът им излиза много евтин - 20 ст. за черния и 35 ст. за белия.

□ *Каква рента дадохте за миналата година?*

- Дадохме 80 лв.

□ *А, дивиденти изплащате ли?*

- Нямаме година, в която да не сме изплащали дивиденти, като се има предвид, че започнахме с много малък дялов капитал. Съседната кооперация за наше голямо съжаление фалира. Предложих им да вземем хората при нас, за да не се унищожи дяловият капитал, но те не се съгласиха и точно това се случи. Хората си продадоха земята на безценица. Мисля, че фалитът е много страшно нещо.

□ *Как се справяте с конкуренцията, имам предвид с частните арендатори?*

- Много хора искат да дойдат в кооперацията, защото ние освен земя за лично ползване, даваме хляб, бостани и др., все неща, от които те се нуждаят. При частните арендатори това не се случва. Те дори “закопчават” хората с арендни договори.

□ *Колко човека в кооперацията работят на трудови договори?*

- В кооперацията работят 42 души и всички са на трудови договори. Ние сме открити, въобще не се притеснявам от проверки. Проверки сме имали, но глоби - не.

□ *Започнахте ли жътвата?*

- Да, вече жънем.

□ *А, какво очаквате да получите на декар?*

- Очаквам за пшеницата и ечемика да получим 500 кг и дори повече от декар. Пшениците ни е в добро състояние, тази година направихме две фунгицидни пръскания, което досега не сме правили. Направихме подхранване с листна тор и вложихме по-голямо количество азотнофосфорна тор.

□ *Семената откъде купувате?*

- Правим семепроизводство на пшениците, иначе вземаме от Института от Генерал Тошево и от кооперацията в с. Белица. За царевицата също сме семепроизводители, но купуваме и вносни сортове.

□ *Вероятно очаквате да завършите годината с печалба?*

- Вярвам, че ще бъде така. Оптимист съм. Никога в историята на кооперацията, вече 22 години, не е имало година да не дадем дивидент или рента, може би в началото бяха символични, но винаги сме давали. В зависимост от това какво очакваме да получим като печалба, определяме една основна рента и след това, като направим годишния финансов отчет, виждаме накъде сме и даваме така наречената поощрителна рента.

□ *За 2013 г. имате ли определена сума, която мислите да дадете?*

- Точна сума няма как да определим, но при всички случаи, като гледам състоянието на културите и ако и господ е с нас да ни пази от градушки, се надявам да е поне колкото миналогодишната. Имаме засети 7000 дка царевица, 10 000 дка пшеница, 1000 дка ечемик, 4700 дка слънчоглед и другото е люцерна, бостани и др. Кооперацията е общо дело на всички нас. И много е важно хората да се подкрепят. Имали сме тежки моменти, когато съм се оплаквала, но винаги съм имала подкрепата на хората, с които работя.

□ *Знаем, че кооперацията е в много добро състояние, но все пак кажете кои са основните проблеми, с които се сблъсквате?*

- Основният ни проблем е с напояването на културите, особено на царевицата. За никого не е тайна, че цялата хидромелиоративната система в страната отдавна е съсипана. Знаете ли какво е да вървиш в 8000 дка, засяти с царевица, и да няма нито едно кочанче. Това се случи преди една-две години. Поради високата температура, а в нашия край температурите са доста високи, поленът на царевицата изгоря във въздуха и не можа да я опраши, въобще нямаше царевица. Тогава за лично ползване бяхме калкулирали да дадем на хората по 80 лв. на декар, за съжаление не можахме, защото получихме 30 кг царевица на декар, а генетичните способности на царевицата са в пъти повече. Това беше страхотен удар за нас. Същото се случи и с рапицата. А колкото до състоянието на хидромелиоративната система сега, нека първо да кажа, че навремето държавата направи в Тутракан напоителна система за 18 000 дка земя. Сега това всичко е унищожено. Останали са само етернитовите тръби, които са под земята. Това, което е било на изхода, т.е. металните хидранти, отдавна са откраднати.

□ *А предвиждате ли нещо да направите?*

- Всичко навремето е било направено, както вече казах, от държавата, то не е направено от системата ТКЗС. Сега всичко е унищожено и ние за съжаление не можем нищо да направим. Другият проблем са т.нар. водни сдружения - това е нещо, което не може да се направи, особено на такава територия, на каквато сме ние. Защото един ще се съгласи да мине през неговата земя тръбата, друг - няма да се съгласи. Как тогава да се направи това водно сдружение? Аз опитах, но без успех, проблемите бяха много. Нещата сега са други и всичко трябва да започне отново. Бях в Румъния, където 70% от стойността на поливните системи се плаща от държавата и 30% от този, който е собственик. Ако това стане в България, ще бъде много добре и тогава може да се мисли за т.нар. водни стопанства. Другият ни проблем са кражбите на селкостопанска продукция. Проблем е и неизплатеният акциз на горивата, за който проблем се знае. За националните доплащания положението е същото, но трябва да кажа, че това се случи по време на правителството на ГЕРБ, което за мен е най-грабителското в годините на прехода. Какво да кажем за субсидиите? Същото това правителство ги е взело от Европейския съюз и толкова дълго време ги задържаха.

□ *Накрая да ви попитам, какво очаквате от новото правителство и от новия министър на земеделието?*

- Много се надявам това правителство да просъществува, защото чувствам, че нещата тръгват добре, и то одолу на горе. С толкова трудности трябва да се справят. Както говорихме, за възстановяването на хидромелиоративните системи са нужни много пари. А откъде ще ги вземат, като знаем колко много е опоскана държавата? А проблемите не са само в нашия ресор, ами промишленост, АЕЦ, здравеопазване, образование, и още, и още други ресори. Вярвам, че новите управляващи ще подпомогнат и животновъдството, зеленчукопроизводството и овощарството, въобще земеделието.

Страницата подготвиха Петрана СОМЛЕВА и Ива КОСТАДИНОВА

НЕДКА ПАНАЙОТОВА е родена на 11 април 1946 г. в Тутракан. Средното си образование завършва в родния град. След това завършва Висшия селскостопански институт “Георги Димитров” - София, като стипендиантка на тогавашното ТКЗС - Тутракан, където започва трудовия си стаж. Работила е 5 години като специалист в говедовъдството, след което изкарва две години специализация “Овцевъдство” в София, в което направление работи няколко години. От създаването на ЗК “Христо Ботев 92” през 1992 г. и досега е неин несменяем председател. Майка на две деца.

Правителството на ГЕРБ е най-грабителското в годините на прехода

Доку Умаров зове за атентати в Сочи

Чеченският бандит отмени предишната си заповед да не се нападат руски цели извън Северен Кавказ

Призовавам всеки мюсюлманин, където и да се намира, да положи максимални усилия, за да саботира тези сатанински игри, гласи обръщението на Умаров

Най-търсеният човек в Русия - лидерът на ислямистките бунтовници в Северен Кавказ Доку Умаров, призова последователите си да използват "максимална сила", за да попречат на организацията на Зимната олимпиада в Сочи, която ще се състои догодина.

Във видео, публикувано в ютуб и "Кавказ Център" - сайт на групировката "Кавказки емират", Умаров отмени предишната си заповед да не се нападат руски цели извън Северен Кавказ. Сочи, където ще се проведат следващите Олимпийски игри, се намира на брега на Черно море, в непосредствена близост до размирния регион, където действат сепаратистите.

През май бяха разкрити атентати, планирани от ислямисти по време на Олимпийските игри. Руският президент Владимир Путин разпореди засилени мерки за сигурност по време на спортното събитие в Сочи.

"Обръщам се към муджахидините в Кавказ и към муджахидините на територията на Русия. Днес джихадът набира сила и добива глобални мащаби. Ние сме част от този глобален джихад", заявява в обръщението кавказкият терорист.

Доку Умаров подчертава, че в предишните си обръщения е настоявал на мирни методи, но тяхната "добрина се смята за слабост" от Москва.

"Те (Русия) планират да проведат Олимпиадата върху костите на нашите предци, върху костите на мнозина, мнозина мъртви мюсюлмани, погребани на територията на нашата земя на Черно море, и ние като муджахидини сме длъжни да не позволим това, използвайки всички методи, позволени ни от всемогъщия Аллах", завършва призива си Умаров.

Автентичността на видеото не може да бъде потвърдена напълно, въпреки че ислямисткият лидер редовно публикува клипове на въпросния уебсайт.

Доку Умаров - етнически чеченец, пое отговорността за дерайлирането на влака "Невски експрес" от Москва за Санкт Петербург през ноември 2009 г., при което загинаха 26 души, за самоубийствените атентати в московското метро през март 2010 г., когато бяха убити 40 души, както и за атаката на московското летище "Домодедово" през януари 2011 г., когато жертвите бяха 37. Лидерът на "Кавказки емират" на няколко пъти беше обявяван за мъртъв, но после се оказваше, че е жив.

Кризата в Египет се задълбочава

Най-малко 16 души са убити, а други 200 ранени при нападение на неизвестни лица срещу демонстрация в подкрепа на египетския президент Мохамед Морси в близост до университета в Кайро. Сблъсъци имаше в няколко египетски провинции. Безредиците не спират и в Александрия.

Кризата в Египет се задълбочава, след като армията обяви готовност "да пролее кръвта си за своя народ". Реакцията бе в резултат на обръщението на президента Мохамед Морси, в което той подчерта, че няма намерение да подава оставка и отхвърли ултиматума на военните, изискващи провеждане на предсрочни избори. Представителите на опозицията възприеха изявлението на президента като подстрекателство към гражданска война.

"Военнослужещите от армията на Египет са готови да умрат, защитавайки своя народ от терористи, радикали и глупци", се посочва в изявление на Върховния съвет на въоръжените сили на Египет.

Войводина иска промени в конституцията

Инициатива за изменение на конституцията на Сърбия може да бъде част от дневния ред на парламента на Войводина през есента, а ще бъде повдигната от Демократическата партия, пише сръбският в. "Данас". Председателят на парламента на Войводина Миливой Вребалов е заявил, че ще разговарят с коалиционните партньори, за да бъде повдигната инициатива за промяна на конституцията. Според него сегашният статут на автономия на Войводина се е превърнал само във фасада. От Либералната партия на Войводина са заявили, че ще подкрепят всяка такава инициатива.

В КАНАДА ХВАНАХА ДВАМА ТЕРОРИСТИ?

В Канада обвиниха мъж и жена за подготовка на бомбени взривове, аналогични на тези, които са били използвани при бостънските взривове. Полицията в провинция Британска Колумбия съобщава, че мъжът и жената са имали намерение да взривят три такива бомби. Както се отбелязва в заявлението, канадската двойка е подготвяла престъплението под влияние на идеологията на "Ал Кайда", макар засега да не са открити връзки между тях и чужди терористични групи.

На 15 април 2013 година на финала в Бостънския маратон при взрив на две самоделни устройства загинаха трима души и пострадаха над 280.

кратки

ЕП одобри бюджет 2014-2020

Европейският парламент одобри вчера многогодишния бюджет на съюза за периода 2014-2020 г. Евродепутатите гласуваха политическа резолюция, която бе приета с мнозинство от 474 гласа при 193 против и 42 въздържали се.

Меркел се зае с младежката безработица

Канцлерът на Германия Ангела Меркел събира официални лица от Европа, за да дискутират как най-добре да се справят с младежката безработица. На конференцията в Берлин ще присъстват ръководителите на националните агенции по заетостта на 28-те страни, Меркел, френският президент Оланд и други евролидери. Конференцията ще очертае какви мерки могат да бъдат взети от европейските страни за борба с високата безработица.

Пак атентат в Пакистан

Най-малко 19 души са загинали, а 50 са ранени при двойна експлозия в близост до джамия в пакистанската провинция Балуджистан. Първоначално била хвърлена ръчна граната. Когато хората побягнали към джамията, атентатор самоубиец привел в действие взривно устройство.

Намериха „бръмбар" в еквадорско посолство

"Бръмбарът" е намерен в един от кабинетите на един от сътрудниците в посолството. До настоящия момент не е известно кой е поставил устройството. В еквадорското посолство в Лондон от средата на юни 2012 година живее основателят на Уикилийкс Джулиан Асанж.

Белгия се оплака от чуждите работници

Строители от Източна Европа подривали трудовия пазар в страната

Работници от Източна Европа, основно в областта на строителството, участват в социален дъмпинг в Белгия, оставят местни служители без работа и застрашават с фалит местни фирми. Това съобщават медиите в страната, цитирайки официална статистика.

Белгийските вестници се позовават и на депутата Давид Кларинвал от Реформаторско движение, според когото основно източноевропейци са свързани с нелоялна конкуренция на белгийския трудов пазар.

Правилата в ЕС дават възможност от 1996 г. европейски граждани да бъдат наемани от компании в друга държава от общността за извършването на определена дейност. Предвижда се те да бъдат наемани за срок до шест месеца, като разрешителното им за работа може да бъде удължавано еднократно. Измамите най-често се правят, като компания, регистрирана в някоя страна от ЕС, "командирова" работници в друга държава от общността.

Така командированите работници получават заплата, превеждана в приемащата държава, но плащат осигуровките си в своята родина. Системата за контрол на плащането на осигуровките и другите данъци е несъвършена, което най-често води до измами.

Често извън Белгия биват регистрирани компании "пощенски кутии", които имитират съществуване, само за да имат юридически правото да наемат чуждестранна работна ръка. Те се ползват от възможността да плащат данъци извън Белгия, с което едновременно спестяват разходи, ако изобщо плащат задължения, а същевременно не допринасят за белгийската социална система.

Друг проблем за белгийските власти е, че чуждите строители работят за надници от 20 евро на час - близо два пъти по-малко от възнаграждението, получавано от белгийците. Така по-малките белгийски компании са застрашени от закриване, а останалите биват изтласквани от пазара.

Според официални данни, представени във Федералния парламент от министъра по заетостта Моника де Конинк, през 2009 г. в Белгия са били подадени над 217 000 молби за издаване на разрешение за работа от чужденци от ЕС. През 2011 г. броят на молбите е надхвърлил 337 000. В този случай допълнителен проблем е контролът на заявителите, тъй като белгийските власти имат нуждата да проверяват дали те плащат в своята родина дължимите данъци.

Белгия очаква проблемът да намери решение на равнище ЕС, с по-добър обмен на данни между европейските трудови инспекции. Кралството планира да въведе електронен регистър на чуждестранните временно наети работници, с което контролът да бъде улеснен. Наскоро властите откриха сайт, предназначен специално за подаването на анонимни сигнали срещу възможни измамници на местната социална система.

Моралес пострада заради Сноудън

Зад принудителното кацане във Виена на самолета на президента на Боливия Ево Моралес стоят САЩ. Това заяви боливийският министър на отбраната Рубен Сааведра. "Осъждаме оскърбителните действия, заплашили живота на нашия президент", каза той.

Според Сааведра, Държавният департамент на САЩ "с помощта на заплахи" е оказал натиск върху "някои страни в Европа". Самолетът с държавния глава на Боливия бе принуден да кацне извънредно във Виена, след като Франция и Португалия отмениха разрешението си самолетът на президента да премине през тяхното въздушно пространство заради опасения, че на борда му може да се намира бившият служител на ЦРУ Едуард Сноудън.

По-рано в интервю за "Раша тудей" боливийският лидер не изключи възможността неговата страна да разгледа въпроса за предоставянето на политическо убежище на Сноудън.

ПРЕЗИДЕНТ НА ЧАД БЕ ОБВИНЕН В УБИЙСТВА

На бившия президент на Чад Хисен Хабре, задържан в Сенегал, са повдигнати обвинения в престъпления против човечеството. Според правозащитниците той е отговорен за убийството на не по-малко 40 000 души и за изтезаването на още близо 200 000 души.

70-годишният Хабре, известен като "африканския Пиночет", бе задържан под стража на 30 юни. Той бяга от Чад след превратa през 1990 година. През 2008 година чадският съд задочно издаде на Хабре смъртна присъда за заплаха на конституционния строй на страната.

Снимка БГНЕС

Силният трус с магнитуд 6,1, който разтърси индонезийския остров Суматра, е отнел живота на 25 души, а повече от 210 души са ранени, заяви представител на Националното управление за помощ при бедствия и аварии. Най-засегнати са жителите на провинцията Ачех, където трусът причини свлачище. Според геоложката служба на САЩ епицентърът на природното бедствие е в северната част на Суматра на дълбочина от 10 км. През декември 2004 г. при земетресение и цунами в Ачех пострадаха повече от 180 000 души, които живеят по крайбрежието на Индийския океан

ПАРИ ЗА УЧИТЕЛЯ

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

Кира ЛАТУХИНА

Към края на годината заплатите на руските учители трябва да се изравнят със средните във всички региони, а след това всяка година да се повишават. Това обяви президентът на заседанието за училищното образование. Освен чиновниците и ръководителите на образователните учреждения, които бяха заедно с президента в Москва, чрез видеовръзка участваха и регионалните лидери.

Ставаше въпрос за въвеждането на федерални държавни общообразователни стандарти, модернизиране на регионалните системи за общо образование и увеличаване на заплатите на педагозите. На последния проблем бе отделено специално внимание.

"Основната цел е повишаването на качеството на училищното образование", припомни Владимир Путин защо е необходима модернизацията. Затова трябва да се обнови материалната база и да се повиши престижът на учителския труд, в това число благодарение на достойното заплащане.

За три години от държавната хазна са били дадени 120 млрд. рубли за регионални проекти, през тази година са предвидени още 40 милиарда. Ремонтирани са 34 хиляди училища. "Общата картина обаче не се е променила", обобщи президентът.

Владимир Путин неведнъж е обещавал внимателно да следи ръста на доходите на преподавателите. Според годишните резултати средната заплата на учителите се е изравнила или е надвишила средната в 13 субекта, в 34 малко е отстъпила в сравнение със средната.

"През тази година въпросът с учителските заплати във всички региони трябва да бъде приключен окончателно", разпореди държавният глава и засегна сложна тема. Може колкото си искате да говорите, че се "появява някакъв дисбаланс" с другите професии, каза той. "Попитайте представителите на тези професии искат ли децата им да получат солидно образование - призова да се мисли логично Путин. - Децата им да имат шанс в живота?".

"По-нататък, след достигане на средното ниво, повишаването на учителските доходи всяка година трябва да стане задължително - подчерта президентът. - За хората е важно да чувстват стабилност". Увеличаването на заплатите обаче трябва да бъде тясно обвързано с повишаването на качеството на работата, добави той.

Президентът припомни и за новите професионални стандарти при преподаването на математика и руски език.

"Чрез повишаването на квалификацията трябва да се подобри качеството на образованието - в това е целият смисъл", обясни простите истини държавният глава. Той добави, че хората и професионалната общност трябва да имат цялата информация за професионалните стандарти, а за учителите трябва да има преходен период за подготовка.

Президентът беше недоволен, че федералните органи често "премълчават" процеса на формирането на образователните програми. И на родителите, и на учениците, и на учителите не им е ясно какво ще влезе в предмета, методиката на преподаването му, уточни той.

Важно е също така да се намери правилният баланс между задължителните предмети и предметите по избор, отбеляза Путин. Пилотното въвеждане на образователен стандарт в гимназиите е планирано през следващата учебна година. Ученикът трябва да има избор какви професионални предмети да изучава. И държавата трябва да провежда осъзната образователна политика, като има предвид потребностите на пазара на труда. Специално внимание трябва да се отделя на професионалното образование, свързано с точните науки. Путин също така каза, че на него постоянно му се оплакват от взиманите от училищата т.нар. доброволни такси. "Всички основни предмети от училищната програма трябва да се преподават за сметка на държавата - подчерта той. - Плащането е недопустимо".

Държавният глава призова да се вдигне нивото на малките училища и да се подобрят пътищата, за да могат децата да стигат до тях. Той също така подчерта, че местните власти не бива да прехвърлят на никого своята отговорност за училищата, въпреки че, разбира се, федералният бюджет е готов "да даде рамо".

Японски кмет си оряза заплатата

Общинският съвет на японския град Нагоя одобри молбата на кмета Такаши Кавамура да намали годишната му заплата до 8 милиона йени (61 390 евро), каквото е възнаграждението на един средностатистически японец, предаде агенция Киодо.

По време на предизборната кампания през април кметът на четвъртия по големина японски град, който печели трети пореден мандат, обеща да сведе заплатата си до средното ниво за страната, за да пести пари в интерес на гражданите.

Като кмет на град с 2,26 милиона население той има право да получава годишно 26 милиона йени (около 200 000 евро). В решението си общинският съвет на Нагоя подчертава, че кметската заплата ще е в сила само за актуалния градоначалник.

ФИЛИЗ ХЮСМЕНОВА:

Законността и демокрацията в България не са нарушени

Трябва да дадем шанс на настоящото правителство да изработи нов Изборен кодекс заедно с гражданските организации, да проведе преговорите за новия програмен период до 2020 г. и едва тогава да мислим за избори, казва евродепутатката в интервю за Радио „Фокус"

□ *Европарламентът обсъди снощи (б.р. - вторник) обстановката в България. Разискванията засегнаха въпроса за свикването на предсрочни избори в страната и назначаването и след това освобождаването на Делян Пеевски като председател на ДАНС. Госпожо Хюсменова, какви са вашите впечатления от дебата?*

- Първо трябва да кажа, че аз съм учудена от готовността на Европейската народна партия (ЕНП) за дебата, който се състоя вчера (б.р. - вторник). Те настояваха той да се проведе, използваха и парламентарна хватка, за да прекарат своето предложение, предварително изразяваха широко становището си по вътрешнополитически въпроси и затова очаквах много по-смислени изходи от този дебат. За съжаление това не се случи.

Дебатът продължи около 30 минути. Преди това имаше дебат за Унгария, който продължи близо два часа, при изключително сериозен интерес от страна на европейските ни колеги. Очевидно е, че представителите на ЕНП, които повдигнаха този дебат, не познават достатъчно добре обстановката в страната, защото основният им упрек беше назначаването на председател на ДАНС, както и вие споменахте, което, знаем, след протестите беше отменено. Така че предварително ограничиха този дебат, запушиха го.

И няма как да не е така, защото от гледна точка на основните европейски ценности законността и демокрацията в България не са нарушени, защото се проведоха избори според кодекса, който прие партия ГЕРБ. Има формирано правителство по конституционните правила, има Народно събрание в страната, което работи ефективно, въпреки че бившите управляващи не ходят на работа и не изпълняват своите задължения.

Протестират граждани - това също е законно, това също е демократично. Правителството работи под граждански натиск в най-добрия смисъл на думата, което е постоянният му коректив, което е изключително важно. Протести има в много страни членки на Европейския съюз, защото икономическата и финансова криза стана причина за политически сътресения в почти половината от европейските държави и ситуацията в България не е изключение.

Но някак си ми се искаше да бъде по-широк дебатът, да говорим за това, което очакват българските граждани от Европейския съюз и от европейските институции - това, че биват чувани, че има грижа към тях. Трябваше да се засегне според мен истинският проблем, това, заради което хората са на улицата, заради което искат оставката както на това правителство, така и на цялата политическа система през последните 20 години. Очевидно има някакви пропуквания, очевидно има някакви пороци, очевидно има нещо, което не е направено така, както трябва. За съжаление не се получи.

За мен беше много безсмислен този дебат в Европейския парламент. Имаше изказвания от страна на колеги от ЕНП, които бяха очевидно написани не от тях - те просто ги прочетоха, очевидно бяха написани от български експерти или български политици, не знам, което по същество не донесе едни по-смислени изводи.

□ *Много е важно да уточним още нещо. Споменахте за това, че не бе засегнат въпросът за протестите в България. Защо не се говореше за протестите у нас? Тези протести не правят ли някакво впечатление в Европа?*

- Категорично съм съгласна с вас. За съжаление тази тема не беше засегната. Говореше се единствено за едно назначение, което на практика беше отменено, и дебатът се запуши - повтаряше се само тази теза. А протестиращите очакват нещо друго. Очевидно ние не формулираме достатъчно добре проблема, страхувам се, че не го правим. Свидетелство за това са протести и в други страни членки, при които хората излизат срещу системата.

Например беше интересно - не тук, разбира се, но да анализираме защо, след като във Варна имаше толкова много протестиращи през последните месеци, защо на последните избори, само преди дни, имаше само 20% гласували. Ето, струва си да си зададем този въпрос и как се обяснява това. Върху такива проблеми трябва да разсъждаваме и ние. Това трябва да бие камбаната и трябва да бъде една червена светлина в посока на мислене за политиците.

Демокрацията очевидно в този й вид не стига, очевидно правилата, по които тя работи, водят до настоящите проблеми и хората протестират не само срещу това правителство, те протестират срещу цялата тази политическа система, наречена "демокрация" през последните 20 години. Очевидно има пропуски, очевидно има пропуквания, очевидно нещата не се случват така, както хората ги искат. Ние трябва върху това да водим дебат, а не това, което направихме вчера (б.р. - вторник). Аз лично съм безкрайно разочарована, защото нямаше смислени изводи от този дебат. На практика знаете ли какво се получи - един български дебат, пренесен и на европейската сцена и от най-високата трибуна - Европейския парламент.

□ *Вие участвахте доста дейно в този дебат вчера.*

- Да, аз бях основен говорител на либералите, бях определена от ръководството да участвам като основен оратор и да представя позицията на либералите.

□ *На няколко пъти казвате, че сте разочарована всъщност от това, което се е случило, и че не сте успели да видите това, което би трябвало да се види на един такъв дебат. Успяхте ли да направите вашето заключение, вашите изводи за това какво се случва по време на такъв дебат?*

- Да. Според мен, когато си подготвят, когато искат подобен дебат - той не беше и поискан от нас, той беше поискан от ЕНП - първо, трябва да е много ясно дефиниран като тема, а не просто "Положението в България", не изключително общо обяснение и обща теза. Трябва действително да има много ясна подготовка и колегите, които взимат участие в този дебат, трябва да са достатъчно добре подготвени, трябва да познават ситуацията в България, за да има смисъл, да има широк дебат по различни проблеми - от гледна точка на европейското право, от гледна точка на европейските институции, от гледна точка на европейските ценности. Тогава действително може повече колеги депутати от други държави да се включат, а не по някакъв конкретен казус или някаква конкретна тема, която определена фракция в случая иска да позиционира.

□ *С провокирането на един такъв дебат може ли да се говори за спад на доверието на Европа към нас? Усеща ли се такова нещо в Страсбург, какви са вашите впечатления?*

- Не, вие чухте изявлението на комисар Рединг. Тя каза: "Да, ние наблюдаваме процесите в България, искаме да видим съдебна реформа, искаме да видим всички реформи, които се случват в страната, които са съотносими към европейското право, и ще помагаме винаги, когато държавата има нужда от нас, когато потърсят нашата подкрепа", и призова към консенсус и разбирателство. Така че всичко, което се случва в страните членки, се наблюдава от Европейската комисия като пазител на договорите. Има Механизъм за сътрудничество и проверка - той е полезен и за нас, и за комисията.

Мисля, че трябва да дадем шанс на настоящото правителство да изработи нов Изборен кодекс заедно с гражданските организации, с неправителствените организации, да проведе преговорите за новия програмен период до 2020 г. с Европейската комисия и едва тогава да мислим вече за други избори.

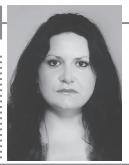
□ *Едно изказване вчера (б.р. - вторник) на евродепутата Манфред Вебер от групата на ЕНП направи много остро впечатление и в българската преса, и в международната. Желанието за нови избори, което изрази той, и за това, че Борисов трябва да бъде министър-председател - как оценявате вие едно такова изказване?*

- Според мен е изключително непремерено, извън рамките на бонтона. Това не е прието в европейските институции. Никой не може да си позволи да има претенцията да иска избори в която и да е страна членка на Европейския съюз. Така че това беше непремерено изказване на г-н Вебер и аз мисля, надявам се, той да го е осъзнал.

ФИЛИЗ ХЮСМЕНОВА е депутат в Европейския парламент от парламентарната група на Алианса на либералите и демократите за Европа (АЛДЕ), избрана от квотата на ДПС. Заместник-председател на Комисията по регионално развитие. Зам.-председател на ДПС. Била е депутат в 40-ото НС, министър без портфейл в кабинета "Сакскобургготски", а преди това - зам. областен управител на Силистра. Има магистърска степен по френска и руска филология във ВТУ "Св. Св. Кирил и Методий". Владее френски, руски, турски и английски език.

„Дебатът за България в Европейския парламент беше безсмислен. Имаше изказвания от страна на колеги от ЕНП, които бяха очевидно написани не от тях - те просто ги прочетоха, очевидно бяха написани от български експерти или български политици"

МАЯ ЙОВАНОВСКА

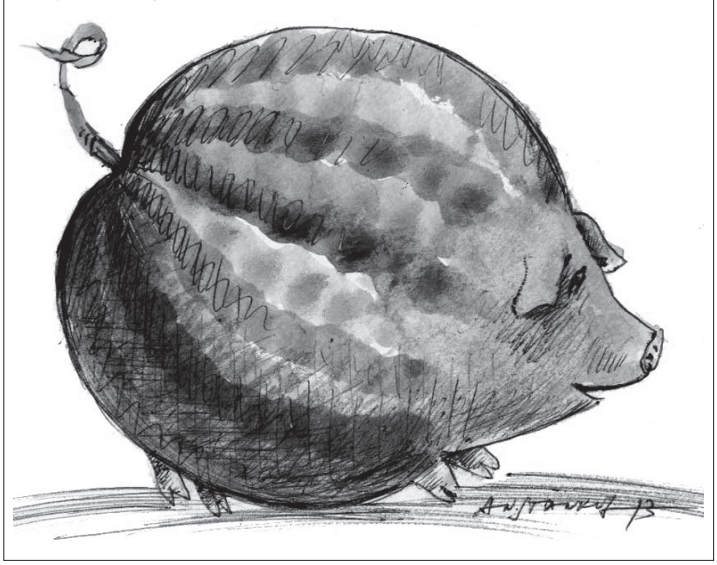
Веднага след като проф. Димитър Греков бе обявен за новия министър на земеделието и храните, заяви готовност да работи по проблеми, гноясали и натрупали огромен стаж. Тогава искрено се възхитих на обещанието, което той даде за защита на българските производители на плодове и зеленчуци. Защото чудовището е голямо и страшно. Особено, ако си му хвърлил мерника, защото то има желязна организация, а и много пари.

Отдавна е ясно, че огромната част от това, което слага на масата и в устата си българинът, не е родно производство, а и нерядко е със съмнително качество. Във всеки случай не е с качеството, за което ни го продават. Но за това голям е грехът и на търговците. Съвсем наскоро производители алармираха, че до 80% от това, дето се внася у нас, е контрабандна стока. Така ударите върху българските производители и потребители са от няколко страни, защото с контрабандата хем правят дъмпинг на родните ни производители, хем ядем боклуци.

Само за ден, след като Греков обяви, че започват мобилни проверки на това, което влиза в страната, на борсите и тържищата и в хранителните вериги, резултатите са налице. Проверките спряха 10 тона некачествени домати от Гърция. Бяха засечени евтини и некачествени вносни дини, направо за прасетата, които заради ниските цени удрят тежко нашите производители. Проверяващите са констатирали при проверките нарушения на митническите тарифи и проблеми с финансовите документи на продуктите.

Връщам се отново към първите дни, в които Греков стана министър. Тогава той каза: "Нямам големи амбиции". Но за краткото време, откакто е министър, Димитър Греков показа, че който иска да работи и знае как, го прави.

Анатолий СТАНКУЛОВ

Който иска да работи, знае как

Само с връзки

ДЕСИ ВЕЛЕВА

След 23 години на промени връзките все още са панацея за оцеляването на много българи и на всяко управление. Назначението на партийно верни хора по полузаконен начин в държавната администрация винаги е било дефект на властта. И миналата - на ГЕРБ, не прави изключение, даже стана ясно, че е превърнала тази слабост във висше изкуство. Хора без конкурси, заместници на заместници, станали титуляри, служители без ценз и на непълно работно време... С други думи стотици, хиляди трупащи се държавни чиновници, храненици на данъкоплатците по време на световна финансова криза. Вариантите за заобикалящи закона назначения явно са се превърнали във важна атестация за висшите държавни ръководители, целящи да докажат пред още по-големите си началници, че са достатъчно изобретателни и креативни, за да управляват поне един мандат.

Не че е изненада умението на гербаджийството в нагласяването по полузаконен начин на наши хора край преливащата държавна ясла. Затова и вчерашните новини трудно могат да се нарекат разкрития. Липсата на конкурси даже би могла да се преглътне или пък връзкарските истории да останат на заден план, ако поне можеше да се покаже и докаже, че назначените са на мястото си, че хората са оптимален брой и вършат максимално много работа. Истината е, че във времето, когато от ГЕРБ крещяха, че намаляват администрацията, тя всъщност е растяла прогресивно. Още по-лошото е, че е създавала псевдо средна класа, колкото да можем да се похвалим за постижения пред европейците.

Това е капка в помийната яма, от която тепърва ще продължат да изплуват на повърхността нечистотиите на партийната върхушка. Затова и тя толкова бърза да заеме обратно трона, от който се подхлъзна без време. А една "калинка" да бъде отстранена, тръбят до небето, че има "чистка".

„Изненаданите" медии

АЛЕКСАНДЪР НЕДЕЛЧЕВ

Днес станаха известни данните на "Медиана" от социологическо проучване на общественото мнение по актуални въпроси. Над 60% от интервюираните не желаят предсрочни избори сега, докато не се даде шанс на кабинета "Орешарски" да покаже, че може да си свърши работата. Според изследването при евентуални избори днес БСП ще спечели 20% от вота, ГЕРБ 18,6, ДПС 7,6, а "Атака" едва 2,5.

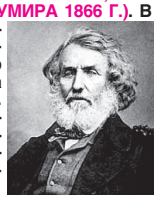
Няколко национални телевизии, като БТВ и БНТ, които от седмици се изявяват като главни организатори на протести, се оказаха доста неприятно изненадани от огромното разминаване между действителните нагласи на българите и манипулациите и внушенията на обслужващите ГЕРБ и техните олигарси медии.

В същото време се оказа, че дебатът за България в Европейския парламент вчера показа само едно - лицемерието на Европейската народна партия. Тя си мълча геройски, като комунист на разпит, цели 2 години, през които "Атака" подкрепяше правителството на ГЕРБ и гласуваше заедно с Фидосова. И нададе двуличен вой заради това, че Сидеров имал наглостта, представете си, да се регистрира на заседание на парламента.

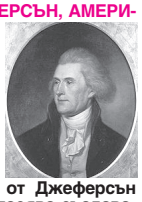
В същото време наглецът Бойко си спинка сутрин в Банкя до късно, а после обвинява БСП, че зависела от гласовете на "Атака", за да има парламент. Ами че върви на работа, бе, аланкоолу! Нали точно ти с отсъствието си от работа правиш Волен Сидеров толкова решаващ фактор! И наистина ли смяташ българите за толкова прости, че да ти повярват на безумните внушения как ти си невинен за тази ситуация?

За пореден път лъсна тоталната некомпетентност и безотговорност на ГЕРБ към демократичното управление и устройство на обществото ни. Очевадно стана, че те просто не са партия, а една властова клика, която може да вирее само покрай държавната софра и контрабандните канали.

1790 - РАЖДА СЕ ДЖОРДЖ ЕВЕРЕСТ, АНГЛИЙСКИ ГЕОДЕЗИСТ (УМИРА 1866 Г.). В негова чест е наречен най-високият връх на планетата. Полковник Еверест бил директор на Индийската топографска служба в периода 1830-1843 г. Той е създал първата триангулачна мрежа в Британска Индия, с чиято помощ била измерена и височината на връх Еверест в Хималаите - 8848,8 м.

1826 - УМИРА ТОМАС ДЖЕФЕРСЪН, АМЕРИКАНСКИ ПОЛИТИК (Р. 1743 Г.). Автор на проекта на Декларацията на независимостта. Губернатор на щата Вирджиния (1779-1781), държавен секретар на САЩ (1789-1793), вицепрезидент (1797-1801), трети президент на САЩ (4 март 1801 - 4 март 1809). На тази дата през 1776 г. е приета изработената от Джеферсън декларация, с която се провъзгласява създаването на Съединените американски щати. На тази дата умират през 1826 г. - Джон Адамс, втори президент на САЩ, а през 1831 г. - Джеймс Монро, пети президент на САЩ.

1916 - УЧРЕДЕН Е НАЦИОНАЛНИЯТ ВОЕННОИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ В СОФИЯ. С указ на цар Фердинанд I от 1 август 1914 г. при Щаба на армията се създава Военноисторическа комисия. Малко по-късно е уточнен и съставът ѝ - музей, архив и библиотека. Със заповед от 4 юли 1916 г. на Главнокомандващия Действащата армия, "... за да се съхранят за вечни времена всички предмети, свързани със събитията, които бележат най-важните страници на нашата военна история...", започва действителното комплектуване на колекциите на музея. Първата експозиция е открита на 12 май 1937 г.

1934 - УМИРА МАРИЯ КЮРИ, ФРЕНСКИ ФИЗИК И ХИМИК ОТ ПОЛСКИ ПРОИЗХОД (Р. 1867 Г.). Пионер в областта на радиологията. Първият носител на две Нобелови награди, както и единствената жена носител на Нобелова награда в две различни области - физика и химия. Първата жена преподавател в Сорбоната. Основава институти "Кюри" в Париж и Варшава. Нейният съпруг Пиер Кюри, дъщеря ѝ Ирен Жолио-Кюри и зет ѝ Фредерик Жолио-Кюри са също носители на Нобелова награда.

1971 - ЛОВЧАНСКИЯТ МИТРОПОЛИТ МАКСИМ Е ИНТРОНИЗИРАН ЗА БЪЛГАРСКИ ПАТРИАРХ. Максим е монашеското име на Марин Найденов Минков (роден на 29 октомври 1914 г. в с. Орешак). Завършил Софийската духовна семинария и Богословския факултет на СУ. През 1960 г. е избран за Ловчански митрополит. След смъртта на патриарх Кирил през март 1971 г. става наместник-председател на Светия синод. Според устава на БПЦ патриархът е едновременно и Софийски митрополит.

1989 - УМИРА ЛЕДА ТАСЕВА, АКТРИСА (Р. 1926 Г.). Рожденото ѝ име е Виолета Цветкова Тасева. Една от основоположничките на новото българско кино. Известна със своята елегантна и изтънчена ексцентричност. Завършила е актьорско майсторство във ВИТИЗ "Кръстьо Сарафов" през 1956 г. в класа на Стефан Сърчаджиев. Участвала е в много постановки на телевизионния театър. В богатата ѝ филмография са "Да обичаш на инат", "Бъди щастлива, Ани", "Сиромашко лято", "Мигове в кибритена кутийка" и др.

2004 - УМИРА ГЕОРГИ ДЖУБРИЛОВ, АКТЬОР (Р. 1938 Г.). Едни от значимите му роли са в сериала "На всеки километър" - капитан Дойчев, и във филма "Борис I - последният езичник". Участва в пиеси в театър "Сълза и смях". По-смъртно е удостоен със званието Почетен гражданин на община Несебър. (На снимката е със съпругата си - актрисата Надя Топалова.)

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

4 юли 2013, година 10, брой 7 (104) - първа част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Всички под контрол

Игнасио Рамоне

ОПАСЯВАХМЕ се, че ще стане (1). И както литературата (Джорж Оруел, *1984*), така и киното, което предвижда събитията (*Специален доклад* на Стивън Спилбърг), ни бяха предупредили, че с напредъка на комуникационната техника всички ще сме под контрол. Разбира се, предчувствахме, че това нахлуване в частния ни живот ще се осъществи от някоя неототалитарна държава. Там сбъркахме. Защото нечуваните разкрития, направени от смелия Едуард Сноудън за оруелското следене на съобщенията ни, засягат пряко САЩ, страна, която някога считахме за „родина на свободата“. Изглежда това свърши с обнародването през 2001 г. на закона „Патриотичен акт“ (2). Самият Барак Обама признава: *„Не може да има 100% сигурност и 100% ненакърнен частен живот.“* Добре дошли в ерата на Големия брат.

Какви разкрития направи Сноудън? Този бивш техник на ЦРУ, на 29 години, който напоследък е работил за частната фирма „Booz Allen Hamilton“ (3), подизпълнителка на американската Агенция за национална сигурност (АНС), разкри чрез някои публикации във вестниците *Гардиън* и *Вашингтон пост*, че съществуват тайни програми за наблюдение на съобщенията на милиони граждани от страна на правителството на САЩ.

Първата програма е влязла в сила през 2006 г. Тя позволява да се шпионират всички телефонни обаждания през компанията „Веризон“, вътре в САЩ и към чужбина. Друга програма – „Призма“, е влязла в действие през 2008 г. Тя предполага складиране на всички данни, изпращани чрез интернет – писма, снимки, видео, разговори, социални мрежи, кредитни и дебитни карти... единствено (по принцип) на чужденци, живеещи извън САЩ. И двете програми са били тайно одобрени от американския Конгрес, който бил „редовно уведомяван“, според Барак Обама, за провеждането им.

Пресата излага потресаващи подробности за размера на това невероятно погазване на нашите граждански права и шпиониране на кореспонденцията ни. Например, на 5 юли 2012 г. *Гардиън* публикува заповедта на Съда за наблюдение на чуждото разузнаване, която изисква от телефонната компания „Веризон“ да предава на Агенцията за национална сигурност регистъра за обажданията на десетки милиони нейни клиенти. Заповедта не позволява, изглежда, да се чете съдържанието на съобщенията, нито да се разкриват имената на собствениците на телефонните номера, но се разрешава контрола върху продължителността и дестинацията на разговорите. На следващия ден *Гардиън* и *Вашингтон пост* разкриха истината за тайната програма за наблюдение „Призма“, която разрешава на АНС и на ФБР да имат достъп до сървърите на деветте главни компании в интернет (със забелязаното от всички изключение на „Туитър“): „Майкрософт“, „Яху“, „Гугъл“, „Фейсбук“ (4), „Пал Ток“, АОЛ, „Скайп“, „Ютюб“ и „Епъл“. Посредством това шпиониране на съобщенията, правителството на САЩ има достъп до архивите, видео- и аудиосъобщенията, електронните писма и снимките на потребителите им.

(На стр.8)

(1) Вж. Игнасио Рамоне „Vigilancia total“ (Тотален контрол), *Le Monde diplomatique* на испански, август 2003, и „Тотален социален контрол“, *„Монд дипломатик“*, май 2009.

(2) Законът „Патриотичен акт“, предложен от Джорж Буш и приет в емоционалния контекст след атентата от 11 септември 2001 г., разрешава контрол над частната сфера, премахва тайната на кореспонденцията и свободата на информацията. Вече не се изисква разрешение за телефонните подслушвания. И службите имат достъп до личните данни на гражданите без заповед за претърсване.

(3) През 2012 г. тази частна компания получи от държавната администрация 1 милиард и 300 милиона долара за „асистиране при разузнавателни мисии“.

(4) Узнахме наскоро, че Макс Кели, главен отговорник за сигурността на Фейсбук, натоварен със закрилата на личната информация за потребителите на тази социална мрежа срещу външни атаки, е напуснал предприятието през 2010 г. и е бил назначен на работа в... АНС.

Европейско Средновековие

Серж Алими

ДАЛИ икономическите политики, наложени от защитниците на еврото, са все още съвместими с демократичните принципи? Гръцката обществена телевизия беше създадена непосредствено след като се установи военната диктатура. Без разрешение на парламента правителството, което изпълнява в Атина повелите на Европейския съюз, реши да я замени с черен екран. Преди гръцкото правосъдие да спре временно изпълнението на решението, Комисията в Брюксел можеше да припомни текстовете от законодателството на Съюза, според които *„системата на обществените електронни медии в държавите членки е пряко обвързана с демократичните, социалните и културните потребности на всяко общество“*. Вместо това, тя предпочете да подкрепи тази силова мярка, като изтъкна, че закриването се вписвало *„в контекста на значителните и необходими усилия на властите да модернизират гръцката икономика“*.

Европейците вече изпитаха на гърба си как отхвърлени с всеобщо гласуване конституционни проекти въпреки всичко бяха одобрени. Те си спомнят за някои кандидати, които бяха обещали да проведат нови преговори по договора, в крайна сметка го ратифицираха, без да променят дори запетайка. В Кипър за малко да им орежат спестяванията в банките (1). И ето че беше преминат още един етап – Комисията в Брюксел си измива ръцете за унищожаването на гръцките медии, които все още не са собственост на кораборитежатели. При положение че е възможно за часове да бъдат уволнени две хиляди и осемстотин служители от обществения сектор, който тя ненавижда открай време. И по този начин да се изпълни целта, диктувана от „тройката“ (2), да се съкратят работни места в една страна, в която 60% от младите са безработни.

Това настървение съвпада с публикувания в американската преса поверителен доклад на Международния валутен фонд (МВФ), в който се признава, че политиките, прилагани в Гърция от три години насам, се увенчават с *„явен провал“*. Дали погрешният подход се дължи единствено на преувеличените прогнози за растеж? Най-вероятно не. Според *Уолстрийт джърнал*, който се опитва да разшифрова този многословен текст, МВФ признава, че *„едно незабавно преструктуриране* [на гръцкия дълг] *щеше да бъде по-изгодно за европейските данъкоплатци, понеже средствата на кредиторите от частния сектор са възстановени в пълния им размер благодарение на заемите, взети от Атина. Следователно гръцкият дълг не е намален, но по-голямата част от него е към МВФ и данъкоплатците от еврозоната, отколкото към банките и спекулативните фондове“* (3).

Така последните се измъкнаха, без да загубят нито цент от заемите с астрономически лихви, които бяха предоставили на Атина. Ясно е, че подобно майсторско ограбване на европейските данъкоплатци в полза на спекулативните фондове дава на „тройката“ особена власт да поизмъчи още малко гръцкия народ. След обществената телевизия дали не идва ли ред на болници, училища, университети, които могат да бъдат закрити с лекота? И то не само в Гърция. Та нали именно на такава цена цяла Европа ще удържи мястото си в победоносното надбягване към Средновековието…

(1) Вж. „Поуката от Никозия“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 18 април 2013.

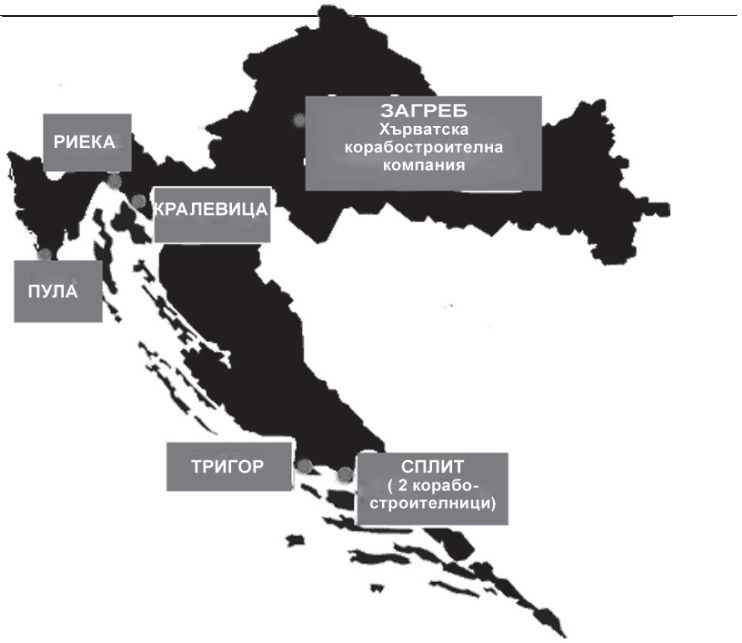
(2) Съставена от Европейската комисия, Международния валутен фонд и Европейската централна банка.

(3) „IMF concedes it made mistakes on Greece“ (МВФ признава, че е допуснал грешки в Гърция), *The Wall Street Journal*, Ню Йорк, 5 юни 2013.

Le Monde diplomatique
Превод Павлина Колева

С ЕВРОПЕЙСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ

Хърватия казва сбогом на корабите си

За да бъде напълно готов да се присъедини към Европейския съюз на 1 юли, Загреб пусна в действие мащабна приватизационна програма, която засяга най-вече една от най-старите му индустрии – корабостроенето.

СПЕЦИАЛЕН ПРАТЕНИК
ЖАН-АРНО ДЕРАН*

Защо Европа иска да попречи на Хърватия да продължи да строи кораби?" Инженер Дуйе „Ковачич, служител от 40 години в корабостроителниците в Сплит, си задава за пореден път въпроса, но не намира отговор. И наистина, евроинтеграцията може да сложи край на корабостроенето, една от най-старите промишлени традиции в страната. С дългия си морски бряг Хърватия е нация на моряци, рибари и… корабостроителници, които трябваше да бъдат окончателно приватизирани преди официалното ѝ влизане в Съюза на 1 юли.

Хърватия разполагаше с пет корабостроителници, които датират от XIX век. От север на юг това са: „Уляник" в Пула, „3 май" в Риека, Кралевица, Трогир и Сплит. Те са гръбначният стълб на икономиката в крайбрежните региони. Корабите, построени в Югославия, обикаляха световните океани, а далматинските корабостроителници съперничеха в продължение на десетилетия на тези в Триест и Сен Назер. Корабостроенето заемаше също така централно място в политическите представи от социалистическата епоха – самият Йосип Броз Тито е служил като механик в Кралевица през 20-те години на миналия век. В Сплит известният футболен клуб „Хайдук" (за Хърватия той е това, което е „Олимпик" за Франция) е бил основан от работници от корабостроителниците, влели се в съпротивата на партизаните комунисти след присъединяването на Далмация към фашистка Италия през 1941 г. (1).

Корабостроителници, разпродадени на безценица или докарани до фалит

Спирането на всякаква държавна помощ за сектора е постановено в глава VIII („Политика на конкуренцията") от присъединителния договор на Хърватия, а Комисията следеше отблизо как се прилага „преструктурирането". Приватизацията обаче се оказа много по-трудна от предвиденото заради подценените дългове и потенциалните купувачи, отблъснати от задължението да поемат 40% от разходите по преструктурирането (2). *„Навсякъде по света държавните власти подпомагат корабостроенето. В Италия съоръженията на „Финкантиери" се контролират изцяло от обществения сектор. Във Франция държавата е миноритарен акционер в основните корабостроителници като STX – „Атлантически корабостроителници".*

* Журналист, главен редактор на сайта „Le Courrier des Balkans", http://balkans.courriers.info.

Дори в Южна Корея, световен лидер в сектора, държавата подпомага корабостроенето. Онова, което е прието във всички останали страни, е забранено за Хърватия в името на европейската интеграция", възмущава се Звонко Сегвич, председател на синдиката на корабостроителите от Сплит.

В крайна сметка, няколко месеца преди крайния срок, хърватската държава разпродаде предприятията на безценица. А поради липса на купувач корабостроителният завод в Кралевица бе доведен до фалит. Единствено приватизацията на корабостроителниците в Трогир се смята за относителен успех. Един кей ще бъде превърнат в яхтено пристанище и работилница за навигационно и палубно оборудване за яхти, като корабостроенето се запазва. Тази малка корабостроителница беше купена от хърватския инвеститор Данко Конкар. Държавата ще участва в реконструирането с 60 милиона евро в продължение на пет години. Споразумението, подписано в средата на април, предвижда броят на работниците да бъде намален от 1200 на 900. Инженер Славко Билота оптимистично подчертава, че някои служители ще се пенсионират и на тяхно място ще бъдат наети нови.

Положението на корабостроителницата в Сплит е доста по-трудно, след като тя беше купена срещу символичната сума от 500 000 куни (66 500 евро) от компанията DIV. Дружеството, което е собственост на бизнесмена Томислав Дебеляк, не е предложило никакъв сериозен план за подем на дейността. За сметка на това купувачът потвърди в началото на юни, че почти всичките 3500 работещи там ще бъдат уволнени. 1500 щели да бъдат назначени отново на срочен договор на базата на все още неясни критерии. DIV обещава също да наеме петстотин бивши работници, но отново на срочен договор. Работническата цитадела Сплит не се оставя лесно да бъде притискана и купувачът подаде жалба за „насилие" като обвини синдикалните ръководители, на които им е забранено да влизат в обекта.

Да се разчита само на туризма?

Идентичността на Истрия е неразривно свързана и с корабостроителницата „Уляник" в Пула. Смята се, че в този малък регион с двеста хиляди жители корабостроенето осигурява близо тридесет хиляди преки и непреки работни места. Производството не е прекъсвало и поръчките са налице въпреки прекратяването на държавните помощи през 2006 г. „Уляник" дори беше кандидат за покупката на строителните площадки на „3 май" в Риека. Но промишленото бъдеще на подобна компания остава несигурно. Не толкова индустриалното производство, колкото самият обект привлича алчни погледи – малкият остров Уляник се намира в сърцето на залива на Пула, срещу крайбрежния булевард и римските арени на града. За момента туристическото бъдеще на Пула се върти около Музил, стара военна база, създадена през 1859 г. за австро-унгарския флот, използвана по-късно от югославския и хърватския флот и изоставена през 2007 г. На това място жителите на града се разхождат, къпят, ловят риба, правят излети или организират алтернативни фестивали. Един проект предвижда обектът да бъде приватизиран и превърнат в луксозен туристически комплекс с хотел с две хиляди и петстотин легла, игрище за голф, яхтено пристанище и др.

С планираната смърт на корабостроителниците ще приключи процесът на деиндустриализация на страната. Дали Хърватия може да заложи единствено на туризма? Крайбрежните райони са най-засегнати от безработицата, която по официални данни обхваща 22% от активното население и една трета от хората под 25 години. Много младежи трябва да се задоволяват със случайна работа на черно срещу сума, равняваща се на 200 евро на месец. Според Сегвич, Хърватия влиза в Европейския съюз *„без никаква реална подготовка"*: *„Нашата икономика беше унищожена и вече можем да предложим само услуги на страните от богатата Северна Европа. В Съюза Хърватия ще бъде второстепенна страна, подобно на всички държави от Южна Европа."*

(1) Вж. Loïc Trégourès, „Croatie: le Hajduk Split fête cent ans de football et d'histoire" (Хърватия: „Хайдук" (Сплит) чества сто години футбол и история), Le Courrier des Balkans, 18 февруари 2011.

(2) Вж. Diane Masson, „Croatie. Dernière ligne droite vers l'Union européenne" (Хърватия – на финалната права към Европейския съюз), *Grande Europe* № 14, La Documentation française, Париж, 2009.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Колева

Турция – икономиката е в подем, но народът е на улицата

Защо Ердоган се надява отново да набере сила

През юни 2013 г. десетки хиляди души се събраха на площад „Таксим" в Истанбул и в цяла Турция, за да поискат оставката на правителството и да осъдят авторитарните изблици на министър-председателя Реджеп Тайип Ердоган. Въпреки че той успя отново да поеме инициативата и да намали напрежението, това многолико движение отразява промените в турското общество през последните десет години.

Тристан Колома*

„ÇAPULCU" („измет") – така турският министър-председател Реджеп Таийп Ердоган определи хилядите участници в народния бунт, който оспорва властта му. Движението се зароди в отговор на бруталната намеса на полицията срещу протестиращите, които осъдиха унищожаването на парка „Гези" в Истанбул на 31 май 2013 г. Оттогава в социалните мрежи беше измислен английски вариант на този термин (*chapulling*), като му беше придаден нов смисъл, а именно човек, който се бори за правата на всички останали. А днес в Турция не са никак малко онези, които изявяват желание да „чапулират".

Това положение е показателно преди всичко за дълбокото разцепване на обществото. Твърде различно от карикатурите, изобразяващи мобилизацията на шепа разбунтували се младежи в защита на няколкото дървета в парка „Гези", то изважда на преден план *„дълбоките различия в начина на живот"*, които *„кристализират в образа на Ердоган"*, отбелязва Айсегюл Бозан, политолог от Истанбулския университет. Именно той, който през 2002 г. беше символ на „промяната" и принизяваше конкурентите си до назадничаво мислещи хора, се връща към старите национални демони. Ето как изведнъж започна да играе ролята на жертва на международен заговор, който цели да дестабилизира страната.

Още на 1 април 2013 г. турският министър-председател не беше в настроение за шеги. *„В случай че парламентарната помирителна комисия за изработване на Конституция не успее да предложи подходящ текст, ние в ПСР* [Партия на справедливостта и развитието] *разполагаме с наш собствен проект"*, заяви той властно по време на телевизионно предаване.

Точно като Белия заек от *Приключенията на Алиса в страната на чудесата* и въпреки усилията си, Бурхан Кузу закъсня. Първоначално председателят на многопартийната парламентарна комисия имаше срок до 31 декември 2012 г., за да предложи на Парламента текст за гласуване. *„По много малко въпроси беше постигнато съгласие"*, оплака се той. Но дали все още има възможност да бъде изработена Конституция, която да спомогне за демократичното съзряване на Турция?

Разделението на властта стана „пречка"

ВСТРАНАТА на чудесата Дама Купа би представила тази ревизия като необходима, за да се утвърдят дълбоките промени в общество, твърдо решено да съхрани както моралните завети, произлизащи от мюсюлманската му идентичност, така и стремежа си към по-широки свободи. Но ако Ердоган си позволява да е толкова нетърпелив и да се намесва по подобен начин, то е защото вече *„навлезе в нова фаза на властта"*, смята Елиз Масикар, изследователка във Френския институт за анадолски изследвания. *„До 2011 г. ПСР упорито се опитваше да унищожи всички опозиционни сили или да ги подчини, както в случая на армията и правосъдието. На практика с тази логика е приключено"* (1). На практика, наистина. Арестите и шумните съдебни дела срещу военни, адвокати, журналисти, университетски преподаватели и студенти са антиконституционни.

*Журналист.

В страна, в която опозиционните сили са заставени да мълчат, а светската политическа опозиция е отслабена, управляващата партия на Ердоган подкрепя написването на нова Конституция, с цел да наложи президентска или полупрезидентска система. Според народното протестно движение от май-юни т.г. обаче, до голяма степен провокирано от арогантността на министър-председателя, проектът е повод за все повече разногласия вътре в самата партия. Много кадри на ПСР вече подкрепят по-ограничени конституционни промени, които да отговарят в по-голяма степен на обществените очаквания.

След победата си на 3 ноември 2002 г. управляващата партия постепенно увеличи процента на избирателите, които я подкрепят. Но мандат след мандат режимът започна да използва хегемонията си и да става автократичен. Стигна се дотам, че в своя реч в град Коня на 17 декември 2012 г. Ердоган заяви, че *„разделението на властта"* е *„пречка"* за дейността на правителството му. Дефицит на демокрация, който доста се различава от заявените през 2002 г. намерения. Когато основа ПСР, реформисткото крило на Партията на благоденствието, забранена заради предполагаемия ѝ ислямизъм, Ердоган искаше да заеме дясно-центристкото пространство на политическата шахматна дъска. Той реши да я представи като консервативна в културно отношение, националистическа в политическо и либерална в икономическо.

Според Бозан *„ПСР използва загубата на доверие във вече съществуващите партии. Тя успя да привлече не само голяма част от избирателната маса, подкрепяща различни формации, които следват традициите на „Национален възглед"* [ислямистко движение], *но и избиратели от дясно-центристкото пространство, които нямаха навика да подкрепят подобни партии. Интелектуалците либерали, както и някои социалдемократи, припознаха ПСР като гражданската сила, способна да промени мнението на народа, за да бъде демократизирана страната"*.

И ако след цели десет години на власт Ергодан е все така обаятелен, то е защото равносметката от управлението му сочи сериозни постижения. На първо място, икономиката отбеляза добри резултати според либералните норми. Годишният растеж достигна средно ниво от 7% за периода 2000-2010 г., инфлацията беше овладяна, за десет години преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) нараснаха от 1,2 милиарда на близо 20 милиарда долара, неравенствата бяха намалени. Националната програма за присъединяване към Европейския съюз увеличи индивидуалните свободи. „Процесът на решаване" на кюрдския въпрос показа способността на министър-председателя да туширa най-радикалните националистически настроения, които се проявяваха дори в собствения му лагер (2). И накрая, чрез реформите беше премахнато влиянието на армията, която от 1960 г. насам свали от власт четири правителства. Това позволи на партията да продължи борбата си срещу едрата светска буржоазия и да я представи като противопоставяне между народа и елита.

За половината население фигурата на Ердоган олицетворява класовата борба и обещанието за край на социалното западане. Според доклад на турския изследователски институт „Конда" на изборите през юни 2011 г. избирателите на ПСР са подкрепили в по-голяма степен лидера на партията (57%), отколкото самата нея (3).

„Поддръжниците ни работят за промяна на общественото мнение и да намерят индивидуални решения на проблемите на всеки отделен човек", пише изследователката по политически науки Дилек Янкая. *„Ако искате да се ожените за добра мюсюлманка, те ще ви я намерят. Ако имате нужда от въглища или ако трябва да постъпите в болница, те ви поемат разходите. Всеки получава според нуждите си, а в замяна дава гласа си"*.

„ПСР се държи едновременно като движеща сила, за да освободи пазара от намесата на държавата, и като вектор за повторно интегриране на низвергнатите от обществото. По този начин разпространява едновременно прокапиталистически и социални ценности", анализират политолозите Андре Банк и Рой Карадаг (4). Съгласно електоралната стратегия на партията политиката на преразпределение улеснява налагането на своеобразен социален неолиберализъм, като към принципа за мюсюлманска солидарност добавя един *„контролиран популизъм"* (5).

Държавата се отказва от социалните си задължения в полза на приближени на партията представители на частния сектор, преди всичко „анадолските тигри". Това ново поколение бизнесмени, повечето от които идват от земеделските райони на Мала Азия и се вписват в консервативната и набожна традиция, оформят ядро в самата Асоциация на независимите индустриалци и бизнесмени (MÜSİAD) (6). Тази могъща асоциация се превърна в съдружник и партньор на политическия ислямизъм и в крайна сметка на ПСР. Тя е символ на реванша на тази „Турция отдолу" над светския елит. *„Политиката, която води Ердоган*, гласи анализът на Янкая, *е идеологизираната форма на ценностната система на анадолската буржоазия: работа, семейство, религия. Една конвенционална буржоазна идеология"* (7).

При създаването си шест месеца преди изборите през 2002 г. за много турци ПСР е единствената, която може да се противопостави на съсредоточаването на цялата икономическа и политическа власт в ръцете на „Белите турци", които произлизат от едрата истанбулска буржоазия и от военната каста. Партията създава усещането, че обединява джамията и предприемаческия дух. Ердоган си изгражда образа на религиозен политик, който се опитва да се приспособи към глобализацията. Силата на ПСР всъщност се крие в способността ѝ да се представя като партията на народа, като в същото време прилага една много либерална икономическа политика.

(На стр.6)

(1) През септември 2010 г. чрез една промяна в конституцията ПСР сложи край на независимостта на съдебната власт. Членовете на Конституционния съд, на Върховния съдебен съвет и прокурорите се назначават от правителството.

(2) Вж. Vicken Cheterian, „Chance historique pour les Kurdes" (Исторически шанс за кюрдите), *Le Monde diplomatique*, май 2013.

(3) www.konda.com.tr/tr/raporlar.php.

(4) André Bank, Roy Karadag, „The political economy of regional power: Turkey under the AKP" (Политическата икономика на една регионална сила. Турция под властта на ПСР), German Institute of Global and Area Studies, Хамбург, септември 2012.

(5) Ziya Önis, „The triumph of conservative globalism: The political economy of the AKP era" (Триумфът на консервативния глобализъм. Политическата икономика по време на управлението на ПСР), Koc University (Istanbul), февруари 2012.

(6) Вж. Wendy Kristianasen, „Activisme patronal" (Работодателски активизъм), *Le Monde diplomatique*, май 2011.

(7) Вж. *La Nouvelle Bourgeoisie islamique. Le modèle turc* (Новата ислямска буржоазия. Турският модел), Presses universitaires de France, Париж, 2013.

Дисциплина, вдъхновена от поведенческата психология

„Новата“ икономическа наука, още по-лоша

Дълго време класическите икономисти изработваха моделите си, сякаш хората са сметачни машини. Това доведе до провал. Вдъхновена от психологията, т. нар. поведенческа икономика изучава реакциите и решенията ни, с цел да ги предвиди и повлияе с умело насърчение. Едно леко „подбутване“ било достатъчно, за да бъдат вкарани в правия път работниците и потребителите.

Лора Рем*

Доминиращата икономическа теория, наречена „неокласическа“, преживява трудни дни. Излязоха наяве не само кръвосмесителните връзки на корифеите ѝ с финансовите институции (1), но и отговорността им за последната криза. Неоспоримите специалисти по тази дисциплина имаха навика да обясняват, че саморегулацията доказва своята правота чрез съвършената ефективност на пазара, която пък произтича от строгата рационалност на действащите лица. Приказка за послушни деца, опровергана от финансовата криза.

Но очевидният провал на доминиращата доктрина съвсем не доведе до всеобщо объркване сред професионалистите от бранша. Някои алтернативни течения, претендиращи за по-неопетнено минало, потриват ръце. Едно от тях изглежда в особено удобна позиция да се превърне в нова доминираща доктрина – *behavioral economics*, или иначе казано поведенческа икономика.

Тази школа, макар да е съвместима с повечето постулати на ортодоксалната икономическа наука, включва принципите на поведенческата психология. Ето защо мнозина икономисти неокласици залагат на нея, за да възвърнат престижа на цялата професия. Жан-Клод Трише, бивш президент на Европейската централна банка (ЕЦБ), ги насърчава. *„Основната поука, която извличам от нашия опит, е, че е опасно да се разчита на един-единствен инструмент*, заяви той по време на конференция на ЕЦБ през 2010 г. *Трябва да разработим допълнителни инструменти, за да укрепим рамките, в които действаме. Като начало трябва да помислим за начина, по който се характеризира* homo œconomicus *(икономическият човек) в същината на всеки отделен модел. (...) Поведенческата икономика се опира на психологията, за да обясни решенията, взимани по време на криза.“* Трише пропусна да спомене, че тази теория, преведена на политически език, може да се окаже по-опасна от онази, чиито недостатъци претендира на поправи.

Поведенческата икономика излага твърдения, априорно очевидни, които учениците на теоретика либерал Милтън Фридман упорито отхвърлят. Тя твърди, че действащите лица в икономиката не са стриктно рационални същества, които взимат решения, с цел да задоволят възможно най-добрия начин личния си интерес. От една страна, те са подвластни на емоции, вярвания, интуиции или проявяват недалновидност в разсъжденията си. От друга, те не целят единствено увеличение на собствената си печалба – моралните и социалните норми ги карат понякога да проявяват солидарност, дори алтруизъм.

Финансовите инвеститори са подвластни на познавателни отклонения при оценката на действителността. Могат да подражават, да страдат от прекалена доверчивост или да изпадат под влиянието на прекалени очаквания или паника. А дори някои инвеститори да са действително рационални, те рядко поемат риска да тръгнат против течението на пазара. Последиците от подобни явления нанасят фатален удар върху тезата за ефективността на пазарите, неразривно свързана с презумпцията за рационалност на действащите лица. Поредицата от сапунени балони и банкрути показва, че капиталовите пазари са твърде податливи на отклонения. На пръв поглед, длъжни сме поне да признаем на поведенческата икономика, че е събрала доста кураж, след като смее да атакува фронтално двата стълба на неокласическата финансова теория.

Нека напомним обаче, че идеята, според която пазарите не са чудеса от ефективност, нито участниците в тях са всезнаещи роботи, съвсем не е нова. От Джон Мейнард Кейнс насам другомислещите специалисти непрекъснато повтарят, че става дума за мит, при това опасен. Но това е глас в пустиня: кейнсианците, институционалистите, марксистите и регулационистите бяха и са прекалено критични, за да бъдат чути.

„Плащаме ужасна цена за сляпата си вяра в могъществото на невидимата ръка“, смее вече да заяви икономистът Дан Ариели (2). Неокласическата теория е *„неточна“*, отсичат от своя страна събратята му Джордж Акерлоф и Робърт Шилер (3). *Тя не ни позволява да разберем защо икономиката се развива скокообразно“*. Като обясняват *„как икономиката действително функционира, когато хората са наистина човечни“*, двамата автори на *Животинският дух* излагат амбициозна програма: *„Да постигнат това, което съществуващата теория не е могла да осъществи.“*

Защото – обясняват поведенческата икономика – фактът, че сме нерационални, не пречи да сме предвидими. Като провеждат редица лабораторни експерименти, въоръжени при нужда с електроди, доставени от съюзниците им невролози, поведенческите икономисти установяват закономерностите в нашето поведение, за да изградят модели на индивидуално решение, по-реалистични от тези, които ни предлагат неокласиците.

Пионерите на поведенческата икономика са Даниел Канеман и Амос Тверски. През 70-те години на миналия век тези израелски психолози съставиха подробен каталог на познавателните отклонения, които деформират анализа на дадена ситуация и подтикват индивидите да взимат нерационални решения. Такъв е например „рамкиращият ефект“, който подвежда участниците да достигат до различни заключения в зависимост от контекста, в който им е представена ситуацията: „40% вероятност да спечелиш“ не създава същия ефект като „60% вероятност да загубиш“. Но възникването на поведенческата икономика като отделна дисциплина стана възможно чак след установяването на сътрудничество с младия американски икономист Ричард Талер през 80-те години.

Засега мечтата да бъде преразгледано доминиращото течение в икономиката с помощта на поведенческата парадигма все още не е осъществена. Но привържениците ѝ печелят терен от десетина години насам, както показват наградите на Шведската банка в памет на Алфред Нобел, присъдени на Акерлоф през 2001 г. и на Канеман през 2002 г. Във Франция поведенческият икономист Давид Маскле получи през 2012 г. бронзовия медал на Националния център за научни изследвания (CNRS). Познавателните отклонения, които правоверните икономисти разглеждаха като „куриози“, вече се изследват най-подробно в уважавани академични издания. Поведенческата икономика се преподава в най-престижните американски университети, в Масачузетския технологичен институт, в Станфорд, Бъркли, Чикагския, Колумбийския и Принстънския университети и най-вече в Харвард. Институтът за ново икономическо мислене – мозъчен тръст, създаден през 2009 г. благодарение на петдесетте милиона долара, дадени от Джордж Сорос, поставя поведенческата икономика в центъра на своите размишления. Във Франция Групата за анализ и икономическа теория (GATE) в Лион и Училището по икономика в Тулуза са начело в тази област.

Дисциплината се радва на успех и сред широката публика. Жадни да разберат защо толкова често взимат „лоши“ решения, американците се нахвърлят на книги като *Blink* (Проблясък) от Малкълм Гладуел, *Nudge* (Подбутване) от Ричард Талер и Кас Сънстейн или *Predictably Irrational* (Предвидимо ирационални) на Дан Ариели. Последният отговаря всяка седмица на най-тривиални въпроси на читателите на *Уолстрийт джърнъл* в рубрика, озаглавена „Питайте Ариели“.

Арсеналът за манипулация се обогатява

Макар че икономическата наука през последните години беше *„в най-добрия случай очевидно ненужна, а в най-лошия – изключително вредна“* (4), може ли да се смята, че поведенческите икономисти са по-добри от другите? Да се сложи край на интелектуалната тирания на *homo œconomicus* и да се докаже неефективността на пазарите, е със сигурност окуражаваща крачка. Но когато теорията се прилага на практика, нещата стават съвсем различни. Защото на сайта си, че поведенческата икономика е по-ефикасна от социологическите проучвания при определянето на ценовата граница, над която потребителят не купува даден продукт. С други думи, поведенческата икономика позволява да се определят възможно най-високите цени. Тя осигурява и прийоми, насърчаващи клиентите да плащат фактурите си своевременно. Да се глобяват закъснелите, оказва се, е по-малко ефикасно, отколкото да се въздейства върху склонността им да се сравняват с другите. Изпраща им се писмо, в което се посочва: *„Вие сте един от малкото хора от вашия квартал, които още не са платили фактурата си.“*

„Фер Адвайс“, германска консултантска фирма, основана от Ернст Фер, една от важните особи в дисциплината, предлага обучение в помощ на мениджърите как да използват поведенческата психология при преговорите със служителите си, по-специално по въпроса за заплатите. Дисциплината разполага с цял набор от съвети в това отношение. След като констатират, че класическите финансови поощрения (например обещанията да бъдат изплатени премии на учителите в края на годината при добра успеваемост на учениците) не дават резултат, поведенческите икономисти решават да се възползват от факта, че хората са по-чувствителни към загубите, отколкото към печалбите. Стивън Левит и Роланд Фрайър (6) раздават премията на учителите в началото на годината, като заплашват да я изискат обратно, в случай че резултатите не са задоволителни. Да искаш от служителите да връщат част от получената заплата в края на годината – ето техника за „мотивиране“ с голямо бъдеще.

Илюстрация на човешкото мислене - Институт Karl Sudhoff , Лайпциг, средата на XVII век.

Парадоксално е, че предложенията на поведенческата психология се ценят най-много във финансовия сектор – област, която се особено силно засегната от „разкритията“ ѝ. За да се постигне този ефект, бе достатъчно да се пренебрегнат заключенията относно неефикасността на пазара и да се наблегне на потенциално изгодните, които въздействат върху поведението на действащите лица. „Поведенческите финанси“ се превърнаха в *„допълващ елемент на класическото управление на сметките ни в банката“*, според сайта на бизнес училището INSEEC, което включва това *„ново направление на финансите“* в магистърската си програма по стопанско управление.

Някои фондове, като „Джей Пи Морган“, още през 1993 г., или CCR „Асет Мениджмънт“ във Франция, прилагат тези принципи. Поведенческата финансова дейност се състои по-конкретно в това инвеститорите да осъзнаят и коригират собствените си поведенчески отклонения и/или да се възползват от поведенческите отклонения на другите участници. Като илюстрация на първата възможност, Джеймс Монтие обещава да помогне на инвеститора да *„овладее емоциите си“* и да укрепи *„мускула на самоконтрола“* (7). Вторият по-стратегически подход, развит по-специално от Рьсел Фулър (8), се състои в идентифициране на лошо *„оценените“* ценни книжа, вследствие подценяване или надценяване от страна на останалите пазарни участници.

Тези стратегии може би позволяват на някои да печелят повече, но в никакъв случай не решават въпроса за ефективността на пазара. Всъщност, както доказа действително хетеродоксалната икономическа теория (9), единственият начин да попречим на нестабилните по същество финансови пазари да създават хаос в икономиката е да пристъпим към тяхното драстично регулиране, т.е. да ограничим лостовете на задлъжнялостта на операторите, да разделим пазарните и кредитните дейности, да ограничим движенията на капитали и т.н.

Странно е, че нито една от тези мерки не фигурира в предложенията на поведенческите икономисти в областта на публичната политика. Най-високопоставеният представител на тази дисциплина – Талер, е съветник на икономическия екип на американския президент Барак Обама и на правителството на Дейвид Камерън в Обединеното кралство. Той би могъл да им подшушне, че регулирането на финансовите пазари е подходяща мярка за избягване на нови трусове. Но се оказва, че Талер е не само професор по икономика в Бизнес училището на Чикагския университет. Той също е начело, заедно с Фулър, на инвестиционен фонд, специализиран в областта на поведенческите финанси…

Мнозина поведенчески икономисти съчетават университетската кариера с банкови дейности. Кент Даниел, настоящ професор по финанси в Колумбийския университет, е бивш директор на отдела по финансов анализ в „Голдман Сакс Асет Мениджмънт“. Той е и член на комитета за академични анализи на „Кепос Капитал“ и „Алианц Глобал Инвестърс“. Какво е отношението му към регулацията? *„Макар инвеститорите да не са абсолютно рационални и ценните книжа системно да се отклоняват от точната оценка, политиката би трябвало да се отнася с уважение към пазарните цени“* (10). С други думи: пазарите правят каквото им хрумне, но заслужават уважението ни.

„Нерационалността и егоизмът заразяват политическия процес“, заявява Даниел. Така с помощта на вълшебна пръчица обръща аргумента нерационалност срещу представителите на публичните институции и няма да предизвика изненада голямата идея на Монтие: *„Онези от нас, които работят в областта на финансите, би трябвало да положат нещо като Хипократова клетва, с която да се задължат да не вредят“* (11). Защо са ни закони, щом като е достатъчно финансовите брокери да обещаят, че ще бъдат почтени?

(На стр.6)

* Журналистка.

Добродетели на самокритиката

Икономиката, като научна дисциплина, се еманципира от морала, религията и политиката през XVIII век. Оттогава тя се опитва да докаже, единствено на теория, че стремежът да гарантираме обществено благо посредством религиозно изнудване или политически указ е безполезен. Една „невидима ръка“, действаща в самата сърцевина на икономическите процеси, изпълнявала тази задача. Както показва антропологът Луи Дюмон, това разкрепостяване, което съпътства преминаването на нашето колективно въображение към модерността, почива изцяло върху създаването и утвърждаването на две „идеологеми“ (1).

Едната от тях почива върху убеждението, че съществува структурирана сфера, действаща като система, независима от другите области на човешката дейност, която можем да назовем икономика – производството, разпределението и използването на блага представлявали един различен или направо отделен свят. Втората идеологема, много по-важна, внушава, че вътрешната и стройно изградена структура била *„насочена към добруването на човека“*. Тук целта е да се гарантира независимост на процеса: *„Защото ако приемем, че вътрешната ѝ структура оказва вредно въздействие*, обяснява Дюмон, *това би дало отново повод да се намесят политиците или държавниците.“* Същият постулат имаше заслугата да даде на човечеството необходимата психологическа увереност след отстраняването на религията.

Нека припомним, че тезата за „невидимата ръка“ се предполага, че е производна от два принципа – от една страна, индивидите и фирмите преследват собствения си интерес с постоянство, логика и икономичност (принцип на икономическата рационалност), а от друга, тези действащи лица са поставени в условията на конкурентна среда. Всъщност, конкуренцията е замислена като дисциплиниращото средство на един свят – капитализма, който предоставя пълна свобода на стремежа към печалбата. Що се отнася до фирмите, конкуренцията на пазара на стоки и услуги, а също и на финансовите пазари, е онзи мотивиращ фактор, който ги кара, водени от жаждата за печалба, да използват колективно по най-ефикасния начин ресурсите, като същевременно свеждат до минимум неоправданите разходи.

Като изхождат от това заключение, неокласическите икономисти през XX век започват да критикуват „невидимата ръка“. Те твърдят, че конкуренцията невинаги изпълнява ролята си и че пазарите имат недостатъци. Тази позиция се оказа печелившата за тях. Признаването на въпросните несъвършенства ги издигна в ранг на експерти по обществени политики. Критиката им – много умерена – срещу „невидимата ръка“ им позволи да се внедрят във всички сфери на държавата (здравеопазване, култура, образование, промишленост, финанси, околна среда и др.), на която поставят задачата да поеме ролята на конкуренцията там, където последната не може да съществува от само себе си.

И това беше само първият етап – когато се постави под въпрос абсолютната ефикасност на конкуренцията. В ход е без съмнение вторият етап *(вж. статията по-горе)*. Ако съумеят да извършат умело този нов обрат, доминиращите икономисти вероятно биха могли да увеличат властта си. Поставени под опеката на науката, техните спасителни познания ще помогнат да се компенсира една втора атрофия на „невидимата ръка“, произтичаща този път от недостатъчната рационалност на действащите фактори. Разбирайте: ако хората не преследват рационално индивидуалния си интерес, малко вероятно е техните действия да се съчетават хармонично за осигуряване на общото благо. В такъв случай ще е достатъчно да се коригират отклоненията на *хомо икономикус*, като го поставим в зависимост от невидимата ръка на кибернетиците. Благодарение на грижата и сръчността на експертите със сигурност ще успеем да върнем резултатите от индивидуалните му действия – дори и особено ако на пръв поглед изглеждат неразумни и безразборни – обратно в полето на общото благо. При това, няма никаква нужда да се променят политическите и институционните структури… или пък да се прибягва до методите на демокрацията.

Лоран Кордоние

(1) Louis Dumont, *Homo aequalis* (Хомо еквалис), Gallimard, Париж, 1977.

(1) Вж. Рено Ламбер, „Икономисти наемници“, *Монд дипломатик в Дума*, 15 март 2012; Charle Ferguson, *Inside Job*, документален филм, 2010 и книга, Oneworld, Oxford, 2012.

(2) Dan Ariely, „Irrationality is the real invisible hand“ (Ирационалната невидима ръка е нерационалността), 20 април 2009, www.danariely.com.

(3) George Akerlof, Robert Shiller, „Animal Spirits“ (Животинският дух) , Princeton University Press, 2009.

(4) Paul Krugman, лекция пред Лондонското училище по икономика, юни 2009.

(5) „A marketer's guide to behavioral economics“, февруари 2010, www.mckinseyquarterly.com.

(6) Roland G. Fryer Jr, Steven D. Levitt, John List, Sally Sadoff, „Enhancing the efficacy of teacher incentives through loss aversion: a field experiment“, работен документ. National Bureau of Economic Research, № 18237, Кеймбридж, юли 2012.

(7) James Montier, „The Little Book of Behavioural Investing“, John Wiley and Sons, Hoboken (New Jersey), 2010.

(8) Russel Fuller, „Behavioral finance and the sources of Alpha“, *Journal of Pension Plan Investing*, Ню Йорк, зима – 1998.

(9) Вж. Les Economistes atterrés, *Changer d'économie!*, Les liens qui libèrent, Париж, 2012. „Манифест на ужасените икономисти“ – на български - 8 сп. *Ново време*, бр. 9, септември 2012.

(10) Kent Daniel, David Hirshleifer, Siew Hong Teoh, „Investor psychology in capital markets: Evidence and policy implications“ № 49, *Journal of Monetary Economics*, Université de Rochester (Ню Йорк), 2002.

(11) „Interview: James Montier on value investing“, Investment Postcards from Cape Town, 11 март 2010, www.investmentpostcards.com.

„Новата“ икономическа наука...

(От стр. 5)

В последната си книга Талер и Сънстейн стигат дотам, че защитават високорисковите ипотечни кредити: *„Ипотечните кредити с променлива лихва, дори тези с първоначално изгодна лихва, не са осъдителни по същество.“* Авторите се присъединяват към повелята на бившия съветник на Удроу Уилсън, Луис Брандайс: *„Слънчевата светлина е най-добрият дезинфектант.“* С други думи – да се търси решение в прозрачността, не в регулацията. Същото биха казали и неокласиците.

Какво е общото между тези предложения? Всички те се придържат стриктно към върховенството на пазара и естествено се отнасят с подозрение към регулацията. Това отношение намира израз в една обща позиция спрямо публичната политика, която Талер и Сънстейн резюмират с понятието *nudge* (12). *Nudge* е „подбутването“ с лакът, което се възползва от познавателните отклонения на съответното лице, за да го подтикне безболезнено да направи избор, съответстващ едновременно на личния и на общия интерес, като се избягва да се налагат *„заповеднически или създаващи чувство за вина“* методи, както е посочено в един доклад на Съвета за стратегически анализ (CAS).

Политика на „подбутването“

„НИЕ сме против забраните“, заявяват Талер и Сънстейн. Те споменават за закон, забраняващ някои видове замърсители, и пишат: *„Философията на подобен тип ограничения неприятно наподобява на съветските петгодишни планове.“* Според авторите на книгата, които се провъзгласяват за *„либерални патерналисти“*, поведенческата икономика представлявала *„трети път“* между фридманисти и кейнсианци. Между тоталната свобода на либералите и строгата държавна намеса съществувало поле, *„нито ляво, нито дясно“*, за любезната и разумна политика на „подбутването“.

Именно по такъв безболезнен път пое Обама още при първия си мандат. Не само че Талер бе поканен в състава на икономическия му екип, но и Сънстейн беше близо четири години начело на Отдела за информация и регулация – основен орган на федералната регулаторна служба, по-специално в областта на здравеопазването, жилищната политика и околната среда. Какъв бе резултатът? Според Центъра за прогресивни реформи, от общо няколкостотин проекта, предложени от министерските кабинети, три четвърти били смекчени от Сънстейн в полза на интересите на промишлените лобита (13).

Не е чудно, че тази философия се е харесала на британските консерватори. През 2009 г. те назначиха същия Талер начело на … Nudge Unit (Звено за „подбутване“). Задачата му: *„да постигне набелязания напредък по начин, съвместим с намаляването на разходите на правителството и облекчаване на бремето на регулацията върху предприятията и обществото“* (14).

И Франция не е безчувствена към чара на „подбутването“. През 2011 г. CAS проучи как *„няколко поведенчески инструмента, като лостовете на сравнение с другите или инертността по отношение на промените“*, могат да бъдат употребени, за да *„се приканят гражданите да възприемат начин на живот, щадящ околната среда“*. В доклад на Съвета за икономически анализ от 2012 г. относно защитата на потребителите дори правоверните Давид Тесмар и Огюстен Ландие се позовават на *„психопознавателните отклонения на домакинствата“* и призовават да се разработят добре подбрани финансови предложения за спестяване от заплатата, които *„да подбутват невнимателния потребител към подходящ избор, без да се ограничава свободата на избор на активния потребител“*.

Целта на „подбутването“ е да подтикне хората да направят избор, съответстващ на общия интерес. Но дефиниция на този „общ избор“ липсва. Да се замърсява по-малко планетата, е несъмнено цел, споделяна от всички. Но важи ли същото и за „побутванията“, чрез които икономистите насърчават американските работници и служители да спестяват повече в пенсионните фондове? Значителна част от дейността на поведенческата икономика в САЩ е посветена на развитието, дори на задължителното налагане на подобни програми в големите предприятия. Да се увеличи нивото на спестяванията – това очевидно съответства на представата за общ интерес според представителите на финансовите институции… но отговаря в много по-малка степен на макроикономическата рационалност, която изисква в някои моменти спестяванията да не растат, а да намаляват, с цел да се увеличи търсенето чрез потребление. Освен това, да се дава предимство на такъв вид спестяване, означава да не се разсъкват другите пенсионни системи, тъй като се предпоставя, че системата, основана на капитализация, е най-подходяща (15).

„Подбутването“ не обича политиката и с удоволствие действа извън нея. То създава илюзията за прекрасния свят на „здравия разум“ и „реалните факти“. Талер, например, предлага *„да оставим настрана въпроса дали трябва да увеличим данъците“*, въпрос ужасно *„пристрастен“*, който дразни без нужда, и *„да се погрижим първо да осигурим по-добра събираемост“* (16). „Подбутването“ премахва всякакво демократично взаимодействие между народа и избраниците му. Според привържениците му *„се подразбира, че опитите да се убеди електоратът в основателността на действията на правителството са напразни*, пише социологът от Кентския университет Франк Феруди (17). *Вместо демократично обсъждане, те прибягват до подсъзнателните техники на манипулацията“*.

Неокласическите икономисти нанасят вреда, като утвърждават дерегулацията, приватизацията и ниското заплащане на труда. Но това поне е само мнение, което може да бъде публично обсъждано и оборвано. Техните колеги по поведенческа икономика прескачат фазата „демократично обсъждане“. Убедени, че знаят какъв е общият интерес, те го налагат чрез създаване на условия, които трябва да повлияят пряко върху поведението на всеки индивид. Британското звено за „подбутване“ (Nudge Unit) може *„да промени начина на мислене на хората“*, заявява с искрена радост вицепремиерът Ник Клег (18). Трябва ли и ние да се радваме с него?

Лора Рем
Le Monde diplomatique
Превод Станимир Делчев

(12) Richard Thaler, Cass Sunstein, *Nudge. La méthode douce pour inspirer la bonne décision* (Мек способ за вдъхване на правилно решение), Vuibert, Париж, 2010.

(13) „Behind closed doors at the White House: how politics trumps protection of public health, worker safety, and the environment“, Center for Progressive Reform,Вашингтон, ноември 2011.

(14) Allegra Stratton, „Nudge“ economist Richard Thaler joins Conservative camp“, *The Guardian*, Лондон, 6 октомври 2009.

(15) Вж. François Chesnais, „Demain, les retraites à la merci des marchés“ (Утре – пенсиите в ръцете на пазара) *Le Monde diplomatique*, април 1997.

(16) Richard Thaler, „Geek squad“, *Foreign Policy*, Washington, януари-февруари 2013.

(17) Frank Ferudi, „Don't wink at the nudge plan“, *The Australian*, Сидни, 5 октомври 2012.

(18) Patrick Wintour, „David Cameron's „nudge unit“ aims to improve economic behaviour“, *The Guardian*, 9 септември 2010.

Защо Ердоган се надява отново да набере сила

(От стр. 3)

Между 1985 и 2010 г. Турция спечели 41,98 милиарда долара от приватизационните си сделки, 34 милиарда от тях след 2002 г. *„Историческа година“* в това отношение беше 2010 г., както уточнява дори ръководителят на Турската администрация за приватизации, с 10,4 милиарда активи, преминали в частния сектор. *„Населението не разпознава резултатите от неолибералната политика. А онези, които ги осъзнават, не виждат алтернативно решение“*, констатира със съжаление Бозан.

Зависимост от Европейския съюз

СПОРЕД данните на Турската конфедерация на прогресивните синдикати, безработицата е 17%, а официално не надхвърля 10%. Покупателната способност на работещите в индустрията е намаляла с 15,9% между 2002 г. и 2011 г. Тази реалност беше потулена от обещанията на кандидата Ердоган по време на предизборната му кампания през пролетта на 2011 г. Благодарение на способността си да убеждава и на възхода на брутния вътрешен продукт, който беше 11,5% през първото тримесечие на 2011 г., той прогнозира скорошно намаляване на безработицата до 5% и предстоящо изкачване на Турция на десето място в класацията на световните икономически сили. През 2012 г. тя зае седемнадесето място. След като страната удвои своя БВП в периода 2000-2010 г., Ердоган може да си позволи да се подиграва с една *„Европа в упадък“* на фона на една *„Турция в подем“*.

Въпреки реториката на турските управници за еманципация спрямо Европейския съюз, значителна част от растежа на страната се дължи именно на интеграцията в това западно икономическо пространство. Тя не може да скъса с него. И въпреки че турските ръководители наблягат на факта, че през 2011 г. делът на износа към тази зона намаля на 46%, те пропускат да отбележат, че той е увеличил абсолютната си стойност с 22% *(вж. каретo)*. Турските фирми, които непрекъснато търсят нови пазари, демонстрират своеобразен *„икономически османизъм“* в арабския свят. Финансовият капацитет на тези нови клиенти обаче не може да компенсира традиционните пазари. 75% от реализираните в Турция инвестиции са от Европейския съюз (срещу 6,1% от САЩ и 6,1% от държавите в Персийския залив за периода 2008-2011 г.).

Икономическите успехи на Анкара можеха да бъдат и по-неубедителни, отколкото изглеждат сега, тъй като зависят от прилива на чуждестранни капитали. Показателите и прогнозите вещаят мрачно бъдеще – свит растеж, дефицит на текущата сметка, спад на износа към Европейския съюз, който също е в рецесия. Успоредно с това – слаби данъчни приходи поради измамите и работата на черно и намаляване на вътрешното потребление заради все по-голямото задлъжняване на домакинствата (70% от БВП).

А защо благоденствието да не мине през по-значително намаление на социалните неравенства и на по-голяма данъчна справедливост? Остава правителството да бъде убедено да проведе непопулярни сред едрите предприемачи реформи. Като се има предвид неприязънта на министър-председателя към протестиращите на площад „Таксим“, към които в средата на юни се присъединиха два от големите синдикати, предприемачите от твърде консервативната MÜSİAD продължават да са най-ценният съюзник на властимащите.

Тристан Колома
Le Monde diplomatique
Превод Марта Иванова

Ориентири

Население в активна възраст: 28 милиона от общо 76.5 милиона жители.

Безработица: 9.4% през март 2013 г.

Професъюзно членство: 5.9% през 2010 г. (9.5% през 2002 г.).

Растеж: 2.2% през 2012 г. (8.5% през 2011 г.).

Инфлация: 6.2% в края на 2012 г. (10.4% в края на 2011 г.).

Търговски баланс: дефицит от 62 милиарда евро. През 2012 г. двата най-важни клиента на Турция са Германия и Ирак. Русия, Германия и Китай са трите най-големи доставчика. През 2010 г. турският износ към Европейския съюз се равняваше на 52.7 милиарда долара, докато вносът достигна 72.2 милиарда долара.

Източници: Турски статистически институт.

Бразилия отново на улицата

Нещо невиждано поне от двадесет години насам – протестни демонстрации изкараха на улицата стотици хиляди бразилци в цялата страна. Година преди президентските избори през 2014 г. техните искания разтърсват Работническата партия, която е на власт от 2003 г.

Жанет Абел*

„Мирните демонстрации са легитимни и са присъщи на демокрацията...“ На 17 юни 2013 г. комюникето на бразилската президентка Дилма Русев коментира още един ден на народен протест, но не отбеляза главното – никога след края на диктатурата през 1985 г. в страната не е имало такова масово народно недоволство – с изключение може би на 1992 г., когато хората масово излязоха на улицата, за да разобличат корупцията на правителството на Фернандо Колор де Мельо и предизвикаха оставката му. В деня преди декларацията на президентката Русев близо двеста хиляди души манифестираха в Сао Пауло, в Рио де Жанейро, в столицата Бразилия, където парламентът беше окупиран в продължение на няколко часа. Няколко дни по-късно те станаха почти милион.

Както често се случва, трудно може да се предвиди колко голям пожар може да разпали една искра. Много бързо към жителите на Сао Пауло, които излязоха на 11 юни по улиците, за да изразят гнева си от увеличението на цените на автобусните билети (от 3 на 3,20 реала, тоест 1,12 евро) се присъединиха и други недоволни. В Рио де Жанейро протестираха срещу сумите, отпуснати за подготовката на Световното първенство по футбол през 2014 г. и за Олимпийските игри през 2016 г. – общо близо 50 милиарда реала, т. е. 17 милиарда евро – в страна, където социалното неравенство е едно от най-високите в света. Към тези недоволни се присъединиха много граждани, отчаяни от повсеместната корупция, както и всички бразилци, които с мъка осигуряват на семействата си достъп до здравеопазване и до качествено образование.

Година преди президентските избори през 2014 г. тези протести, в които участват предимно млади кора, непознаващи диктатурата, подкопават позициите на президентката Русев. И макар засега да изглежда, че нито една партия не е в състояние да извлече полза от движението, насочено срещу главните политически сили, то представлява сериозно предупреждение за Работническата партия (РП), която е на власт от 2003 г.

Няколко години след като пое функциите си на президент, Луис Инасио Лула да Силва можеше да разчита на голям икономически растеж, за да работи за постоянното повишаване на жизненото равнище на населението. Дилма Русев обаче, избрана през 2010 г. под знака на приемствеността, дойде на власт в много по-неблагоприятна международна конюнктура.

Освен много по-ниския индекс на икономически растеж (0,9% през 2012 г. срещу 7,5% през 2010 г.), Бразилия е в състояние на *„преждевременна деиндустриализация“* (1). Износът на основни продукти се увеличава, но производството на промишлени стоки силно намалява. Шестата икономика в света е изправена пред много предизвикателства: въпреки китайската конкуренция, да подтикне икономическия растеж главно в промишлеността, като в същото време съхрани социалните програми от предишното десетилетие, които поддържат вътрешното търсене и осигуряват на Работническата партия солидна електорална подкрепа.

В желанието си да противодейства на първите признаци на изчерпване на този модел, въведен от Лула, Дилма Русев заложи на това, което седмичникът *Veja* описва като *„капиталистически шок“*: приватизации, които поставят Бразилия *„в хармония със закона за всеобщото привличане“* (15 август 2012). Тази програма на обща стойност 66 милиарда долара предвижда концесии за строителството на пристанища, магистрали, жп линии, както и продажбата на летища. А впрочем Дилма Русев се беше обявила против приватизациите по време на президентската кампания през 2010 г.

Президентката обаче поставя ударението върху стремежа си да отдаде предпочитание на индустриалното производство и на строителството за сметка на спекулата. Тя е за намаляване на лихвите и на цената на електроенергията, за данъчни облекчения, облагане на краткосрочните инвестиции, въвеждане на правила за национални преференции, за да се покровителства индустрията, като се увеличават митата на редица вносни стоки…

Някои от тези мерки, окачествени от Вашингтон като „протекционистки“, се харесват на организациите на трудещите си. Правителството се отнася благосклонно към създаването на чужди предприятия в страната, като отдава предпочитание към наемането на местна работна ръка. Така тайванската фирма „Фокскон“ (2) вече разполага с осем производствени предприятия в Бразилия, които произвеждат iPhone4 и скоро ще започнат производството на iPod и iPad. „Фокскон“ се ползва от сериозни данъчни облекчения и субсидирани кредити. След въвеждането на нови данъци върху вноса на леки коли, „Land Rover“ и BMW също решиха да открият заводи в Бразилия.

Програмата на Русев не се ограничава само с това. Ще трябва да се заеме с *„цената на труда (...) и твърде голямото данъчно бреме“*, сподели тя пред *Файненшъл таймс* (3 октомври 2012). Насока за действие, вдъхновена от едрите предприемачи. Досега Работническата партия разчиташе на друга подкрепа – на Единната централа на трудещите си (CUT) и на „Синдикална сила“ (Força Sindical), двете големи профсъюзни централи. А както показват последните протести, народната подкрепа за правителството се стопява…

Бившият председател на CUT, Артур Енрике, винаги е подкрепял правителството. Но той със съжаление констатира, че след повече от десет години на власт РП *„все още не е преразгледала неолибералните политики, които при управлението на бившия президент Фернанду Енрики Кардозу* (1995-2002) *съсипаха трудовите отношения“*. От своя страна Валтер Помар, член на националното бюро на РП, отбелязва: *„Разбира се, че постигнахме много добри резултати за повдигането на жизненото равнище на населението. Увеличихме трудовите възнаграждения, за да насърчим потреблението, което отговаря на логиката на пазара. Хората печелят повече ... но плащат по-скъпо обучението в частните училища. Тази стратегия не допринася за развитието на стабилни публични услуги, нито за политическото разбиране за важността на услугите, предлагани от държавата“*.

По време на управлението на президента Лула нямаше народни вълнения. Но Русев не се радва на толкова благоприятна социална атмосфера и нейната безкомпромисност би могла да се окаже допълнително затруднение.

През 2012 г., изправена пред най-голямата стачка на държавните служители за последното десетилетие, тя не отстъпи пред исканията на протестиращите. След сто и седем дни непрекъснат конфликт, тя успя да наложи своя план за коригиране на трудовите възнаграждения. Синдикатите искаха увеличение между 40 и 50% и ново подобрение на растежа в кариерата, но увеличението ще бъде от 15,8%, разсрочени в рамките на три години, а инфлацията през 2012 г. достигаше 6%. Единствената отстъпка бе започването на преговори относно заплащането на дните за участие в стачка. От друга страна, три рода войски получиха увеличение на заплатите с 30%.

Недоволни от тези резултати, четири от петте най-големи синдиката в страната (някои от тях близки до десницата) – „Синдикална сила“, „Нова централа“, Общият съюз на трудещите се (UGT) и Централата на бразилските трудещи се (CTB), подписаха силно критична декларация. По-късно Единната централа на трудещите се, която бойкотира събранието, се присъедини към декларацията. Синдикатите организираха обща протестна манифестация в столицата Бразилия на 6 март.

Възниква въпросът дали Дилма Русев е на път да постави под съмнение „социалния договор“, постигнат със синдикатите през 2003г.? Както и въпросът дали това може да маргинализира бразилското работническо движение, което изигра решаваща роля в процеса на демократизация и в изработването на новата конституция от 1988 г. По време на управлението на президента Лула много политически и синдикални ръководители се издигнаха. Това допринесе за създаването на нова публична бюрокрация, която защищава социалното съгласие. Президентката Русев би могла да промени стратегията си, като се опита да укрепи авторитета си сред други социални групи, по-възприемчиви към изискванията на това, което интелектуалецът Луиш Карлуш Бресер-Перейра описва като *„социална държава по пътя на икономическо развитие“*.

Като президент Дилма Русев възнамерява да изгради една *„Бразилия на средната класа“*, която по нейна преценка обхваща сто и пет милиона души. Икономистът Паулу Клиас отхвърля този анализ и го разобличава като *„лъжа, целяща да убеди бедните, че са част от средната класа“* (3). Една илюзия, отхвърляна от хиляди протестиращи с възгласи „Искаме друга Бразилия!“, с искания за по-малко корупция, повече здравеопазване и образование, вместо щедри вложения в строителството на стадиони.

Le Monde diplomatique
Превод Методи Кръстев

*Хонорувана преподавателка във Висшия институт за изучаване на Латинска Америка, Париж.

(1) Pierre Salama, *Les Economies émergentes latino-américaines. Entre cigales et fourmis* (Новите латиноамерикански икономики. Между щурци и мравки), Armand Colin, Париж, 2012.

(2) Вж. Jordan Pouille, „En Chine, la vie selon Apple“ (Животът в Китай според „Епъл“), *Le Monde diplomatique*, юни 2012.

(3) „Nova classe média e velha enganaçao“, *Brasil de Fato*, Сао Пауло, 27 септември 2012.

Вж. на нашия сайт: Douglas Estevam, „Du Parti des travailleurs au parti de Lula“ (От Работническата партия до партията на Лула), www.monde-diplomatique.fr/49302.

LE MONDE diplomatique
българско издание

Всички под контрол

(От стр.1)

По този начин програмата „Призма“ се е превърнала в най-полезното средство за изготвяне на докладите, които всеки ден се връчват на Обама. На 7 юни същите вестници публикуваха една директива на Белия дом, в която президентът заповядва на разузнавателните ведомства АНС, ЦРУ и ФБР да изготвят списък на страните, подлежащи на кибератака от страна на Вашингтон. На 8 юни *Гардиън* разкри друга програма, която разрешава на АНС да засекретява данните, които събира в зависимост от източника им. Тази практика, ориентирана към кибершпионажа в чужбина, е позволила да бъдат събрани 3 милиарда данни от компютрите в САЩ само през месец март...

През последните седмици и двата вестника разкриха, благодарение на информацията, подадена от Едуард Сноудън, нови програми за кибершпионаж и следене на комуникациите в други страни. *„Агенцията за национална сигурност*, обясни Сноудън, *е създала инфраструктура, която ѝ позволява да прихване всякакъв вид комуникация. С тази техника, повечето човешки съобщения се складират, за да послужат в даден момент за дадена цел.“*

Агенцията за национална сигурност, чийто генерален щаб се намира във Форт Мийд в щата Мериленд, е най-важното и най-малко познатото американско разузнавателно ведомство. Тя е така законспирирана, че мнозинството американци не знаят, че съществува. Контролира по-голямата част от бюджета, посветен на разузнавателните служби, и произвежда повече от 50 тона секретен материал на ден. Тя, а не ЦРУ, притежава и оперира повечето американски системи за тайно събиране на разузнавателни данни

– от световната мрежа спътници до десетките пунктове за подслушване, хиляди компютри и гората от антени, разположени по хълмовете на Западна Вирджиния. Нейна специалност е да шпионира шпионите, т.е. разузнавателните служби на всички силни държави, били те приятелски, или неприятелски. Например, по време на войната за Малвинските острови (1982 г.) АНС разшифрова тайния шрифт на аржентинските разузнавателни служби и предаде на англичаните важна информация за аржентинските сили...

Шпионската система на АНС може дискретно да прихване всяко електронно писмо, всяко влизане в интернет и всеки международен телефонен разговор. Прихванатите комуникации, дешифрирани от АНС, представляват основният източник на нелегална информация за правителството на САЩ. АНС е установила тясно сътрудничество с мистериозната система „Ешелон“, създадена тайно от петте англосаксонски сили – „петте очи“: САЩ, Обединеното кралство, Канада, Австралия и Нова Зеландия. „Ешелон“ е оруелска система за тотално следене, която обхваща целия свят и е насочена към спътниците, които се използват за предаване на повечето телефонни разговори, съобщенията по интернет, електронните писма и социалните мрежи. „Ешелон“ може да следи до два милиона разговори в минута. Тайната ѝ мисия е да шпионира правителства, политически партии, организации и предприятия. Шест бази, пръснати из света, събират информация и прихващат произволно огромни количества информация, която свръхкомпютрите на АНС пресяват като вкарват ключови думи на различни езици.

В рамките на „Ешелон“ британското и американското разузнаване са установили дългосрочно, тайно сътрудничество. И сега узнаваме, благодарение на разкритията на Едуард Сноудън, че британското разузнаване „е пробило“ нелегално оптичните кабели и така е шпионирало комуникациите на делегациите на срещата на върха на Г-20 в Лондон през април 2009 г., независимо дали са приятели, или неприятели (5).

Чрез програмата „Темпора“ британското разузнаване не се свени да складира колосални количества информация, придобита нелегално. Например, през 2012 г., то е обработвало 600 милиона телефонни обаждания на ден и е влизало, напълно незаконно, в повече от 200 кабела... Всеки кабел пренася 10 гигабайта (6) на секунда. Теоретично може да обработи 21 петабайта (7) на ден, т.е. може да изпрати цялата информация на Британската библиотека 192 пъти на ден...

Разузнавателните служби установяват, че в света има вече над 2 милиарда потребители на интернет и че над един милиард използват редовно Фейсбук. Затова, като нарушават законите и принципите на етиката, са си поставили за цел да контролират всичко, което циркулира в интернет. И го постигат: *„Вече започваме да овладяваме интернет*, признава един английски шпионин, *и имаме впечатляващ капацитет за това.“* Британската разузнавателна агенция *Government Communications Headquarters* (GCHQ), за да повиши своята ефикасност, приложи две нови програми за овладяване на интернет: *Mastering The Internet* (MTI) за управлението на интернет и *Interception Modernisation Programme* за едно оруелско използване на глобалните телекомуникации. Според Сноудън, Лондон и Вашингтон натрупват дневно астрономично количество данни, прихванати напълно незаконно и тайно в световните мрежи с оптично стъкло. Двете страни са назначили общо 550 специалиста да анализират тази гигантска информация.

С помощта на АНС, Британската разузнавателна агенция (GCHQ) използва обстоятелството, че голяма част от оптичните кабели, по които вървят световните телекомуникации, минават през Обединеното кралство, за да извличат информацията чрез сложни програми. В резюме, милиарди телефонни обаждания, електронни съобщения, данни за навигация в интернет се складират, без гражданите да знаят, под претекст че това служи да бъде укрепена сигурността и да се води борба срещу тероризма и организираната престъпност.

Вашингтон и Лондон са пуснали в ход един оруелски план на Големия брат за следене на всичко, което правим и говорим в нашите комуникации. И когато Обама говори за „легитимност“ на тази практика за проникване в личния ни живот, защищава незащитимото. Освен това, трябва да се напомни, че при изпълнение на разузнавателна дейност в лоното на опасни терористични групи със седалище във Флорида, т.е. една напълно легитимна мисия според Обама, бяха задържани петима кубинци през 1998 г. и бяха осъдени от американското правосъдие на дълги, незаслужени години затвор (8). Това е един скандал, който трябва да бъде прекъснат, като бъдат освободени петимата герои (9).

Барак Обама злоупотребява с властта и ограничава свободата на всички граждани в света. *„Аз не искам да живея в общество, което позволява този вид дейности“*, изрази възмущението си Едуард Сноудън, когато реши да направи тези скандални разкрития. И той ги направи точно когато започваше процесът срещу войника Брадли Мининг, обвинен, че е предоставял тайни на „Уикилийкс“, световна организация, която публикува тайни сведения, изпратени от анонимни автори. Киберактивистът Джулиан Асанж, който от една година е в еквадорското посолство в Лондон, Сноудън, Мининг са знаменосците в борбата за свобода на словото, борци в полза на демокрацията и на всички граждани в света, днес преследвани и притискани от Големия брат на САЩ (10).

Защо тези трима герои на нашето време поеха този риск, който може да им струва живота? Сноудън, принуден да потърси политическо убежище в Еквадор, отговаря: *„Когато човек си даде сметка, че светът, за който е помогнал да бъде създаден, ще бъде по-лош за следващите поколения и че тази архитектура за подтискане на хората се разширява, тогава разбира, че е необходимо да поеме риска. Без да мисли за последствията.“*

Игнасио Рамоне

Le Monde diplomatique - *испанско издание*
Превод Венко Кънев

(5) Шпионирането на чужди дипломати е легална дейност в Обединеното кралство. То е под защитата на закон, гласуван от британските консерватори през 1994 г., който поставя националния икономически интерес над дипломатическите правила.

(6) Един байт е единица в информатиката. Един гигабайт (ГБ) е единица за складиране на информация, равен на 10 байта на десета степен или на един милиард байта, което се равнява на една фургонетка написани страници.

(7) Един петабайт (ПБ) е равен на 10 байта на 15-та степен.

(8) Мисията на петимата кубинци Антонио Гереро, Фернандо Гонсалес, Херардо Емандес, Рамон Лабадиньо и Рене Гонсалес се състоеше в това да проникнат в групировките на кубинците в Маями и да следят дейността им, за да предотвратят терористични актове срещу Куба. Във връзка с процеса, който осъди някои от тях на доживотен затвор, организацията „Амнести интернешънъл“ заяви в едно комюнике, че *„по време на процеса не беше представено никакво доказателство, което да докаже, че обвиняемите са имали достъп и са предали в Хавана тайна информация“.*

(9) Вж. Фернандо Морайс, „Последните бойци на Студената война“, Arte y Literatura, Хавана, 2013.

(10) Едуард Сноудън може да бъде осъден на 30 години затвор, след като беше официално обвинен от администрацията на САЩ в „шпионаж“ и „незаконно използване на правителствена собственост“.

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова, Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.
Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI

Главен редактор
Pierre RIMBERT

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори:
François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)

За контакт с българската редакция:
София –1000
бул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg;
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 18 юли 2013 г.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 4 ЮЛИ 2013

„Малка" или „голяма" държава?

Демокрацията застава срещу „естествения" икономически принцип „който има повече, е повече човек", което отличава зрялото общество от първобитния човек

Проф. д-р Боян ДУРАНКЕВ, УНСС

Въпросът за "малка" или "голяма" държава, поставен в началото на XXI век, има както рационално, така и силно романтично звучене. Рационалността се свежда до търсенето на "философския камък" - кои функции на държавата днес са обективно необходими и следователно - задължителни (социологически и икономически). Емоционалността обаче може да се припише на онези, които забелязват в държавата или Спасител, или нощен пазач, или пък гигантски Big Brother. Накрая, самият въпрос има силно идеологически контекст - че кой не би бил против "голямата" държава, която "харчи" парите на хората (Айн Ранд)? Образно казано, интересите на 1% Vs. интересите на 99%.

1. Дали, ако се осигури пълна свобода на всички по света, държавата ще стане не само "минимална", а "нулева" - ще отмре?

Такава постановка на въпроса ни изправя

пред поредица от проблеми

които обикновеният гражданин не може да реши. При това става дума не само за следене на "невидимата ръка" на пазара, а за много по-съществени неща. Впрочем "нулева държава" е имало през 1000 г. в Европа. Тогава "политиката на силата" е била твърде ограничена.

В началото на XXI век се сблъскваме с: (1) бум на световното народонаселение, което вече е над 7 млрд. души и продължава да расте; (2) глобално затопляне, причинено от антропогенни фактори - силно развитие на бизнеса и високо потребление у домакинствата; (3) глобално опустиняване на опазарената природа, която се тълкува като ресурс за днешния бизнес, а не като среда за обитаване; (4) глобално замърсяване на околната среда, причинено от "косвените ефекти" на бизнеса, функциониращ на база печалба; (5) глобални войни за ресурси - сега за петрола, после за водата и храната; (6) глобална дисхармония в растежа и развитието, глобални различия в доходите и потреблението, които не могат да се обяснят с "един работил повече, друг помалко" и т.н.

Всичките горни прояви на човешката дейност, в частност - на бизнеса, ориентиран към печалба, показват едно продължаващо и усилващо се "натискане върху пружината" на живота, която заплашва да се скъса още преди средата на този век.

Погледнато от тази гледна точка, съвременната национална държава се оказва недостатъчна, за да се справи с глобалните проблеми. Всъщност глобалните проблеми налагат една много по-висока степен на координация - глобална, далече надхвърляща сегашните некоординирани усилия на ООН или другите наднационални организации. При това става дума за остра потребност на днешния ден, а не само на утрешния. Ако такава глобална координация се постигне, ако се приеме един глобален "План за спешното оцеляване", то регионалните наддържавни обединения (като Европейския съюз, БРИКС и т.н.) ще трябва да го претворят в национални планове и действия, които ще се реализират от съвременния държавен апарат на всички страни.

От тази гледна точка обхватът на функциите на държавата не само не се свива, но се разширява съществено като проводник на наднационални (глобални) интереси и цели. Именно те ще определят полето на "свободните решения и действия" на гражданите и бизнеса, което ще се окаже по-свито както по линия на експлоатацията на природната среда, така и във връзка с разпределението и преразпределението на доходите и благата. Но и по-разширено, що се отнася до търсенията на световната наука и внедряването на иновативни техники и технологии, ориентирани към устойчивото развитие.

Икономическата романтика

на неолибералите и либертарианците в търсенето на "пълна свобода" на пазарната икономика в този смисъл не само изглежда като строго архаична, но и е определено вредна за развитието.

Обществото, така или иначе, отдавна е ограничило полето на свободните решения и действия на бизнеса, но от това

има полза самото общество

свивайки евентуалните индивидуални печалби. Никой не съжалява днес, освен последни вехти икономически романтици, за това, че не може да си купи роб или робиня (полето на свободните действия на "пазара" от преди два века се е свило); да си напазарува атомни или водородни бомби (остават в рамките на "държавата"), както и да си приватизира връх Мусала (върхът остава в рамките на обществената собственост, а го стопанисва държавата). В едни случаи днес държавата е оставила повече свобода на своите граждани (например, да носят законно оръжие - с риск някой психопат да застреля някого), в други - помалко (да не носят законно оръжие, за да не стрелят психопатите). Обратно казано, държавата днес е нужна "повече", отколкото преди.

2. Дали все пак държавата днес не е „прекалена"?

Ако в едни отношения (като горните) международното сътрудничество е още по-необходимо и предизвиква "по-голяма държава", то не трябва да се подценява и международната конкуренция.

Едва ли гражданинът на САЩ, респективно държавата на САЩ, не би желал светът да стане по-уютно място за живеене. Той (и тя) биха подкрепили всички страни, които полагат усилия в тази посока. Същевременно и гражданинът на САЩ, а и неговата държава, не биха желали това да се отрази на собствения икономически и социален растеж. Същото се отнася и за гражданите например на Германия или Франция, България, Беларус или Белиз.

Макар и призвани към международно сътрудничество, съвременните граждани на националните държави остават в остри конкурентни отношения, което изисква всяка държава да вземе мерки, за да осигури конкурентен растеж както на вътрешния бизнес, така и на своите граждани. Сътрудничеството си е сътрудничество, но пък и растежът си е растеж! Това е нова функция, която обикновената национална държава през XIX или началото на XX век не е упражнявала.

Пресен пример от последната година. Специалните служби на най-малко 7 страни членки на Европейския съюз (Великобритания, Германия, Франция, Италия, Испания, Холандия и Дания имат споразумение със САЩ) предават на американската Агенция за национална сигурност информация за лични данни, телефонни разговори и интернет активността на свои граждани, съобщава сайтът Privacy Surgeon. Тези 7 страни съставляват почти 70% от населението на ЕС. Малко по-рано бившият консултант на ЦРУ Едуард Сноудън разпространи данни за секретната програма на PRISM, която позволява да се следят електронните съобщения в най-големите сайтове. След това американското разузнаване частично разсекрети програмата и заяви, че тя се реализира законно и под контрола на властите в САЩ. Шпионирани са и общите европейски институции и дипломати, и политици, и обикновени граждани. Естествено е, при много от тази информация е налице и нещо, което се нарича данни от "индустриален шпионаж". За страните членки на Европейския съюз американската държава е станала "прекомерна", ако се спестят други неучтиви изрази. За САЩ обаче тази "прекомерност" със сигурност е "нормална". Зависи кой откъде гледа.

"Прекомерността" е полезна, макар и незаконна, следователно си заслужава! Късните романтици-политици, стремящи се да създават "минимална" и "законова" държава, създават по-лоши условия за своя бизнес и своите граждани, отколкото "напредничавите" страни.

„Прекомерността" е печеливша!

3. Демокрацията, пазарната икономика и държавата. Силен и важен фактор, който засилва ролята на държавата, но ограничава свободата на пазара, е демокрацията. Този "парадокс" има ясни обективни основи.

Да приемем без възражения факта, че понятието "демокрация" е много трудно да се дефинира, особено по линия на неговия обхват и действие. Но самият факт, че формулата "един човек - един глас" е налице в системата на управлението, за разлика от "една тояга е повече от един глас" и особено съвременната "1 000 000 лева е повече от 1 лев", тласка съвременната държава към създаването на по-висока степен на равенство именно там, където е налице повече демокрация (Даниел Бел). Особено при асиметрични пазари и кризи.

Обратно, в страни със силни лобистки възможности на едрия капитал, с мощни корупционни възможности за "напазаруване" на политици, с голяма концентрация на медиите и средствата за въздействие в едрия бизнес, тенденцията е обратната - "приватизация на печалбите и обобществяване на загубите и разходите", а данъците за бизнеса и гражданите са "ниски" и даже "плоски". Нека не се пропуска всеобщото мнение, че "Желязната пета" не е за предпочитане пред "Желязната завеса"!

Демокрацията застава срещу "естествения" икономически принцип "който има повече, е повече човек", което отличава зрялото общество от първобитния човек. По този начин демокрацията става признак и на цивилизованост. Пазарната икономика генерира ежедневно неравенство, демокрацията морализира пазара, като се стреми да постигне по-висока степен на равенство в крайните резултати и в социума. Пазарът дава "справедливи резултати", ако се спазва буквата на закона, демокрацията действа високонравствено в полза на ближния (по Кант).

Погледнато от позициите на държавния бюджет, това означава: осигуряване на пълна трудова заетост; премахване на мизерията и страданието; нарастване на най-ниските доходи по-бързо, отколкото е средният темп на растеж; все по-висока степен на "обобществяване" на благата като вътрешна и външна сигурност, инфраструктура, здравеопазване, образование и култура; диференцирана данъчна система, а не "плоски" данъци. "Равенство на възможностите" - тази постановка превръща разработването и приемането на държавния бюджет не в "чисто" икономически, а в строго социологически процес!

Пример от образованието. Да има или не частни училища (въпроса го задава Умберто Еко)? Ако "парите решават", който има повече пари, ще изпрати детето си в скъпо частно училище; който няма, ще остави децата си полуграмотни. "Един учи в непрестижно училище и никога не го разбира (иначе не би бил културно изостанал), друг учи в отлично училище и става управляваща класа". Но това означава, че държавата не може да осигури на гражданите си еднакви възможности. Ако искаме да имаме страна, в която да няма разделение по етнически или религиозен признак, следващата крачка е да няма разделение и по имуществен признак, що се касае до възможностите на младежите. Демокрацията е и в това: да се понесе известна доза несправедливост, за да се избегне по-голяма доза несправедливост. И не само в образованието и здравеопазването, разбира се.

Държавата в това отношение "настъпва" постепенно напред, към "изравняване на възможностите", като засилва разпределителните и преразпределителните си функции. "Справедливостта на пазара" се изменява от "справедливостта на демокрацията", това е индикаторът на цивилизацията. Повече и по-социална държава!

4. Една стара притча

Притчата е разказвана от известния икономист Шигето Цуру, като малко е разкрасена. Тя е илюстрация за преимуществата на "общото" над преимуществата на "силата" или "частното".

Имало в едно село трима братя - Силен, Богат и Сърдечен. Първо Силен управлявал семейството си с яките си мускули, с прекрасната си осанка на здрав самец и в обкръжението на журналистки - жадни самки. Властвало "правото на силата". Не след много години силата на самеца взела да повяхва, а глупавите му постъпки брой нямали. Затова семейството решило Богат да управлява. Сега властвало "правото на по-богатия". Богат постигнал икономически растеж и все повече богатство (за себе си), но принудил семейството си да се храни оскъдно с "тънка пица". И понеже бил циция, не инвестирал в нови технологии, в училища и болници (те били "нерентабилни"), а все чакал "външни инвеститори", докато си броял жълтиците. Селяните изгубили търпение, свалили го и него от власт и поканили за управник третия брат, който междувременно завършил няколко университета. Сърдечен събрал селяните, разучил какво им е необходимо, направил план, организирал сънародниците си и подобрил живота на всички хора. Историята твърди, че ако човек отиде в селището днес, ще намери статуя на Сърдечен в центъра. Умният и социалният гражданин триумфирал над силния и богатия.

Оставете парламента и правителството да работят!

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

На 12 май българският народ каза тежката си дума, а който е искал промяна, да беше отишъл до урните

Иванка Петкова АНГЕЛОВА
Кърджали

Драги протестиращи софиянци и хора в големите градове на страната!

Елате и вижте хората в провинцията, по селата няма незает човек, тригодишни деца от сутрин до вечер са на нивите да изкарват прехраната си, заедно с родителите си да копаят тютюн, чушки, домати, да събират реколтата от посятото, което ще им осигури прехраната за цяла година.

За какво протестирате, за това, че в моя град след 33 години трудов стаж и висше образование седях три години без работа, подписвайки се като престъпник по два пъти в месеца, за полагащото ми се една година обезщетение и още две, имитирайки, че ми търсят работа, а такава никога не ми бе предложена и се принудих да приема работа в държавна институция за минимална работна заплата?

За това, че в София и чистачката взема повече от мен, че всеки студент работи почасово и изкарва повече от моята заплата?

За това, че големият град предоставя повече възможности за реализация и ако ти се работи, можеш да работиш на две места, а в малките градове, да не говорим за селата, има работа само за отбран "наш човек" за кмет, магазинер и учител, ако е останало все още училище?

И аз бих излязла да стачкувам, ако дневната ми надница като стачкуващ е 30 лв., защото аз работя 24 дни по осем часа за 310 лв. заплата, което ще рече по 14 лв. на ден и то работа, а не скандиране, хвърляне на домати, яйца и дюдюкане.

Коя държава с разрушена икономика, с такава висока младежка безработица, със закрити толкова много производства, в много семейства с деца единият от родителите е без работа и не може да изкарва прехраната си и разчита на пенсията на родителите си, си позволява по два пъти в годината да прави предсрочни избори за парламент?

Уважаеми протестиращи, даже когато започваш нова работа дори с 33 г. трудов стаж, започваш със срочен договор и изпитателен срок до 6 месеца! Каква възможност дадохте на народните представители и на правителството да работят и да докажат за какво са избрани?

Уважаеми държавници и политици, не позволявайте улицата да диктува дневния ред на обществото! Протестиращите са свободни безработни, които нямат какво друго да правят, пък и има хора, които им плащат за протестиране.

На 12 май българският народ каза тежката си дума! Избраха се народни представители, хубави, лоши, такива са, сами сме си ги избрали! Хората дадоха своя наказателен вот на партиите и политиците, като не гласуваха. Който е имал желание, да е гласувал за промяната! Убедени ли сте, че нещата са се променили и българският народ ще излезе да гласува? Аз не - уморихме се вече!

Оставете парламента да работи, ако искаме нещо да се промени! Оставете да видим какво от намеренията си ще изпълни правителството на Орешарски!

Монополи

САМО ТОКА ЛИ, А ПАРНОТО?!

Националният омбудсман г-н Константин Пенчев пледира за "по-човешки вид на "Топлофикация". В писмото си до парламента той предложи две особено важни мерки, за да се сложи някакво начало на оздравяването на болната ни енергетика, по които искам да взема отношение:

- за плащане на реално потребеното и
- премахване на такса "сградна инсталация".

Впрочем в пакета от мерки, предложени от Столичната община, в два последователни дни също се говори за изменение на наредбата за топлоснабдяването по посока максимално използване на ежемесечен отчет, което е в унисон с неговото първо предложение. Защото не може да се заплаща "реално потребеното" без "ежемесечен отчет", а не с "прогнозни цени и дялове", каквато е порочната практика на вредното звено на топлинните счетоводители, от която те упорито (от години) не се отказват и продължават с престъпната си схема на предварително ограбване, чрез събиране, като правило, със завишени прогнозни такси.

В едно от решенията на СО, г-жо Фандъкова, вие ги предупредихте, че няма да се допуска да продължат събирането на лихви върху прогнозни сметки! Крайно време беше да се пресече тази типична корупционна схема.

И ако те доброволно не се откажат от толкова любимото им прогнозиране и не въведат (най-после!) ежемесечното отчитане, да се сърдят на себе си. Защото раковите образувания трябва да се изрязват. Като гангренясал пръст, за да не се реже после целият крайник!

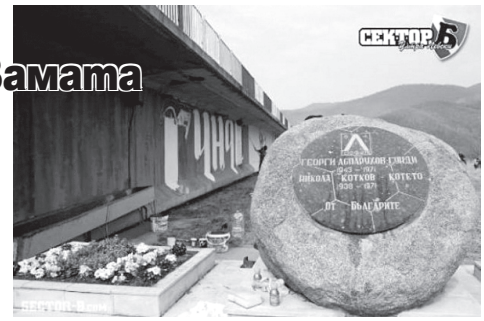
Горкият потребител, който продължава да бъде пренебрегван, залъгван, мамен и тежко ни, ако не се разбере от всички нас, че не може да бъде повече протакано решаването и на проблема с цената на парното. А какви резерви се крият само от ликвидирането на това напълно излишно звено, което всички опозиционни партии искаха да ликвидират по време на февруарските протести...

И само едно изречение за второто предложение на омбудсмана - премахване на такса "сградна инсталация". Само когато тръгне обратният процес на възвръщане на доверието към "Топлофикация" и започне да се връща нейната клиентела, едва тогава може да се говори и за премахване на тази такса. Просто защото действително вертикалните тръби преминават и през излезли от системата абонати.

Петър РЪСОВСКИ

Пантеон

Тачим паметта на двамата големи футболисти!

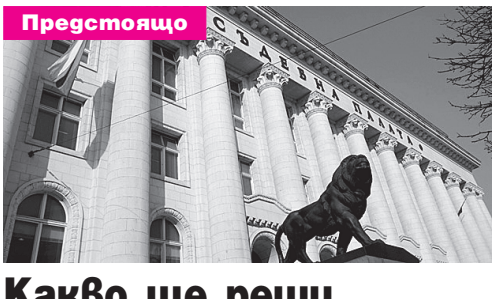

Национален клуб "Гунди" отбеляза по традиция на 30 юни годишнината от трагичната смърт на легендарните футболисти на "Левски" и България Георги Аспарухов и Никола Котков. Една група от клуба посети лобното им място на стария път за Витиня, като поднесоха цветя и почетоха тяхната памет. На Софийските гробища, където са погребани, се събраха множество граждани, техни почитатели. Там беше и съпругата на Гунди - Величка, председателят на СК "Левски" Стоян Хранов, директорът на ПФК "Левски" Константин Баждеков, ветерани и съотборници на легендите Александър Костов, Александър Манолов, Стефан Аладжов и др., както и много почитатели. Беше отслужен молебен в тяхна памет. Слово произнесе председателят на Национален клуб "Гунди" Руслан Вуцов. Бяха поднесени много венци и цветя. Тачим паметта на двамата големи футболисти!

В песен, посветена на двамата големи футболисти, се пее: "На 30 юни 1971 година двете големи звезди на българския футбол тръгнаха за Враца, но никога повече не се върнаха. В местността, наречена Витиня, соколът "Алфа Ромео" се блъска в камион и двамата футболисти изгарят като факли в пламъците!"

Филип КУТИН, член на клуб "Гунди"

Предстоящо

Какво ще реши българската Темида

През последните 23 г. стана практика честните и почтени българи както да са разочаровани, така и да не вярват на правдивостта на решенията на съдебната ни система, когато се отнасят до държавни служители от най-висок ранг.
Много е интересно какъв ще бъде крайният резултат от разследването на Цв. Цветанов? Друг потенциален кандидат за вниманието на прокуратурата е Б. Борисов, известен с тъмното си минало.
Какво ще се случи с тях, какви стъпки ще предприеме прокуратурата и как ще отсъди после съдът. Ще поживеем и ще видим.

Георги АСЕНОВ, Лом

Признателност

Благодарност за Полша

Навсякъде поляците се ползват с почит и уважение, защото са допринесли много за световната култура и наука с личности като астронома Николай Коперник, композитора и пианиста Фредерик Шопен, папа Йоан Павел II, поета Адам Мицкевич и др.

Полша и полският народ са помагали на България. Аз имах щастието да специализирам във Варшавската медицинска академия и благодарение на това успях да напиша десетки статии, книги и монографии, публикувани в Германия, Франция, Белгия, Русия и др. Всичко това дължа на полските колеги и учени, а също така и на полския народ, които винаги са ме подпомагали и уважавали. Полската държава, нейният осигурителен институт и международният отдел във Варшава ми дават всеки месец по 120 лв. за пенсия и болести, а в България социалното подпомагане ми дава по 5 лв. за храна и 5 лв. за лекарства, въпреки че съм работил повече от 40 години и съм плащал на държавата всички социални осигуровки. Смешно и трагично, но това е България. За елементарен живот, за храна и лекарства са ми нужни поне 5000 лв. месечно. Като гражданин на България и Европа аз се чувствам повече гражданин на Полша, въпреки че обичам страната си.

Д-р Кирил ТАНЧЕВ, София

Снимка Мариета ТОМОВА

Да е в този живот!

Всички трябва да сме наясно, че тръгвайки да протестираме, го правим срещу себе си, собствените си интереси, идеалите си

Димитър ЗДРАВКОВ

Време е да се говори "истината и само истината". Това юридическо клише, което по-често се чува в съдебната зала и порядко в съвременното ни общество, е призив към всички онези, които все още разбират себе си като значими, необходими, истински.

Извънреден момент - извънредни настроения.

Но! Последните две десетилетия ТЕ, подпалвачите на народното недоволство, сториха всичко, що може да се направи, за да изградят и съхранят, разпространят и наложат кривото огледало. То, огледалото, безпощадно отразява цялото ни общество изкривено, както на ТЯХ е удобно. Мислим се за едни, а се виждаме други. Говорим едно, а ехото отвръща друго.

Няма ехо.

Това е гласът на олигархията. Той ни отвръща. С равен и спокоен тон ни говори. Приятелски.

Сега същият този "приятелски" глас подтиква, подканя, насърчава: "Протестирай!". Дори сам е намерил място някъде на площадите.

Тази констатация може да не е най-точна, но със сигурност е в най-точния момент. Моментът, в който отново синдикатите, неправителствените организации, работниците, трудещите се български граждани са водени към недопустими действия в услуга на доскоро управляващото-разграбващото мнозинство, на онази партия с малка история, но с големи претенции, с голяма воля, но малки възможности, с много поддръжници, но без съидейници. Защото самата ТЯ е лишена от идея.

И пак добронамереният глас: "Протестирай!".

Не, това е недопустимо! И всички вие сте длъжни най-вече пред себе си, пред децата си, пред семействата си, пред близките си, пред всичко, що ви е мило и милее за вас, да си дадете сметка - в какъв опасен сценарий се опитват да ви въвлекат. ТЕ. Безскрупулно. Вулгарно. Безпощадно.

Всички вие трябва да сте наясно, че тръгвайки да протестирате, ще го правите срещу себе си, собствените си интереси, идеалите си. От протести в момента имат нужда само ТЕ! Олигарсите!

Защо? Как така? Питането е уместно.

Първо, без да се налага да заставате на страната на действащото правителство, сами разбирате, че първите законодателни промени, които бяха направени в енергетиката, са тясно свързани с всички останали сектори от икономиката и обществения живот - минна промишленост, търговия, транспорт, здравеопазване и т.н. Илюзия е, че с направените промени миньорите ще останат без работа. Илюзия е, че вследствие на промените изобщо някой ще остане без работа.

Истина е, че с направените промени в закона за енергетиката бяха постигнати няколко решителни и важни стъпки към пречупване на схемата за изцеждане на жизнените сили на обикновения българин, на народа. Замислете се - с преструктурирането на енергийния микс, с намаляването на такса пренос, с орязването на всички онези "зелени, кафяви" и други цветове енергии, които до момента душеха крайните потребители, тоест НАС, обикновените, бе навредено единствено на ТЯХ. На олигарсите. На онези, които не просто живеят, а са велики, не просто пречелят, а трупат, не просто имат, а притежават. На гърба на всички НАС - обикновените, трудещите се, онези, които гласът подтиква към протеста. На тези, на които синдикатите са призвани да бъдат защитници, а не укротители, да вдъхват увереност, а не опиянение, в интерес на ТЯХ. Олигарсите.

Второ, приемането на промени в Наказателния кодекс по отношение на прилагане на цялата строгост на закона за посегателство върху учители, възпитатели, лекари и други възрожденци на нашето време, е израз само и единствено на категоричното намерение да бъде сложен край на хаоса. Хаосът, за който напоследък ни бе забранено да говорим, да мислим, дори се страхувахме да го правим. Хаосът, породен от безумните амбиции на някой, който счита себе си за Бог, а Бог за свой наместник. Амин.

Дори само заради тези редове, които не изчерпват всичко, и може би не са най-обективни, си заслужава да се обърнете към себе си, към съвестта си.

Попитайте я дали си заслужава да им служите? Защото ако хората имаха избор да живеят и друг живот, то отговорът щеше да е много лесен - пробвам и ще видя какво ще стане, ако бъркам - другият живот! Но не, нямаме този избор, не може и да го имаме.

Затова - нека да е в този живот!

65 години кооперация „Сполука"

Трифон МИТЕВ

В село Гита, Чирпанско, отбелязаха 65-годишнината на земеделската кооперация "Сполука", приемник на ТКЗС "Манчо Генов".

Някога, ако трябваше да се показва на български и чужди делегации как се гледат лозя, водеха ги в някое от другите чирпански села. Ако трябваше да се показва успешно зеленчукопроизводство или животновъдство, водеха ги в някое чирпанско ТКЗС.

Но ако трябваше да се види всичко - успешно цялостно селскостопанско производство - водеха ги в ТКЗС - Гита. Под ръководството на председателя Тодор Желев днес ЗК "Сполука" също има своите добри резултати. Обновена е по-голямата част от машинния парк. Увеличават се декарите работна земя. През 2012 година кооперацията завърши със 700 000 лева печалба.

Говорейки за 65-годишната история на кооперацията, докладчикът Иван Добрев, председател на местната организация на БСП, подчерта борбата на гитенските кооператори да запазят имуществото си, правото си на сдружаване и общо обработване на земята. Въпреки тогавашната намеса на президента Желю Желев и полицейските заплахи, те устояха. И днес се радват на успехите на ЗК "Сполука".

В тържеството участваха някогашният председател на ТКЗС "Манчо Генов" Марин Маринов, зам.-кметът на община Чирпан и председател на ОбС на БСП в Чирпан - Стайко Генов, председателката на ОблС на БАС - Стара Загора Донка Черковска, гости от ОблС на БСП - Стара Загора и от други села на Чирпанска и Братя Даскаловска общини.

Мисия Брюксел

Калфин „тежи" 55 милиарда евро

Георги ГОТЕВ

Често са ме питали в какво се състои работата на евродепутатите и как може да се измери резултатът на техния труд. Вече имам ярка илюстрация, че евродепутатите с умствен багаж и добро владеене на чужди езици могат да вършат твърде важна работа за страната си и за Европа. И изобщо не е без значение кого изпращаме в Европарламента, гласувайки на Европейските избори.

Приносът на Калфин се равнява на 55 милиарда евро, които той осигури допълнително за бюджета на ЕС за периода 2014-2020 г. Не го казвам аз, призна го Ален Ламасур, шефът на преговорния екип от четирима евродепутати, които по силата на Лисабонския договор за първи път имаха реални правомощия при договарянето на дългосрочния бюджет на Евросъюза. http://bit.ly/12BAdjD. Ламасур лично благодари на Калфин. При това Ламасур не е социалист, той е бивш френски министър по европейските въпроси от партията на Саркози. В преговорния екип освен него бяха още двама евродепутати от Европейската народна партия (германецът Раймер Бьоге и белгиецът Жан-Люк Деан, бивш премиер), датската либералка АН Йенсен и Калфин - единствен преговарящ от името на групата на социалистите и демократите.

Преговорите за бюджета с Европарламента бяха зациклили, след като на срещата на върха на 8 февруари държавните и правителствени ръководители прие бюджет от 960 милиарда евро, 85 милиарда по-нисък от този, който Комисията беше предложила. Лидерите сякаш напълно бяха забравили, че от 2009 г. е в сила Лисабонският договор, който дава нови правомощия на ЕС, и че те лично приеха амбициозната Стратегия Европа 2020, която се нуждае от финансиране. Значително бяха орязани различни политики на ЕС, и най-вече тези за изграждане на транспортни и енергийни връзки, от които България толкова се нуждае.

Предвид кризата, в която се намира ЕС, Европарламентът реши да не поставя под въпрос размера на бюджета, но реши да въведе правила, които позволяват той да бъде изхарчен във възможно най-пълна степен. Обикновено в бюджета има разлика между общото му равнище или таван от 960 милиарда и реалните плащания, които са фиксирани на 908 милиарда. Поради сложната система на разплащания през последните две години Комисията остава без средства за издължаване по вече договорени проекти, което води или до увеличаване на вноските от страните членки, или до създаване на бюджетен дефицит. А това е в нарушение на Лисабонския договор.

Липсата на механизъм за прехвърляне на неизползвани средства в дългосрочния бюджет на ЕС е довела до загубата на 55 милиарда евро между 2007 и 2013 г. Няма да е погрешно, нито преувеличено да се каже, че поне толкова средства ще бъдат осигурени в повече за периода 2014-2020 благодарение на работата на преговарящия Ивайло Калфин. Неизползваните средства по правило се връщат на страните членки, тоест де факто на нетните донори като Германия, Дания, Финландия, за тяхна голяма радост.

От февруари Калфин води битка за въвеждане на "гъвкавост" в бюджета на ЕС, при която неизползваните средства да могат да бъдат прехвърляни от година на година. Имаше момент, на 16 юни, когато преговарящите от ЕНП бяха приели компромиса, предложен от страните членки и Комисията, но той не предвиждаше почти никаква гъвкавост. Да ме извинява бюджетният комисар Януш Левандовски. Той каза пред мен на 27 юни, че в резултат на постигнатата на същия ден договореност лично може да гарантира, че целият бюджет от 908 милиарда ще бъде изхарчен за нуждите на Евросъюза. http://bit.ly/12pSkZz. Ако не беше Калфин, Левандовски нямаше да може да каже такова нещо. От поголямата гъвкавост без съмнение най-голяма полза имат страни като неговата родна Полша и като България, които имат да догонват.

Имаше доста капани. Според по-стар проект, подкрепян от Комисията и страните членки, се поставяха ограничения за размера на сумите, които могат да бъдат прехвърляни през всяка от седемте години. Те започваха с най-драстични ограничения за първите години. Окончателно приетият текст предвижда обратното: няма ограничения за прехвърляния до 2017 г., защото през този период е най-вероятно по инерция да се натрупва дефицит. През 2016 г. преговарящите от парламента се преборихa да има преглед на изпълнението на бюджета и нови законодателни предложения, за да не бъдат вързани ръцете на новата Европейска комисия с бюджет, приет през ерата Барозу.

Като цяло парламентът показа, че е сила, която Комисията и Съветът, който представлява страните членки, не могат повече да подценяват. Но това нямаше да бъда възможно без упоритостта и работата на българския преговарящ. И когато завчера имаше дебат за положението в България, на който прозвучаха искания за оставка на правителството, имаше значение кой отговаря на атаките на ЕНП. Думата на Ивайло Калфин тежи, него го слушат внимателно. Има такава категория евродепутати - "хевиуейт", тежка категория. Това е много тесен клуб. А Калфин вече "тежи" 55 милиарда.

Снимка Константин ВЕЛКОВ

ЕДНА МАЙКА РАЗКАЗВА...

Моралният избор - да родиш дете с увреждания или да решиш да се разделиш с него преди това

Ева КОСТОВА

Анна Николова е на 32 години, завършила е театрална академия. От октомври ще кара магистратура в Нов български университет - "Детска психология". Майка е на 3 деца, едното е с тежки увреждания по време на бременността. Председател е на Управителния съвет на Асоциация "Геном", както и координатор на същата организация за Пловдив и региона. Решила да намери съмишленици за създаването на организацията, защото смята, че в България липсва една брънка, т.нар. информираност на пациента - веднъж за новите неща в медицината, които са открити, и веднъж за това, което вече го има.

"За мен профилактиката и информираността са на първо място. Ако няма профилактика, няма информираност, ние не можем да правим нито здравна политика, нито можем да правим социална политика. Нашата асоциация се занимава с деца с вродени генетични заболявания. Издаваме информационни материали. Първата книжка е за пренаталната диагностика - биохимичният скрининг. Защото според мен оттам тръгва всичко. За да не се роди едно дете с увреждане, родителят трябва да е информиран какво му се предлага, кои са предпоставките да го направи, защо трябва да се направи и как трябва да се направи. Така се казват и нашите поредици от книжки - "Защо?", "Къде?" и "Как?". Това са

три въпроса, които младите хора избягват

твърди Анна. Те казват: аз съм млад, аз не мога да родя дете с увреждане или аз съм здрав, аз нямам генетична обремененост в рода. Никой не знае какви гени носи и към какво е предразположен, казват от своя страна специалистите. "Ако на теб ти излезе резултат, че може би носиш дете с някакво генетично увреждане и ако някой не седне да ти обясни какво значи това, не ти каже плюсовете и минусите, ти реално не можеш сам да вземеш решение дали да направиш аборт или не. Сега ще кажа нещо, за което знам, че много хора ще ме линчуват - аз съм за аборт, когато се знае, че носиш ембрион, 11-13-а седмица, когато е още ембрион, който носи тежко генетично увреждане. Защото това ще ти наруши семейството, но това не е пълноценен живот и за самото дете, казвам го от личен опит. Да гледаш дете с увреждане е нещо много тежко", казва Анна. И добавя, че освен да се даде пълна информация на семейството, трябва до него винаги да има един психолог, който да помогне на родителите да приемат тази информация, да я асимилират.

Тя обаче е много борбен човек, не приема съдбата си като някакво

наказание или повод за съжаление

Може би това, че не е била осведомена какво предлага медицината, е било причината да роди болното си дете. Но в последните 5 години от живота му, макар че не е много пълноценен, това дете я е научило на толкова неща, на колкото здравите й не могат да я научат. Научило я е да обича... Защото семейството не са само майката и бащата на болното дете, семейството са бабите, дядовците, другите деца. Ако има едно здраво дете в семейството и се роди едно болно, това дете остава настрани. "В 90% от случаите родителите, които имат едно болно и едно здраво дете, здравото дете се гледа предимно от бабата и дядото и то не усеща майчината любов. Това съм го изпитала на гърба си, докато накрая аз не осъзнах, че имам други две деца. И в последните години, през които им обръщам и на тях внимание, децата ми започват по друг начин да гледат на живота и даже станаха съпричастни към каузата на нашата организация". Анна твърди, че родени вече тези деца могат да те научат на много, но ти трябва да им дадеш шанс да те научат, не да се съжаляваш. "Ако съм знаела, че ще родя болно дете, щях да направя аборт, съвсем сериозно. Аз се смятам за достатъчно интелигентен човек, за да мога да преценя - имам две здрави деца, на какво ще ги обрека, ако родя едно болно. То нито ще има поколение, аз ще трябва да го погреба. На 17 години съм останала без майка, и знам какво е майка да погребе детето си, защото живея с майката на моята майка. Това е много силна психическа травма и ако няма човек до теб, няма как да продължиш напред. Затова смятам, че моето призвание,

това, което ме научи моето дете

е да помагам на другите да не се сблъскват с този проблем, да информираме обществото, това е най-важното. Няма ли информираност - няма да има профилактика, няма ли профилактика - ще се раждат много деца с увреждания, родят ли се много деца - ние не сме подготвени. Нито имаме достатъчно ресурсни учители, нито имаме интегрирана среда за тези деца в училищата и детските градини, нито имаме качествено здравеопазване, което да им осигури адекватното лечение. Аз си мисля, че плодовете на тази информационна кампания, която сме подхванали, ще ги жънем след 5, след 10 години. Аз знам, че няма да ги жънем утре, а след доста време, но се тръгва от новото поколение, тръгва се от малките деца, те са по-толерантни към различните от тях връстници, отколкото е обществото като цяло", казва Анна.

В семействата с деца с увреждания от асоциация "Геном" се опитват да внушат на родителите да живеят не с търсенето на съчувствие, а точно обратното - да се борят. Както прави самата Анна, когато пред нея се изправи една стена. "Разбивам я по всякакви начини и продължавам напред". Дори когато не получаваш подкрепа включително и от бащата на детето. Затова казват майка на дете с увреждане, затова те стачкуват. Те изведнъж остават сами. Защото смятат, че само те могат да го гледат това дете. Както едно здраво дете трябва да се гледа от двамата родители, така и едно болно дете трябва да се гледа от двамата родители, споделя общото правило Анна. Нищо, че

животът й е живо опровержение на тази максима

Но не всички могат да бъдат борбени като нея, уви. Макар че се опитва да внушава на всички родители, с които има контакт: когато почувствате, че падате, обаждайте ми се, ако ще да е 2-3 часа през нощта, няма проблеми, обадете ми се. Това е също един от принципите в тяхната организация - психическа помощ за родителите. Нещо много важно, което държавата не предлага. За разлика от практиката в много страни по света - психолог за родителите, психолог за болното, психолог за здравото дете...

Изборът дали да родиш дете с увреждания или не е много труден наистина, твърди Анна. Но лекарите не са психолози. Те трябва да кажат - ако оставиш това дете, то ще е с еди-какво си генетично заболяване. Тогава вече работата е за психолог или неправителствена организация, с която да се свърже бременната жена и нейното семейство, на които да бъде обяснено често човешки какво ги очаква. А следващия път като забременееш, ще си направиш тези изследвания, ще минеш на определена терапия и ще родиш здраво и право дете, споделя мнението си Анна. Следващ проект на асоциация "Геном" е за абортите. "Не може един млад, здрав човек с висше образование да ти каже, че е направил спонтанен аборт, защото е вдигнал 3 кг чанта. Ами не е така. Това значи, че имаш някакво хромозомно нарушение. Просто, направи си едно изследване, виж какви са предпоставките, прочети малко, но не в тези сайтове, дето са в интернет, дето ти дават една такава информация, от която да ти настръхнат косите", съветва Анна Николова бъдещите майки.

И завършва разказа си там, откъдето започна - информираност и профилактика. Има много организации - за деца с Даун, за деца с муковисцидоза, за деца с хемофилия, но всеки си гледа даденото заболяване. Никой не тръгва от профилактиката. Всеки човек, както казва проф. Иво Кременски, национален консултант по медицинска генетика, е предразположен към дадено генетично заболяване. Всеки един човек носи някакви гени, не се знае дали ще се отключат или няма да се отключат. Затова първо се тръгва по веригата информираност-профилактика. От там нататък - право на избор. Но когато имаш правото на избор, ти вече знаеш какво те очаква.

Съветите на Анна

Когато обстоятелствата провокират тежки изживявания, като депресия например, трябва някой да се намеси. Някой, който е със сходен на твоя проблем да ти помогне да излезеш от тази депресия. Имам приятелка, момичето миналата година си погреба едното дете. Поговорихме с нея и й показахме, че има още едно дете, за което трябва да мисли. В момента тя си гледа много добре второто дете, защото аз й казах нещо много важно - добре, родено е детето, болно е, приеми го като божи дар, приеми го като нещо, на което това дете ще те научи. Когато това дете рано или късно си отиде, защото при нас повечето деца са с много тежки проблеми, то ще те е научило на нещо. Това момиче каза - да, той ме научи да обичам истински. И в момента тя страшно много любов дава на второто си дете. Казва: на другото си дете не съм я давала тази любов. Сега усещам колко то е имало нужда от мен...

ВРЕМЕТО

Времето над страната ще бъде предимно слънчево. По-значителна купеста облачност ще се развива в следобедните часове над Североизточна България, където на места ще превали и прегърми. В източните райони ще духа слаб вятър от север, североизток. Максималните температури ще бъдат между 25 и 30 градуса, в София около 26 градуса. Над планините ще бъде предимно слънчево, след обяд с временни увеличения на облачността, но валежи не се очакват. По билата ще духа слаб вятър от северната четвърт. По Черноморието ще бъде предимно слънчево, с развитие на купеста облачност в следобедните часове. На места в северната част ще превали и прегърми. Ще духа слаб до умерен вятър от северната четвърт. Максималните температури на въздуха ще бъдат около 26-27 градуса. Температурата на морската вода е 22-24 градуса. Вълнението на морето ще бъде около 2 бала.

Изгледи за

5 максимални **20°/25°**

6 максимални **20°/23°**

В петък температурите ще се понижат с 2-3 градуса и ще бъдат между 14 и 25. В събота максималните ще се понижат с още 1-2 градуса, а минималните ще се повишат. Ще духа слаб вятър от североизток. Очакват се краткотрайни превалявания.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател **„ДУМА 2008” ЕООД**

Николай Малинов

Русия и България – Монд дипломатик – съвместно издание с ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 215

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, “ФОКУС”, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.30 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.10 Денят започва в библиотеката
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо: Зеленатa линейка
11.00 Денят отблизо с Мария-магазинно предаване
11.30 Бързо, лесно, вкусно - кулинарно шоу
12.00 По света и у нас
12.35 Телепазарен прозорец
12.50 БГ сериал: Приключенията на един Арлекин
13.45 Телепазарен прозорец
14.00 Сен Тропе - /307 еп./
14.55 Телепазарен прозорец
15.10 Живот с Дерек - /20 еп./
15.35 Телепазарен прозорец
15.50 Частен случай
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Ретро следобед: „Мелодия на нашите спомени“
17.05 Дързост и красота - тв филм /3191 епизод/
17.30 Още от деня - информационно предаване
18.00 По света и у нас
18.25 Зелена светлина - еко рубрика на „По света и у нас“
18.30 Тегле тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
19.00 Любов за Лидия - /2 еп./
19.50 Лека нощ, деца!: Маша и Мечокът
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Детективката - тв филм / 3 епизод/п/
22.00 Виж БиБиСи: „Великите влюбени на XX век: Джийн Уайлдър и Гилда Раднър“ - документална поредица
22.30 По света и у нас
22.55 Зелена светлина - еко рубрика на „По света и у нас“
23.00 Денис и приятели - /п/
23.55 Ретро следобед: „Мелодия на нашите спомени“/п/

bTV

06.30 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Преди обед“ /п./ - дневно токшоу с водещи Деси и Сашо
11.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Диво сърце“ - сериал, еп. 82
15.00 „Призракът на Елена“ - сериал, еп. 107
16.00 „Мечтатели“ - сериал, еп. 191
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещи Цветанка Ризова и Димитър Цонев
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Огледален свят“ - сезон 2, еп. 5
21.00 „Далас“ (2012) - сезон 2, еп. 7
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „По средата“- сериал, с. 3, еп. 10
00.00 „Кости“ - сериал, с. 6, еп. 11
00.50 „Досиетата Х“ - сериал, с. 5, еп. 7
01.40 „Преди обед“ /п./
03.40 bTV Новините /п./
04.10 „Кухнята на Звездев“ /п./
04.40 „Мечтатели“ /п./ - сериал, еп. 191

NOVA TELEVISION

06.00 „Господари на ефира“ - забавно предаване /п/
06.30 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 „Любов и наказание“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Щастливи заедно“ - сериен филм
15.00 „Комисар Рекс“ - сериен филм, 13 сезон
16.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
17.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Черешката на тортата“ - тв шоу, 3 сезон
21.00 „Отмъщението“ - сериен филм, 2 сезон
22.00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
22.30 „Правителството“ - сериен филм
23.45 Новините на Нова
00.00 „Травма“ - сериен филм
01.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра /п/
02.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ /п/
02.45 „На кафе“ - предаване на НТВ /п/
04.00 „Комисар Рекс“ - сериен филм, 13 сезон /п/

1

05.00 Новини
05.05 „Добро утро“
08.00 Новини
08.15 „Добро утро“
09.00 „Контролна покупка“
09.30 „Живей здравословно“
10.25 „Да разбереш. Да простиш“
11.00 Новини
11.15 „Модна присъда“
12.10 „Крепко здраве“ с Генадий Малахов
13.00 Още новини
13.20 „Време за обяд!“
14.00 Новини
14.15 „Искам развод“
15.05 „Истината е някъде там“
15.20 Сериал: „Женският лекар“
16.10 Сериал: „Авеню Бразилия“
17.00 Вечерни новини
17.40 „Да разбереш. Да простиш“
18.10 „Хайде да се оженим“
19.00 „Нека говорят“
20.00 Време
20.30 Сериал: „Любов с оръжие“
22.10 „Вечерният Ургант“
22.45 Нощни новини
23.00 Сериал: „Двата цвята на страстта“
23.50 „Нека говорят“
00.45 „Хайде да се оженим“
01.35 „Искам развод“
02.20 „Вечерният Ургант“
03.15 Сериал: „Любов с оръжие“
04.00 Новини
04.05 Сериал: „Любов с оръжие“

ОВЕН

Вашият любим човек днес дълго ще ви развлича със своето чувство за хумор и със забавното си поведение.

21 март - 20 април

РАК

Отношенията с хора, които дълго време са успявали да скрият недоброжелателното си отношение, ще се влошат днес.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Настъпил е момент, когато е добре да държите при себе си всичко свое, особено ако пътешествате.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Време е за деловви и бизнес контакти, за сключване на договори, за пътувания и уреждане на сделки на място.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Натиснете спирачката и вижте на какъв етап от своя живот се намирате. Насладете се на пейзажа и възобновете общуването.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Заемете се със своето усъвършенстване, изяснете си своите слаби места и работете върху тях.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Ако ви се иска да си поседите у дома, не е нужно да се насилвате, за да отидете на сбирка. Времето, ще се възвърне с лихва.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Дипломатичността е нещо прекрасно, а играта в екип е достойна за възхищение, но днес не се стеснявайте да вземете контрол.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес е изключително подходящ ден, за да споделите с любимия човек своите интереси и пристрастия.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днешното утро ще бъде изпълнено с енергия, макар че съвсем не всички събития ще е задължително да се развиват стремително.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Ще допуснете няколко досадни грешки днес по време на общуването с любимия човек, но те не трябва да ви огорчават.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Трябва да осъзнаете, че макар и да имате някаква власт над собствения си живот, не винаги последната дума е ваша.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Очаквайте

ПЛОВДИВ ПАК ПОСРЕЩА „ФСБ" НА АНТИЧНИЯ ТЕАТЪР

Снимка ОТ ИЗЛОЖБАТА

Спомен за Андрей Николов

Снимки, документи и фрагменти от скулптурното наследство на големия художник са подредени в изложба

Андрей Николов

През 1922 г., когато след дълго отсъствие от страната скулпторът Андрей Николов (1878-1959) се завръща в България, той подрежда първата си самостоятелна изложба. В един от отзивите по повод изложбата четем: "Не е ли странно, че у нас се яви Андрей Николов? Какъв тайнствен и необясним случай създаде между нас този обаятелно нежен, изтънчен и дълбок скулптор с античния култ към формата на един елин и с тънката, безпокойна и нервна възприемчивост на модерната душа, залутана в тайните на живота? Всред нас! Всред един народ, примитивен и суров, откъснат толкова векове от всякаква култура, дребнаво практичен, грубо материалистичен, почти жесток в своята алчност."

Изложбата "Спомен за Андрей Николов" е своеобразен опит да се очертаят параметрите на тази странност-уникалност в творчеството и делото на големия скулптор. В пространството на галерията са подредени не само фрагменти от скулптурното наследство на Андрей Николов, а и документи, които разкриват личността на художника и способността му да кара другите да го следват в неговите идеали и страсти. За първи път се показва важен писмен документ, излязъл изпод ръката на Васка Емануилова, в който тя споделя спомени за личните си срещи с Андрей Николов и научените уроци в неговото ателие.

Публиката има възможност да види и непубликувани досега снимки, увековечили мигове от житейския и творческия път на Андрей Николов. Подредените скулптурни портрети на личности, чиито имена отдавна са потънали в забрава, са съпътствани от биографични бележки, които съживяват спомена за Андрей Николов и най-близките до него хора - приятелите на художника.

Експозицията в галерия "Васка Емануилова" - филиал на СГХГ, която продължава до 8 септември, е осъществена в партньорство с ателие-колекция "Светлин Русев", колекция "Кольо Бянов", както и със съдействието на Държавна агенция "Архиви" и Националната библиотека "Св. св. Кирил и Методий". Куратор е Пламен В. Петров.

50 платна нареди в Дупница арт семейството Аршак Нерсисян и Надя Станчева

Николая ИВАНОВА

Ценителите на изобразителното изкуство в Дупница могат да се насладят на великолепната изложба на семейството живописци Аршак Нерсисян и Надя Станчева. "В зала "Джамията" експозицията на артистичния тандем е провокативна и оригинална като замисъл и реализация. В нея са включени 50 маслени платна. Специално нарисувани за изложбата "Посоки" са 4 картини на Аршак Нерсисян, на които художникът прави премиера в Дупница", откри изложбата Божура Кацарова, уредничка на галерия "Джамията". Специален гост на събитието бе италианският художник Албино Питти, който беше очарован от романтиката и красотата. Той поздрави арт семейството и му пожела успех. Поздравителен адрес от кмета на община Дупница инж. Методи Чимев за Аршак Нерсисян и Надя Станчева прочете художникът Андрей Севдин - уредник на "Околийската къща" в града. Покана за изложба към присъстващите отправи Албино Питти, който със скулптора Красимир Трендафилов-Ботрен ще се представи през септември в галерия "Джамията".

Албино Питти, Надя Станчева и Аршак Нерсисян на откриването на изложбата

Нерсисян е роден през 1952 г. в Армения. Той е арменски художник с българско гражданство. Завършва живопис и графика в Ереванската художествена академия. Специализира в Санкт Петербург, Литва и Латвия. Живописецът е част от екипа, изографисал черквата "Св. цар Борис Покръстител" и параклиса "Св. Анна" във Варна. През 2002 г. се включва във възстановяването на арменската църква във Варна. В арт биографията му са включени десетки самостоятелни изложби в България, Иран, Франция, Финландия и Русия. Негови картини притежават колекционери от Русия, Армения, САЩ, Франция, Унгария.

Съпругата на Нерсисян Надя Станчева се включва с 10 творби в експозицията "Посоки". Тя е родена в Стара Загора през 1963 г. Изучава керамика в ателието на Бончо Тодоров. От 1997 г. прави декоративна керамика. От 2002-ра работи в областта на живописта, като предпочитани от нея жанрове са пейзажът и натюрмортът. От 2010 г. е гост член на Дружеството на пловдивските художници. От 2011-а е член на международното сдружение "Солнечний круг" в Русия.

Каубои от Дивия Запад превзеха хиподрума в Банкя

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

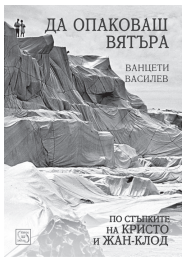
Каубои, непокорни расови коне и дива уестърн атмосфера завладяха хиподрума в Банкя за два дни, както ДУМА писа, и накараха десетки столичани и гости на София да се пренесат в приключенското очарование на филмите на Клинт Истууд и Джон Уейн. Това се случи по време на двудневния международен кънтри и блуграс фестивал "Country West Fest", който се състоя на националния хиподрум в Банкя. Фестът бе организиран благодарение на Лили Друмева от групата "Лили във дъ Уест" и собственика на американската кръчма "Saloon" Янко Железов и е част от събитията в подкрепа на кандидатурата на София за Европейска столица на културата 2019. Гостите на празника можеха да опитат уменията си в езда и да се почувстват като истински каубои, като пробват оригинално уестърн облекло и типичните за непокорните тексаски шапки в стил "Далас", или пък да построят сами индианска палатка "типи". За любителите на кулинарните изкушения бе специалното кънтри меню, в което те опитаха прочутите стекове и други специалитети от трапезата на волните ездачи, а почти всички изпробваха късмета си в томболата с награди.

кратки

Николай Петров пее в „Цигулар на покрива"

"Цигулар на покрива" - мюзикъл от Джери Бок и Шелдън Харник представят Националният филхармоничен хор "Светослав Обретенов", камерният оркестър на Софийската филхармония, със специалното участие на Николай Петров - басбаритон. Диригент е Илия Михайлов. Спектакълът е на 5 юли от 19 ч. в камерна зала "България" и е посветен на 70-годишнината от спасяването на българските евреи. Това е последният концерт от музикалния цикъл "Звукови диалози" на Софийската филхармония. Ще участват и ученици от програма "Английска драма и мюзикъл" на Американския колеж в София. Цената на билетите е 12 лв. За пенсионери, учащи и инвалиди - 8 лв.

Премиера на книгата за Христо Явашев

Издателство "Изток-Запад" и Ванцети Василев, автор на книгата "Да опаковаш вятъра. По стъпките на Христо и Жан-Клод", организират премиера на изданието, посветено на именития български художник, неговата съпруга и техните проекти. Представянето е днес от 18.30 ч. в Националния музей на българското изобразително изкуство (НХГ) на пл. "Княз Александър I" №1.

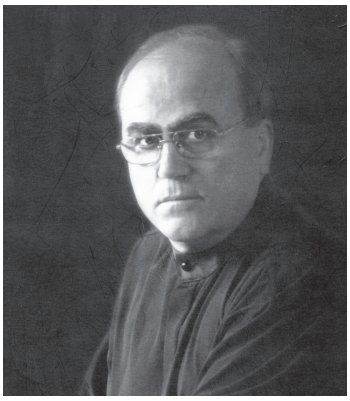
Гледаме „Лебедово езеро" на живо от Мариинския театър

"Лебедово езеро" в 3D - на живо от сцената на Мариинския театър, ще гледаме по повод 10-годишнината на Радио 1. Днес от 20 ч. и на 6 юли от 18 ч. кината "Арена" ще излъчат за първи път в 3D безсмъртното творение по музика на Чайковски в изпълнение на най-добрата балетна трупа в света. През 2013-а руският балет отбелязва 275-ата си годишнина с кинопремиерата на "Лебедово езеро" в 3D формат. Радио 1 подарява на слушателите си възможност да спечелят по две покани за прожекцията на 6 юли, като изпратят двете си имена и телефон за връзка на електронен адрес igra@radio1.bg. Имената на печелившите се теглят всеки работен ден с томбола и прозвучават в ефир след новините в 18 ч. Само 50 избрани киносалона в цял свят показват специалната постановка на "Лебедово езеро" в 3D от сцената на Мариинския театър в Санкт Петербург с Екатерина Кондурова в ролята на Одет, научи ДУМА от Деница Славова.

Филмов портрет на хореографа Хикмет Мехмедов

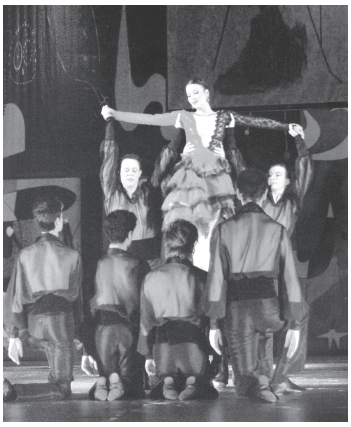
„Един живот с изкуството на красотата" на Майя Славчева, посветен на изтъкнатия български балетмайстор, бе представен в София

Хикмет Мехмедов

Румяна КАРАКОСТОВА

В програмата на престижния Девети фестивал на изкуствата в Музикалния център "Борис Христов" и с любезното домакинство на неговия директор Елена Драгостинова се състоя софийската премиера на филма на Майя Славчева "Един живот с изкуството на красотата" - посветен на изтъкнатия български хореограф и педагог, проф. Хикмет Мехмедов. Именно неговото впечатляващо като обем и оригинално като хореографски стил и режисура творчество му отрежда почетно място сред най-значимите имена на съвременната българска танцова култура и същевременно му спечелва завидно международно признание. Постановъчните успехи на хореографа в различните сценични жанрове: танцсимфонии, спектакли от класическото наследство, танцови миниатюри, съвременни балети, рок-балети, несъмнено се дължат и на педагогическия талант на проф. Хикмет Мехмедов. И не на последно място - на споделеното колегиално уважение и духовна близост с неговите изключителни артисти - Красимира Колдамова, Бисер Деянов, Надя Руменин, Ринат Имаев, Любов Фоминих, Йонка Петкова, Миланка Качарова, Галина Калчева, Недко Георгиев, които са солисти и в документално заснетите кадри от знакови балетни постановки на хореографа. Удостоен и с персоналното участие на един от световните изследователи на балетното изкуство - акад. Виктор Владимирович Ванслов, с висо-

Сцена от балета "Любовна магия"

ките оценки на примабалерината Вера Кирова, на хореографа проф. Петър Лукянов и на композитора Александър Йосифов, филмовият портрет респектира с монолитното си внушение. Екранният разказ е изграден полифонично - от допълващите се паралелни гласове на част от звездите на българския балет, на колеги, единомишленици и приятели на Хари (публична тайна е, че в апогея на творческия си път хореографът е по-известен в артистичните среди с ласкателния псевдоним Хари Бежар).

По стечение на обстоятелствата през 2010 г., когато е създаден филмът, излиза и монографията "Хореографът Хикмет Мехмедов" от руския културолог и балетовед акад. Ванслов, което позволява да се опра и на неговото авторитетно аналитично обобщение:

"Хикмет Мехмедов е концептуално мислещ хореограф. Той не поставя танци заради самите танци, нито "празни" от гледна точка на смисъла спектакли... Той е чувствителен към проблемите на съвременния човек и противоречията на обкръжаващия го свят... При всички случаи обаче театърът му е - в основата си - реалистичен, защото главното в него е истината за живота. Мехмедов е талантлив и вещ в работата си хореограф. Умее да "строи" балета върху здрав класически фундамент с всички възможни елементи, създадени и наложени от академичната школа. Съзижда стройни и красиви конструкции с участието на материал от други танцови системи: фолклорни, исторически, стандартни, латиноамерикански, суинг, джаз, рок и акробатични. Владее възможностите на свободната пластика, театралната и битова пантомима, спортните движения и други. Без каквато и да било еклектика, режисьорът поставя всички компоненти на предназначеното за тях място и създава единни и одухотворени композиции. Хикмет Мехмедов притежава богата хореографска фантазия. А в изобразителността на ансамбловите сцени (...) просто няма равен! Те възхищават с новаторство, оригиналност и красота."

Неслучайно в цитираното мнение думата "красота" - свързана с вдъхновеното и изобретателно на хореографски и постановъчни идеи творчество на Хикмет Мехмедов, се повтаря. Красотата като възвишен символ на отношението му към балетното изкуство присъства и в трите му постановки на "Лешникотрошачката", в "Копелия", "Animi motus", "Наровете на любовта", "Пролетно тайнство" (по Стравински), "Любовна магия" (по Де Файя), "Кръстоносци" (Ал. Йосифов), "Валсът" и "Болеро" (по Равел), "Една нощ в Париж", "Едит Пиаф", "Ромео и Жулиета", "Метаморфози", "Паяци" и "Ангели през ада".

Авторката на филма Майя Славчева близо две десетилетия е водещ режисьор в Бургаската опера, където отблизо наблюдава и творческите достижения на главния балетмайстор Хикмет Мехмедов (след Русенската и Софийската опера, той изцяло променя облика и на бургаската балетна трупа). А премиерата на филма-портрет "Един живот с изкуството на красотата", независимо че е заснет само с една камера, убеди и софийската публика в достойния режисьорски прочит на вечните стойности в изкуството.

Прожекцията провокира въпроси към главния герой на филма, към режисьора и присъстващите артисти, които продължиха вълнуващия филмов разказ и извън кадър - в предразполагащата атмосфера на Музикалния център "Борис Христов".

Ново кино Торнаторе с „Най-добрата оферта"

Снимки "ФОРУМ ФИЛМ БЪЛГАРИЯ"

Мариана ЕНЕВА

Обикнах го още с "Ново кино Парадизо" преди... повече от 23 години - за неговия възкръснал "Рай", за искрените чувства, нежно бликащата тъга и човешкото вълнение; за голямото Кино - вечно като любовта и живота.

Джузепе Торнаторе е роден на 26 март 1956 г. в градчето Багерия на остров Сицилия. Възприел здравите традиции на прословутия неореализъм, той обогатява италианското, европейското и световното кино с неподправения си романтизъм, майсторското владеене на сюжета, с изящната психологическа емоция. Познат е на българските кинолюбители с филмите си "Ново кино Парадизо", "Легенда за пианиста", "Малена", "Непознатата", "Баария". Всички тези творби затвърждават позициите му на един от най-добрите автори както в различното, некомерсиално изкуство, така и в киноиндустрията в най-успешния й вариант. Печели редица номинации и награди на престижни фестивални форуми и институции.

Последната творба на чудотвореца Джузепе Торнаторе "Най-добрата оферта" (с 4 номинации за "Давид на Донатело" 2013), която в момента може да се види по кината у нас, има от всичко: мистерия, загадка, елементи на трилър, еротично привличане и европейска тъга; и удоволствие за ухото на зрителя - отново режисьорът си партнира с гениалния композитор Енио Мориконе. В новата си лента, на която е и сценарист, режисьорът привлича талантливия австралиец Джефри Ръш за ролята на Върджил Олдман. Негови екранни партньори са Доналд Съдърланд, холандката Силвия Хьокс и Джим Стърджис.

Върджил Олдман (Джефри Ръш) компенсира нежеланието да се обвързва с други хора, особено жени, с упорита работа като търговец на антики, от която е почти обсебен. Застаряващ ексцентрик с огромна страст към дамските портрети. Никога през живота си той не е изпитвал близост към друго човешко същество, дори към единствения си приятел Робърт - млад, но талантлив реставратор на механични устройства от различни епохи. В деня, в който навършва 63, Върджил получава телефонно обаждане от млада жена (Силвия Хьокс), която го моли за съдействие при оценката и продажбата на семейни произведения на изкуството. Неочаквано и за самия него, тя обсебва мислите му. Животът му приема още един обрат, когато приятелят му Робърт (Джим Стърджис) го обнадеждава и му показва, стъпка по стъпка, как да спечели сърцето й. Запленен от тази интригуваща игра, Върджил скоро се отдава на страстта, която ще преобрази монотонното му съществуване завинаги и му погажда убийствен удар...

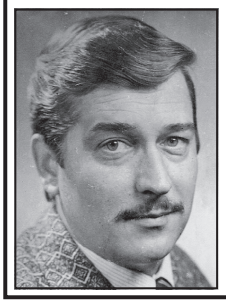
Звездното присъствие на всеки от актьорите е забележително, те се справят прекрасно с ролите си, но именно любовният тандем Ръш-Хьокс превръща частната история в неустоимо изкушение за зрителя. Силвия Хьокс майсторски "облича" кожата на истерична, параноична жертва на аристократичното си минало. Докато я наблюдаваме, сме склонни да й простим всичко - и досъщ като персонажа на Ръш в края на тази шеметна история й прощаваме измамните й чувства, кражбата на стотици оригинални платна от дома на Върджил. Всъщност Силвия Хьокс отсъства през по-голямата част от двучасовото приключение, но очите й през малката ключалка на една врата така екстатично "шават" и изпълват с ала Хичкок напрежение филма на Торнаторе, че ни се иска по-бързо да се случи развръзката.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 4 юли 2013 г. се навършват девет тъжни години без

ГЕОРГИ ДЖУБРИЛОВ

"НЕ СМЕ ЛИ ВСЪЩНОСТ ДВЕ ПЛАНЕТИ С ТЕБЕ? ВСЕ ЩЕ СЕ СРЕЩНЕМ НЯКОГА В БЕЗКРАЯ, ОСТАВЯЙКИ ДВЕ ШЕПИ ТОПЛА ПЕПЕЛ."

Надя

ТЪЖЕН ПОМЕН

Изминаха 40 ДНИ, откакто загубихме нашия любим баща и дядо

акademик ЦЕНО СТОЯНОВ ХИНКОВСКИ

Неочакваната смърт остави дълбока и незаличима рана в сърцата ни, остави празно мястото ти сред приятели. Скръбта ни е безгранична. Не можем да забравим твоята жизненост, обичта ти към семейството и хората, всеотдайната ти борба в името на доброто и благородството, които щедро пръскаше за всички. Много ни липсваш.

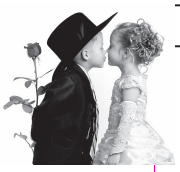
ДЪЛБОК ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ И ПРЕД ДОСТОЙНО ИЗЖИВЯНИЯ ЖИВОТ!

Поменът ще се състои на 4 юли от 17.30 часа на Боянските гробища. От опечалените

Очаквайте

ДЕН НА ЦЕЛУВКАТА ПРАЗНУВАМЕ НА 6 ЮЛИ

Кафяви мечки полазиха училище

Целта на проекта „140 идеи" е да покаже как уличното изкуство може да бъде използвано и с образователни цели

Четирима художници от арт групата "140 идеи" преобразиха сградата на 23-то СОУ "Фредерик Жолио Кюри" с гигантски графит с размери 20х20 метра на тема "Да обикнем кафявата мечка в България". Идеята за нова визия на фасадите на училищата бе сред 5-те победители в конкурса за иновативни идеи Keep Walking Bulgaria, организиран от прочутата по цял свят марка шотландско уиски. Участниците в състезанието трябваше да споделят своите лични хрумки, които биха допринесли за прогреса на страната ни. Поранo тази година бе осигурено финансиране от по 10 000 лв.

Проектът на "140 идеи" показва как уличното изкуство може да бъде използвано и с образователни цели. Затова и целта на преобразяването на фасадата на 23-то СОУ е да запознае широката публика по по-нестандартен начин с кафявата мечка и да я представи като задължителен горски обитател на нашата страна.

Графити артистите от "140 идеи" ще започнат на 8 юли изрисуването на втора фасада на училище в София с полученото от Johnnie Walker финансиране. За по-малко от седмица сградата на 97-о СОУ "Братя Миладинови" в квартал "Люлин" ще бъде преобразена на тема "Балансът в природата", уточни за ДУМА Яворка Петрова от V+O Communication.

Сред останалите отличени идеи в конкурса е вече функциониращата Фабриката за градско изкуство на провокативните артисти от Destructive Creation. Тя нагледно показва как част от непотребните вещи, които изхвърляме, могат да имат полезен и интересен втори живот. Първите произведения на фабриката са красиви дървени сцени за улични музиканти и ремонтирани пейки в градинката на Св. Седмочисленици, направени от непотребен, на пръв поглед, дървен материал.

Фасадата на 23-то СОУ "Фредерик Жолио Кюри" е изрисувана от графити артисти, популяризиращи природозащитни каузи

Прототип на третата отличена идея, а именно изграждането на въздушна велоалея - "Колелиния", бе представен в рамките на Sofia Design Week 2013. Останалите два проекта, които получиха финансиране, но все още са в етап на разработка, са автобус, задвижван от електричество, и сайт, който стимулира четенето при деца и ги възпитава в дарителство.

Дни на Чикаго завладяха София

Точно в Деня на независимостта на Америка - 4 юли, клуб "Студио 5" от 22 ч. посреща бандата Delta Roosters, която ще закрие Дните на Чикаго в София. Те се организират за трета поредна година, съвместно с фондация "Приятели на Чикаго", Столичната община и Посолството на САЩ. Целта е да се насърчи българо-американската дружба, сътрудничеството и осигуряването на стабилна връзка между столицата на България - София, и града на небостъргачите - Чикаго.

Chicago Blues Marathon ще бъде осигурен от невероятната хармоника на финландския майстор Ееро Турка, нежната китара на Петър Георгиев-Пешето, страстния глас на водещия вокалист Антон Серкеджиев и прекрасното звучене на добро-китарата на Михаил Шишков. Музикантите ще пресъздадат по уникален начин атмосферата на делта блуса и в наши дни.

Входът за проявата е свободен.

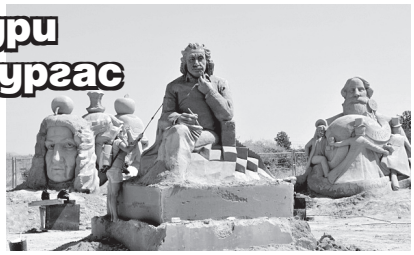
ТАЙНОПИСЪТ ПРЕВЗЕ „АЛБЕНА"

Форум, организиран от лятното училище за дизайн и сигурност на криптографията, се провежда до 5 юли в "Албена", предаде кореспондент на БГНЕС в региона. Участниците са общо 95 докторанти, изследователи и заинтересовани експерти от компютърната индустрия от всички страни членки на Европейския съюз, Израел, Индонезия, Южна Африка и САЩ. Лекции изнасят най-бележитите изследователи на една от най-древните науки в света, каквато е криптографията.

Тя е наричана още тайнопис и се занимава с теорията и практиката на засекретяване на данни. В днешно време криптографията се счита за клон едновременно на математиката и информатиката и е тясно свързана с теорията на информацията, компютърната сигурност и инженерното дело.

Първоначално са изучавани основно методите за шифриране и дешифриране на наличните данни. Сега тайнописът се прилага в много сфери в технически напредналите общества. От криптографията зависи сигурността на картите за електронно разплащане (дебитни), на компютърните пароли и на електронната търговия.

Пясъчни фигури омагьосаха Бургас

Магията на пясъчните фигури завладя бургаския парк "Езеро", където с грандиозно мултимедийно шоу бе открит 6-ият тематичен фестивал. Тазгодишното му издание минава под наслов "Алея на славата".

Жителите и гостите на морския град имат възможност да видят изваяни от пясък скулптури на Чарлз Дарвин, Алберт Айнщайн и др. Велики хора на изкуството също присъстват в експозицията, като едни от най-атрактивните фигури са на Леонардо да Винчи, Салвадор Дали и балерината Пина Бауш. Смелите изследователи на непознатото - Христофор Колумб и Юрий Гагарин (почетен гражданин на Бургас), също намериха място сред изваяните от пясък творби. Фестивалът не мина и без музикалните звезди "Бийтълс", Лучано Павароти, Лейди Гага и др. Величието на българската история пък е белязано с хановете Аспарух и Крум, цар Симеон, светите братя Кирил и Методий - също направени от пясък. Спортът пък е представен с фигура на Кубрат Пулев.

За новото издание на фестивала са осигурени 4000 тона пясък. 17 са авторите на фигурите като 10 от тях са българи. Останалите са от Италия, Португалия, Чехия, Русия, Полша и Украйна. За първи път т.г. за декорация на скулптурите не е използван оцветен пясък, а естествен черен морски, който е с високо съдържание на желязо.

52 000 ДОЛАРА ЗА РОМАНТИЧНА СРЕЩА

Частният морски форт Спитбанк предлага най-скъпата романтична среща в света на цена от 52 000 долара. Двойка, която се реши на подобно приключение, ще бъде откарана с Бентли до Госпорт марина, откъдето пътуването ще продължи към острова с луксозна яхта. Там влюбените ще бъдат глезени с шампанско и ще имат достъп до всички спални, до частна трапезария, винарна, библиотека, джакузи, сауна и слънчева тераса. В цената са включени още частна масажистка, струнен квартет, 5 ястия на вечеря и закуска в леглото на следващата сутрин.

Предишната най-скъпа романтична среща се предлагаше на цена от 68 000 долара. Тъй като никой не прояви интерес към офертата, тя бе оттеглена. Все пак вечеря, хубав филм и букет цветя са неща, които повечето жени очакват. Оказва се обаче, че ако искате истински да впечатлите избраницата си, добре е да имате и финанси.

Виц

В психиатрична клиника:
- Аз съм пратеник на Бога!
От съседната стая се чува:
- Не го слушайте, не съм го пращал аз!

АЛЕКСАНДЪР ХАЙТОВ, скулптор
БИЛЯНА КАЗАКОВА-УГРИНСКА, актриса
ВЕСЕЛА КАЗАКОВА, актриса
ВАЛЕНТИН КАРАБАШЕВ, политик и бизнесмен
ДИЯН МАЧЕВ-ДИДО, актьор
КРАСЕН СТОЙЧЕВ, конституционен съдия
МИХАИЛ МУТАФОВ, актьор

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

4

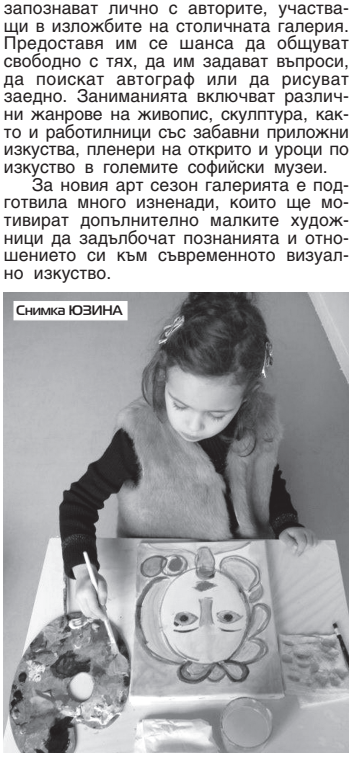
Св. Андрей, архиепископ Критски († 720). Св. преподобни Андрей Рубльов Иконописец († ок. 1430)

Св. Андрей Архиепископ Критски бил родом от Дамаск, син на благочестиви родители. До 7-годишна възраст билням и по чудесен начин, като се причастил, проговорил. Просиял в дивни добродетели. Съставил Великия покаен канон и други канони и църковни песнопения. Починал около 720 г.

Детска арт академия отвори врати в „Юзина"

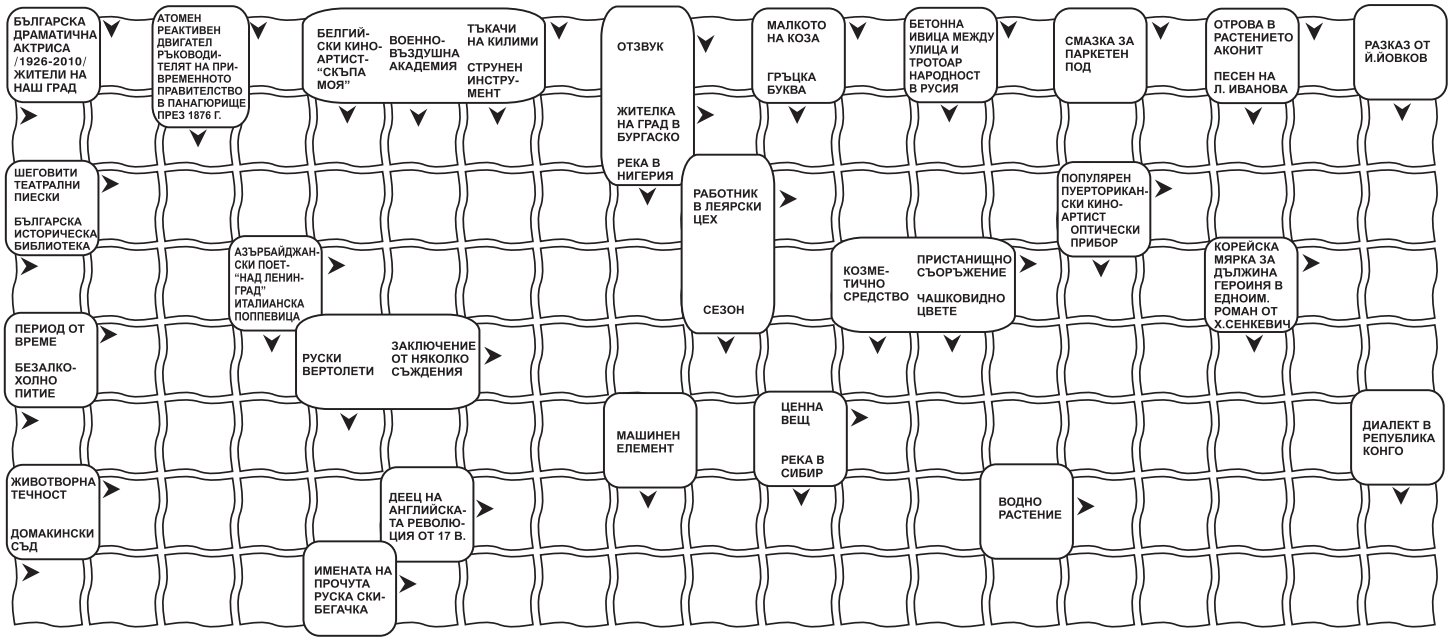
Летният сезон на Детската арт академия, организирана в столичната галерия "Юзина" (ул. "Московска" 11), вече е в разгара си. Малчуганите имат възможност по време на вакансията да разширяват познанията си за света на живописта и скулптурата. Децата ще се запознават лично с авторите, участващи в изложбите на столичната галерия. Предоставя им се шанса да общуват свободно с тях, да им задават въпроси, да поискат автограф или да рисуват заедно. Занаманията включват различни жанрове на живопис, скулптура, както и работилници със забавни приложни изкуства, пленери на открито и уроци по изкуство в големите софийски музеи.

За новия арт сезон галерията е подготвила много изненади, които ще мотивират допълнително малките художници да задълбочат познанията и отношението си към съвременното визуално изкуство.

Децата се забавляват и в същото време разширяват познанията си за живописта и скулптурата

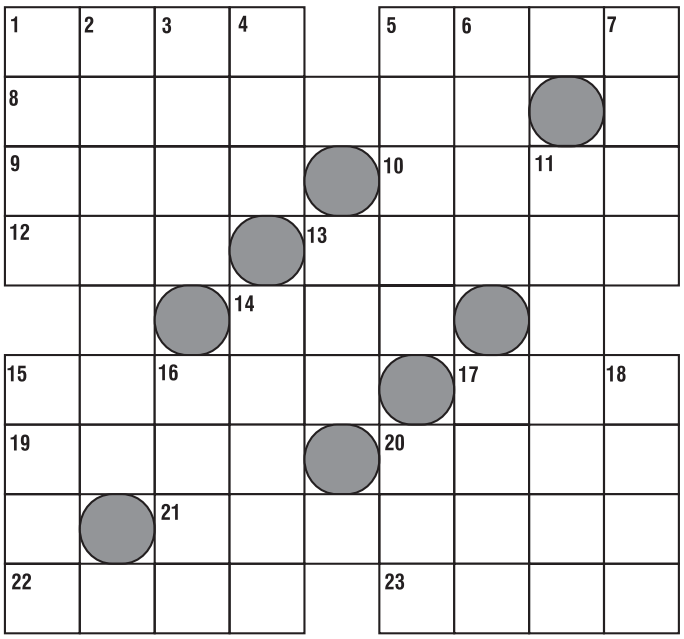
СКАНДИ

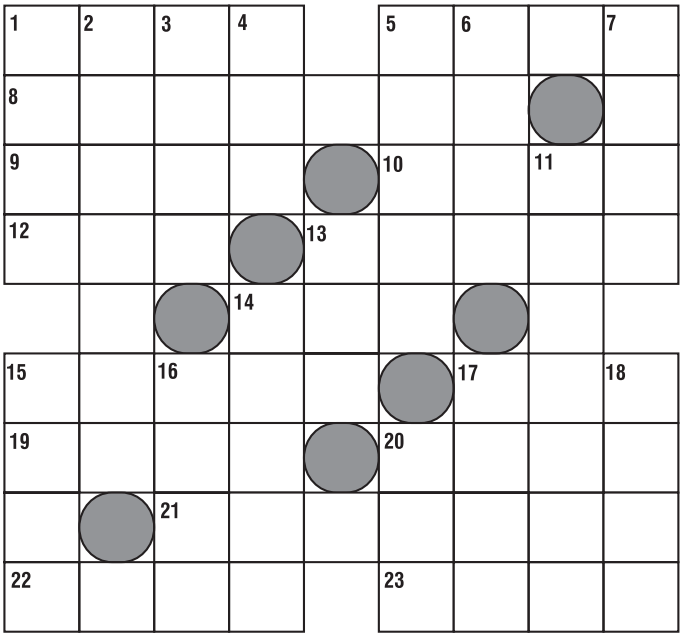

РЕЧНИК: Рагим.

ДВОЕН УДАР

Въпросите с един и същ номер за двете фигури са дадени разбъркано, а задачата ви е да намерите правилните места на търсените думи:

ВОДОРАВНО:
1. Възвишение - Шеговито представление. 5. Глас на човек - Музикален знак. 8. Заводски входове - Наш поппевец. 9.Захлас - Френски композитор. 10. Американски драматург /"Три високи жени"/ - Холандски финансист. 12. Река в Германия - Латвийски женски баскетболен тим. 13. Суми за нещо нает - Прекъсване на бременност. 14. Железен тиган - Иглолистно дърво. 15. Земеделска обработка на земята - Американска киноартистка-/"Някои го предпочитат горещо"/. 17. Турски титли - Съюз на баските в Испания. 19. Триумфални врати - Италианска футболна легенда. 20.Число - Древен град в Иран. 21. Музикална скоба - Православни монаси. 22. Помещения - Нощна птица. 23. Български филм - Родственик.

РЕЧНИК: Алб, "Анто", Нкав.

ОТВЕСНО:
1. Хаос - Дискусия. 2. Теглилки - Помещение. 3. Наш попфолкпевец - Град в Бразилия. 4. Иглолистно дърво - Чешка телеграфна агенция. 5. Парична санкция - Хамалин. 6. Английски драматург /"Лондонският търговец"/ - Млад овен. 7. Жител на древна Скития - Голяма зала във ВУЗ /мн.ч./. 11. Учреждение, емитиращо ценни книжа - Производствена единица. 13. Телефонен повик - Герой в комедията "Изгубеното писмо" от Й.Караджале. 14. Наш градински център - Телосложения. 15. Съдба - Планета. 16. Град в ДР Конго - Чешки камиони. 17. Сезон - Член на древно тюркско племе. 18. Твърдоглавие - Френски писател. 20. Северноирландски футболен тим - Етаж от кредата /геол./

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ЛЪЧЕЗАР ТАНЕВ - АПОЛОН - ДЕТЕ - ВОКАЛ - ИМЕНА - БАДЕМИ - ВАЕРИ - ОРИКС - ВОЛЯ - КИНТИ - АРАТИ- ДИНЯ - ДЛЕТА - ВРЕМЕ - ЕЛ - МААНЕ - ПА - ВИТОША - ЕДИНИЧКА - КОРИ - ДИКОВ - ЕЧ - НЕС - СОЛ - БОА - ОВА - ОСЕМ - ВОРОШИЛОВ - АВЕ - ЕРИК - ЧИЛИ - АНАТАНИ - ШАРП -ЛЕ - ЕНИ - РОИДИС - ПЛЕВЕНЕ - КИСНЕНЕ - АВЕР - ИЛИН - КЯР - АТЕ - БЛУЗОН - РОВ - АТ - ОДЪР - ФИЛИЗ - АСАМ - НЕ - КОНЯК - ТЕБЕШИР - ПИО - СКАЛАР - ЗАЛИ - КОНТРОЛ - ИМЕННИЧКА - НИКЕНО - КАТ - ЕМКА - ЕОЛА - КАД - РУП - ИАХР - НОТА - ЧАЧ - ОТТОК - ВАИР - ДИЕВ - ТЕК - ИКЕНА - РАИЧ - КЛЕВЕТА - ВРАТАРИ - ЛОАР - АНЕЛКА - АЛИ - ТУРИСТКА - АРИАН.

ОТВЕСНО: РЪКАВИ - ДЕСЕН - ЛЕЯРИ - КВАРТИРА - ДОН - ИЧЕРА - РОЛКА - ТУТКАЛ - НЕДЕЛЯ - МИТЕВА - ВИОЛИ - ПОЕТИ - ЗЕМЯ - МИН - КАНЕВА - ЗНАМЕ - КНА - ДАТИ - ДАЧЕВ - НИНЕТА - ЯРЕМИ - АРТ - РЕ - КЛАКСОНИ - ЕРЕТИК - НКАВ - ИУ - БТ - ВИЕНА - ЗНАХАР - АВАНТЕ - СО - СТАИ - РИАЛИ - АНОЕТА -КОШ - ЕЛЧЕ - РИОС - ЕКРИ - ПОЛИ - ИБИКОН - ЧАТ - ИВАИ - ВАР - АЛОД - РК - АР - ИБО - АШК - АТИК - ДА - ОРЕВ - ОВЧАРИ - ЛОСИОН - АЕЛА - ПИРАМИДА - ИРОС - УДАРНИК - ВЕНА - КОМИТЕТИ - АЛПИНИЗЪМ - ТКАЧ - ВЕР - ЛЕКИ - ОКОВИ - ДЕЛОР - ПРЕДАТЕЛИ - НИСА - ЕШОВЕ - ЛИНИН - НИОН - ЧЕТКА - НА - СЛАВА - ПЕСЕН - ГЕОЛОГ - КААН.

7	8	5	3	4	1	9	6	2
2	4	1	9	5	6	8	7	3
6	9	3	2	8	7	5	4	1
4	7	9	8	6	3	2	1	5
1	2	6	7	9	5	4	3	8
3	5	8	4	1	2	6	9	7
8	6	7	1	2	9	3	5	4
9	1	2	5	3	4	7	8	6
5	3	4	6	7	8	1	2	9

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Конеру победи в Дилижан и вече е №2 в света

Победителката в Дилижан - Хъмпи Конеру

Индийката Хъмпи Конеру спечели втория етап от женската Гран при верига на ФИДЕ, който се проведе в Дилижан, Армения. Тя поведе още в началото на състезанието и не изпусна лидерската позиция в нито един момент. Без да допуска поражения, Конеру спечели 5 и завърши наравно 6 партии, изпреварвайки в крайното класиране с цяла точка следващите я две състезателки. Партията ѝ от VI кръг с Анна Музичук (Слвн) беше решаваща за изхода от надпреварата, като победата в нея осигури на азиатката решаващ точков аванс. Световната шампионка Анна Ушенина (Укр) остана едва пета с една победа (над Татяна Косинцева, Рус), една загуба (от Виктория Чмилите, Лит) и 9 ремита. Най-разочароващо бе представянето на победителката от първия етап в Женева - Бела Хотенашвили (Груз), която в Дилижан завърши последна с 3 загуби и нито една победа.

Българската представителка Антоанета Стефанова започна уверено и бе сред водачките след 4-ия кръг, но после допусна 3 поредни загуби, които я изхвърлиха от битката за призовите места. В повечето от срещите си тя изпадаше в силен цайтнот, което доведе до рядко срещания куриоз в такива турнири - да получи мат на 38-ия ход в партията срещу победителката в турнира.

Крайно класиране:

1. Конеру 8; 2-3. Музичук, Нана Дзагнидзе (Груз) по 7; 4. Татяна Косинцева 6; 5. Ушенина 5,5; 6-8. Стефанова, Тувшинтугс Батчимег (Мон), Харика Дронавали (Инд) по 5; 9-11. Олга Гиря (Рус), Чмилите, Елена Даниелян (Арм) по 4,5; 12. Хотенашвили 4.

Неубедителното представяне на Стефанова ѝ донесе загуба на ценни рейтинг точки, което я извади от световната топ 10 в юлската ранглиста на ФИДЕ. Първото място на Конеру пък добави 10 т. към нейния рейтинг и тя измести от втората позиция в ранглистата бившата световна шампионка Хоу Ифан (Кит). Други съществени промени в дамския топ 10 няма и той изглежда така:

1. Юдит Полгар (Унг) 2696 2. Хъмпи Конеру (Инд) 2607 3. Хоу Ифан (Кит) 2600 4. Анна Музичук (Слвн) 2594 5. Нана Дзагнидзе (Груз) 2558 6. Жао Сю (Кит) 2553 7. Екатерина Лагно (Укр) 2542 8. Цзю Венцзюн (Кит) и Надежда Косинцева (Рус) по 2531 10. Татяна Косинцева (Рус) и Мари Себаг (Фр) по 2528.

По-сериозни разместванията има при мъжете, където успешните изяви на италианеца Фабиано Каруана през последния месец го издигнаха до пореден личен връх - третото място в световната ранглиста. Четири месеца преди мача, в който ще защитава световната си титла Вишванатан Ананд (Инд) продължава да пада в световната класация и вече е на осмо място. Присъствието си в престижната десетка успя да удължи поне с месец и Веселин Топалов.

Юлска ранглиста на ФИДЕ:

1. Магнус Карлсен (Нор) 2862 2. Левон Аронян (Арм) 2813 3. Фабиано Каруана (Ит) 2796 4. Владимир Крамник (Рус) 2784 5. Александър Гришчук (Рус) 2780 6. Сергей Карякин (Рус) 2776 7. Хикару Накамура (САЩ) и Вишванатан Ананд (Инд) по 2775 9. Борис Гелфанд (Изр) 2773 10. Веселин Топалов 2767.

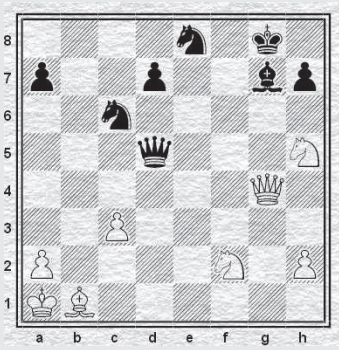
Стефанова страда от цайтнотни проблеми, изпадна от топ 10

Мария Музичук защити титлата си

При жените в шампионата на Украйна златото също отпътува за Лвов, след като Мария Музичук си осигури първото място още кръг преди края, когато победи главната си съперничка Наталия Жукова. Така с впечатляващите 7,5 т. от 9 партии Музичук дублира миналогодишния си успех, а Жукова остана втора с 6 т. Световната шампионка Анна Ушенина пропусна първенството, тъй като участва във втория турнир от женската Гран при верига на ФИДЕ в Дилижан, Армения.

Задача

Нерядко по време на партия може да възникне толкова двуостра позиция, че при ход на белите те печелят по единствен начин, но същото се случва и ако черните са на ход. Именно такава е завръзката в днешната задача: който е на ход - печели.

Отговор:

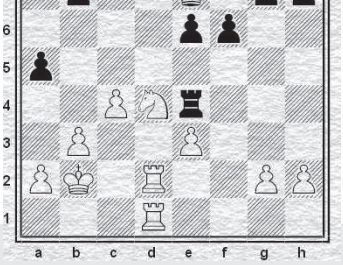
1.Дg7!! Крg7 2.Кf6 Цf7 3.Кd5 + -. За черните:
1ЕДh5!! 2.Дh5 Сс3х.

Карлсен взе реванш от стар съперник

Магнус Карлсен победи в приятелски мач от четири партии по ускорен шахмат стария си приятел и съперник Борки Предоевич от Босна и Херцеговина. Първата партия помежду си двамата изиграха през 2002 г. и тя бе спечелена от босненеца, който тогава беше световен шампион за юноши до 14 г. 4 години по-късно норвежецът взе реванш в Сараево, като оттогава двамата почти не се засичат по турнири. Подобно на 22-годишния Карлсен 4 години поголемият Предоевич също е №1 в страната си и в началото на XXI век се смяташе за един от най-обещаващите шахматни таланти, след като стана европейски шампион при 12- и 14-годишните, а след това - световен първенец при 16-годишните.

Към днешна дата между младите гросмайстори вече съществуват доста сериозни разлики в нивото на игра, за което говори и сериозната рейтинг преднина на норвежеца - 2864 т. срещу 2616 за съперника му. Така че демонстративният им двубой в Лилехамер бе по-скоро реверанс към миналото им, а също и прелюдия към първенството на Норвегия, което започна в деня на закриването на мача.

Въпреки прогнозите за бърз разгром, домакинът успя да спечели само 1 партия в мача, но тя му бе достатъчна за крайната победа. Първите 2 срещи протекоха по сходен сценарий - норвежецът успяваше да получи леко преимущество в мителшпила, но с вещина, балансирана игра и отлично познаване на тънкостите на топовните ендшпили съперникът му стигна до заслужени ремита. В третата партия Карлсен положи доста усилия, за да вкара Предоевич в сложен ендшпил - два топа и офицер срещу два топа и кон. №1 в световната ранглиста демонстрира майсторство в маневрите и стигна до заветната точка след 57-ходова битка. Последната партия завърши отново без победител, което оформи крайния резултат - 2,5:1,5 за претендента за световната титла.

ПРЕДОЕВИЧ - КАРЛСЕН

29.Te1 Tc5 30.Kc2 e5 31.Ka3 Tg4 32.Kb1 b5 33.cb5 Ob5 34.Kc3 Oc6 35.e4 h5 36.a3 h4 37.Te3 Це6 38.Te1 g6 39.Te3 f5 40.ef5 gf5 41.g3 Oh1 42.Ke2 Td5 43.Tc2 Oe4 44.Tc4 Td2 45.Цc1 Ta2 46.h3 Te2 47.Te2 Tg3 48.Tc5 Th3 49.Ta5 Tb3 50.Ta6 Цd5 51.Ta5 Цd4 52.Ta4 Цd3 53.Th2 f4 54.Th4 Це3 55.Tb4 Tb4 56.ab4 f3 57.Th1 0:1.

кратки

Бразилец победи във Варна

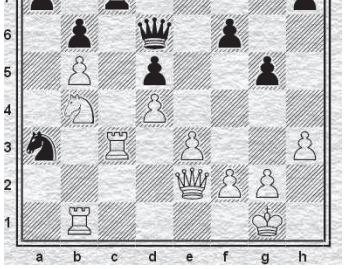

Победителят Севаг Крикор Мекхитариан

Със 7,5 т. от 9 партии бразилският гросмайстор Севаг Крикор Мекхитариан спечели седмия международен шахматен турнир "Гранд Европа Опен Варна 2013". Това е пореден успех за бразилеца, след като през март т.г. той стана шампион на страната си за 2012 г., спечелвайки спечели отложеното от миналата година по административни причини първенство. Оспорваната конкуренция в турнира доведе до дележ на 2-10-о място с по 6,5 т. Допълнителният показател отреди второто място за индийския гросмайстор Сундар М. Шуам, следван от българите Красимир Русев, Радослав Димитров, Петър Г. Арнаудов и Евгени Янев. Първи при ветераните (над 65 години) е гросмайстор Никола Спиридонов с 5,5 т. Най-добре представилата се жена е индийката Н. Рагхвали - 5 т. В третия турнир от българското черноморско лято участваха 89 шахматисти от 11 страни. Сред тях имаше 13 гросмайстори и 12 международни майстори.

Изненадващ шампион на Украйна

Юрий Криворучко изненадващо за мнозина спечели първенството на Украйна след любопитен сюжет и неочаквана развръзка. Поставеният под №1 Руслан Пономарьов стартира очаквано с 3 поредни победи, последвани от дълга серия ремита, но въпреки това никой не можеше да го застигне. Едва 2 кръга преди края с него се изравни миналогодишният шампион Антон Коробов, а след като междуособната им партия в предпоследния кръг завърши наравно, към лидиращия дует се присъедини Криворучко, който хвана на тактически удар Павел Елянов. В заключителния ден Пономарьов и Криворучко победиха двама от аутсайдерите и финишираха с по 7,5 т. от 11 партии, а за определяне на победителя допълнителните показатели бяха на страната на гросмайстора от Лвов, който взе шампионската титла. Среброто остана за Пономарьов, а бронзът - за Коробов, завършил със 7 т.

П. ЕЛЯНОВ - Ю. КРИВОРУЧКО

32.Та3 Тс1+ 33.Дf1 Тf1+ 34.Цf1 Тс4 35.Таb3 Дh2 36.f3 Дh1+ 37.Цf2 Тс1 38.Тс1 Дс1 0:1.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Снимка LIVESPORT.BG

Валентин Илиев (вляво) направи вчера първи тренировки с ЦСКА

Вальо Илиев отново на „Армията”

Валентин Илиев започна тренировки с ЦСКА. Бившият национален защитник се включи във вчерашните занимания на “армейците”. В момента той е свободен агент и се очаква след изясняването на ситуацията около “армейския” клуб да подпише договор. Миналия сезон Илиев игра във Волин Луцк, но напусна заради фалит на украинския клуб. Все пак българинът успя да получи всичките си заплати. “Няма нищо официално, нямам договор с ЦСКА, дойдох просто да тренирам с отбора”, каза синът на Илия Вълов. Още 2-ма нови футболисти се появиха вчера на “Българска армия”. Това са Даниел Манджуков от Хебър и Кристофър Асенов от австрийския Винер Нойщад. Не е ясно дали 3-мата ще останат на “Армията”. Илиев обаче не крие, че иска да се завърне в любимия си клуб. Той е един от любимците на феновете.

Депутати призовават БФС да спаси ЦСКА

Комисията по въпросите на младежта, децата и спорта към Народното събрание излезе с отворено писмо до ръководството на БФС по въпроса с ЦСКА.

В него е изразено притеснението от случващото се с “един от най-титулуваните футболни клубове на България”. Според парламентаристите е крайно необходимо ръководството на футболния съюз да направи всичко възможно за успокояване на обстановката и да бъдат потърсени подходящи мерки, чрез които “армейците” да запазят своето място във футболния елит на България.

“Ние, членовете на спортната комисия в НС, сме от различни географски области на страната и симпатизираме на различни футболни отбори. Единомислието ни по този въпрос обаче ни прави силни в желанието ни да потърсим общ изход от кризата в клуба. Настоящото писмо е изявена готовност за съвместна работа, в името на българския футбол, чрез обсъждането на общи законодателни промени в Закона за спорта, имащи за цел недопускане на подобни сътресения не само в българския футбол, но и в полето на целия български спорт”, се казва още в декларацията.

ВТБ все пак остава в Левски

„Сините” въртят спонсорите на екипите

ВТБ Кепитъл все пак остава спонсор на Левски. Логото на руската банка ще бъде брандирано на екипите на “сините”, ако влязат в групите на Лига Европа. В квалификациите на втория по сила турнир на Стария континент Левски ще играе с М-Тел на своите фланелки. Чак при евентуално класиране в груповата фаза логото на телекомуникационната компания ще бъде заменено с това на ВТБ, съобщиха от “Герена”.

В първенството и за Купата на България на екипите отново, както и в сезон 2012/2013, ще присъстват логата и на 2-та спонсора. “Левски има действащ договор с ВТБ Кепитъл, който се изпълнява стриктно и коректно”, съобщават още от ръководството на Левски.

Първоначално “сините” не обявиха каква е ситуацията със спонсорите. При представянето на екипите за новия сезон липсваше логото именно на руската банка, но от “Герена” не пожелаха да разкрият причината. ВТБ Кепитъл е един от основните спонсори на Левски, а при подписването на договора преди 1,5 г. собственикът на “сините” Тодор Батков разкри, че тази сделка спасява клуба от фалит.

Сезонът за Левски започва довечера на ст. “Георги Аспарухов”. Съперник в I квалификационен кръг на Лига Европа ще бъде отборът на Иртиш Павлодар (Казахстан). Мачът от 21.00 часа ще бъде излъчен по Нова тв. “Сините” са на лагер от вторник в Правец и ще пристигнат в София направо за срещата. Билетите са в продажба от вчера.

Левски разреши проблема с пътуването си до Павлодар за срещата-реванш с Иртиш. “Ще пътуваме с директен полет”, заяви Тодор Батков. Мачът в Казахстан е на 11 юли. “Сините” имаха проблеми с уреждането на полета, защото цената, обявена им от различните компании, варираще между 130 000 и 150 000 евро. Както е известно, правителственият Авиоотряд 28 е разследван в момента, но ще бъде пуснат да закара и да върне “сините” до Казахстан.

“Очаквам тежък мач, като цяло не познаваме този отбор и неговите футболисти. Трябва обаче да играем с увереност, без страх, и ако може, да вземем добра и комфортна преднина преди реванша. В момента те са в разгара на шампионата им и със сигурност ще са в подобра кондиция, което донякъде ще бъде тяхно предимство. Въпреки това ние сме длъжни да ги отстраним”, заяви португалският халф Кристовао Рамос.

Групата: Пламен Илиев, Михаил Иванов, Дъстли Мюлдер, Христо Попадийн, Димитър Везалов, Даниел Димов, Пламен Димов, Станислав Ангелов, Орлин Старокин, Нуно Пинто, Владимир Гаджев, Стефан Велев, Кевин Брю, Антонио Вутов, Кристовао Рамос, Илиян Йорданов, Гари Родригес, Жоао Силва, Базил де Карвальо.

Вкараха в затвора бивш футболист на „сините”

Прокуратурата на Сале продължи с една седмица предварителния арест на централния защитник на Видад де Казабланка Юсеф Рабех и той остава в затвора. Бившият играч на Левски е задържан за притежание на наркотици и алкохол, съобщи алжирският вестник “Льо Матен”. Противоречивият защитник, наричан Мароканския Бекенбауер, често пълни жълтите хроники на вестниците със своето поведение извън терена, припомня Льо Матен.

Юсеф Рабех бе играч на Левски в периода 2007-2009 година и записа 57 мача за първенството на България. През 2009 г. 24-годишният тогава Юсеф Рабех бе заловен да шофира в нетрезво състояние в София и бе глобен от Левски с 30 000 евро и бе наказан за неопределен срок, а шофьорската му книжка бе отнета за 1 година. Левски го продаде на руския Анжи Махачкала, но мароканецът обяви, че прекратява футболната си кариера. Той обаче се завърна в родината си.

Снимки БГНЕС

Лионел Меси води топката пред погледа на бъдещия си съотборник в Барселона Неймар в демонстративен мач в Лима, Перу. “Меси и приятели” победи “Останалия свят” с 8:5, а аржентинецът вкара 2 гола. Неймар (74) обаче прикова вниманието, след като оформи резултата с прехвърлящ удар от 40 метра

гледайте

ФУТБОЛ
ПО НОВА ТВ
ЛИГА ЕВРОПА
21.00
Левски - Иртиш
ПО РИНГ
18.10
Шампионска Лига (обзор)

резултати

Световно първенство за младежи (до 20 г.) 1/8-финали

Гърция - Узбекистан 1:3; Испания - Мексико 2:1; Франция - Турция 4:1; Нигерия - Уругвай 1:2

кратки

Георги Йорданов свири мача за Суперкупата

Съдийската комисия към БФС назначи Георги Йорданов за главен съдия на мача за Суперкупата между шампиона Лудогорец и носителя на Купата на България Берое. Двубоят е на 10 юли (сряда) от 20.30 часа на Националния стадион “Васил Левски”. Асистенти на Йорданов ще са Веселин Мишев и Николай Петров, а за 4-ти съдия е определен Никола Попов.

8000 фенове приветстваха на “Сантяго Бернабеу” новото попълнение на Реал Мадрид Иско. Испанският национал парафира с “Белия балет” за 5 г.

Нефтохимик нямал лиценз

Нефтохимик не разполага с лиценз за участие в “А” група. Бургазлии не са представили в БФС договор със стадион, на който ще играят домакинските си мачове. Новакът в елита е заявил градския стадион в Несебър, но до този момент няма договор с общината. Причините най-вероятно са от финансов характер.

Кръвни проби в евротурнирите

Футболистите от отбори, участници в международните клубни турнири, ще дават кръвни проби от новия сезон 2013/2014, съобщи УЕФА. До момента такива тестове бяха правени само на европейските първенства за национални отбори. Допинг пробите ще бъдат вземани по всяко време, а играчите ще дават и кръв, и урина.

www.duma.bg

Вкараха в затвора бивш футболист на Левски

Стр. 31

Снимка БГНЕС

Хуан Мартин Дел Потро (Арж, №8) се превива от болка на тревата след падане в 1/4 финала на "Уимбълдън" в мача с Давид Ферер (Исп, №4). Инцидентът за малко не отказа аржентинеца, но той се върна на корта и спечели с 6:2, 6:4, 7:6 (5). За място на финала утре той ще играе с Новак Джокович (Сърб, №1), победил Томаш Бердих (Чех, №6) със 7:6 (5), 6:4, 6:3

Любо Ганев: Вече имаме изграден отбор

Любо Ганев придружава държавния тим на България и в Бразилия, където националите пристигнаха след повече от едно денонощие пътуване, в което смениха 3 самолета. Вицепрезидентът на федерацията по волейбол беше категоричен, че отборът израства от мач на мач, а решението, кой да е треньор, е било правилно. С тези думи Ганев сложи край на спекулациите за бъдещето на Камило Плачи и неговия щаб.

"Сигурен съм, че направихме правилния избор, защото видяхме, че за разлика от миналата година имаме изграден отбор. Колектив също, а това е най-важното за спорт като волейбола. Момчетата правят всичко възможно на игрището всеки да помага на другия. България вече има изграден отбор", заяви Ганев.

Тренто не дава Соколов

Италианците искат самолети с пари за българина

От Тренто поискаха "самолети, пълни с пари", за да се разделят с Цветан Соколов. Президентът на италианския волейболен шампион Диего Мосна заяви, че клубът му ще разчита на българина. Соколов ще е основният играч на трентинци. Мосна иска около него да се наредят само млади играчи, които да се учат от дупничанина.

"Искам да подчертая, че Соколов има договор с нас и нямам намерение да го пускам да си ходи", коментира мустакатият шеф пред местния вестник "Л'Адидже". "За да си тръгне от Тренто, трябва да дойдат да ни го вземат с "Миг"-ове (марка руски военни самолети), при това пълни с пари", добави шеговито Мосна.

Интерес към българския диагонал не липсва, като се говори, че руският Прикамие Перм обмисля да го привлече заедно с друг български национал Виктор Иосифов, който е свободен агент.

От Тренто вече си тръгнаха треньорът Радостин Стойчев и капитанът Матей Казийски. Те парафираха турския Халкбанк Анкара.

Националните волейболисти пък са в Бразилия, където утре от 16.00 часа играят със "Селесао" в среща от Група А на Световната лига. Мачът ще бъде излъчен по ТВ 7.

"България да бие Бразилия? Това наистина ще бъде голямо събитие. Откакто аз съм в щаба такова нещо не се е случвало. Треньорите на Бразилия са казали на играчите си, че това е съвсем различен отбор на България, който е подобър, има самочувствие и се измъква от тежки ситуации. Щастлив съм да го чуя от съперника. Сега ще трябва да го покажем и на терена", заяви селекционерът на "лъвовете" Камило Плачи.

"Натискът ще бъде страхотен. Двубоите с България и САЩ ще бъдат добър тест за този наш отбор. Ако сме достойни и трениране добре, ще се класираме за финалите в Мар дел Плата, Аржентина. Играчите ще трябва да се справят с напрежението и да се изправят срещу преки опоненти у дома. Сега сме в ситуация след нокаут. България има един от най-добрите нападатели в Световната лига. Това е диагоналът Цветан Соколов. Това е тим, който много разчита на началния удар и блокадата. През тази година българите играят много по-добре тактически, но предимно разчитат на физиката си", заяви селекционерът на Бразилия Бернардо Резенде.

"Бразилия има традиционно трудности срещу отбори, които играят много добре в защита, като Франция, защото това е и нашият стил на игра. България и САЩ имат много силни играчи. С тях ще играем като равен с равен", отбеляза диагоналът Леандро Висото.

ИСТАНБУЛ, МАДРИД И ТОКИО СЕ БОРЯТ ЗА ИГРИТЕ ПРЕЗ 2020 Г.

Трите града, които останаха на финала в кандидатстването за домакини Олимпийските игри през 2020 година, представиха последни презентации и планове за организация пред генералната асамблея на Международния олимпийски комитет (МОК) в Лозана. Истанбул (Тур), Мадрид (Исп) и Токио (Яп) ще се опитат да спечелят доверието на електората, съставен от 86 членове на МОК.

Първи своята кандидатура представи организационният комитет на Истанбул. Всяка делегация разполагаше с по 45 мин. за видео и реч, а други 45 мин. бяха заделени за въпроси и отговори. Истанбул разчита на огромен бюджет по кандидатурата си. Мадрид представи почти изцяло изградена инфраструктура за организацията, докато Токио разчита на баланса между пари и вече построени съоръжения.

Спортното министерство с нов устройствен правилник

Министерството на младежта и спорта ще работи по нов Устройствен правилник. С него се извършват промени и в Правилника за устройството и дейността на Антидопинговия център. Занапред изпълнението на годишния план за разпределение на проверките няма да се утвърждава от спортния министър, а от изпълнителния директор на Антидопинговия център. Такова е изискването на Международния стандарт за тестване и препоръките на мониторинговата група към Съвета на Европа. По този начин ще се гарантиран независимостта на тестването при извършване на проверки.

Правителството одобри вчера промени в Закона за младежта, които ще бъдат предложени за приемане в Народното събрание. Те отразяват новата структура на Министерски съвет и създаването на Министерство на образованието и науката и Министерство на младежта и спорта. Новите текстове са съобразени със специфичните функции на двете ведомства и с целите и приоритетите на Националната политика за младежта. В компетентността на министъра на спортния министър се придават правомощията за ръководство, организация и контрол на национални и годишни доклади, програми и проекти в областта на младежта, за изготвяне на годишния план за изпълнение на Националната стратегия за младежта, за координиране на дейността на централните и териториалните органи на изпълнителната власт в изпълнение на политиката за младежта, както и взаимодействие с младежките организации. Със заключителните разпоредби се предвижда изменение на всички действащи закони, които регламентират правомощията на спортния и образователния министър, както и функциите на управляваните от тях министерства.

В ММС се създава нова дирекция "Финанси и стопанско управление", която съчетава в себе си освен досегашните функции по финансово управление и счетоводна отчетност, и нови задачи, свързани с организацията на дейността по формиране и провеждане на политиката за управление на държавната собственост.

Вашето ТАКСИ

ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23

Ви чака!

тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

гледайте

ПО БНТ СВЯТ
ВОЛЕЙБОЛ
17.55 Румъния - България (жени)
ПО НОВА СПОРТ
ЛЕКА АТЛЕТИКА
21.00 Диамантена лига в Лозана
ПО ЕВРОСПОРТ
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.00 Тур дьо Франс (eman VI, Екс ан Прованс - Монпелие)
ПО ФИЛМ +
ТЕНИС
15.00 "Уимбълдън"

кратки

Георги Миланов потвърди за ЦСКА Москва

Георги Миланов потвърди, че ще премине в ЦСКА Москва. Футболист №1 на България за 2012 г. минава в момента медицински прегледи в Мюнхен, след което ще парафира с шампиона на Русия. Очаква се в касата на Литекс да влязат 2,75 млн. евро от сделката. ЦСКА, който се включва директно в групите на Шампионската лига, се интересува и от близнака на Георги Миланов - Илия.

Демирева втора във Франция

Финалистката в скока на височина от последните 2 европейски първенства - в зала в Гьотеборг тази зима и в Хелзинки на открито миналото лято, Мирела Демирева зае 2-ро място на турнира по лека атлетика в Нанси, Франция. Възпитаничката на Лили Видева преодоля 187 см за призовото класиране. Победата заслужи украинката Олена Холоша със 190 см, а с бронза се окичи надеждата на домакините Мелани Мелфорт. Тя също скочи 187 см, но се нареди пред нашата, която бе с повече грешни опити.

Ивет се бори за най-добър атлет на Европа за юни

Ивет Лалова ще се бори за атлет №1 на Европа при жените за юни. Тя попадна сред номинираните, след като спечели бягането на 100 метра от Диамантената лига в Осло, триумфира на същата дисциплина на европейското отборно първенство в Дъблин, както и на старта от сериите "Класик" в Реймс. Гласуването се извършва на профила във фейсбук на Европейската федерация по лека атлетика. Победителят се определя предвид класирането на феновете, медиите и експерти. Лалова вече има една победа за атлетка на месеца на ЕА - през юни 2011 г. Другите номинирани са Елена Исинбаева (Рус), Абеба Арегауи (Шв), Бети Хайдлер (Гер), Сузана Хейнова (Чех), Олга Саладуха (Укр), Кристина Оберфьол (Гер), Сандра Перкович (Хърв), Тифъни Портър (Вбр), Ксения Ризова, (Рус), Наталия Аристаркова (Рус) и Кристина Шваниц (Гер).

Андреев в трети кръг в Италия

Адриан Андреев записа 2 убедителни победи на турнира в Порто Сан Джорджо, Италия. На старта състезателят на ТК Левски се справи с Фаусто Табако (Ит) с 6:0, 6:3. След това държавният ни първенец по тенис на открито и в зала до 12 г. разгроми с 6:0, 6:0 друг италианец Джакомо Маняни. В III кръг нашият ще играе с Лиъм Драксъл (Кан).